

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

3ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 11 Ιουλίου 2022 με την εξής σύνθεση: Μιχαήλ Διαθεσόπουλος, Πρόεδρος, Μαρία Βύρρα, Εισηγήτρια και Σωτηρία Σταματοπούλου, Μέλος.

Για να συνεξετάσει λόγω συνάφειας: **α)** την από 06.06.2022 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 808/07.06.2022 προδικαστική προσφυγή του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» και διακριτικό τίτλο «...», (εφεξής η «πρώτη προσφεύγουσα»), όπως εκπροσωπείται νόμιμα και **β)** την από 04.06.2022 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 801/06.06.2022 προδικαστική προσφυγή του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» (εφεξής η «δεύτερη προσφεύγουσα»), όπως νόμιμα εκπροσωπείται, και **γ)** την από 03.06.2022 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 797/06.06.2022 προδικαστική προσφυγή του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...» (εφεξής η «τρίτη προσφεύγουσα»), όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά του «...» (εφεξής η «αναθέτουσα αρχή»), όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Με τις άνω προδικαστικές προσφυγές, οι προσφεύγουσες επιδιώκουν: **α) η πρώτη προσφεύγουσα** να ακυρωθεί στο σύνολο του, ο προκηρυχθείς δυνάμει της υπ' αριθμό ... Διακήρυξης (εφεξής «η προσβαλλόμενη»), διεθνής ανοικτός ηλεκτρονικός διαγωνισμός άνω των ορίων του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «...», για την ανάδειξη αναδόχου καθαριότητας του Έργου: «ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΣΥΝΕΡΓΕΙΟΥ/ΣΥΝΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΕΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΚΤΟΣ ΤΟΥ ..., ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ ΑΥΤΩΝ ΓΙΑ ΔΥΟ (2) ΕΤΗ ΜΕ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΠΡΟΑΙΡΕΣΗΣ ΕΝΟΣ (1) ΕΤΟΥΣ ΑΚΟΜΗ, ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΘΕΙΣΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ 9.150.000,00 € (ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥ ΦΠΑ), ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ 2022 – 2023 – 2024 -

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

2025». Άλλως, και σε περίπτωση που ήθελε κριθεί ότι η ακυρότητα των παραπάνω όρων της διακήρυξης δεν επάγεται ακυρότητα του συνόλου της διακήρυξης να ακυρωθούν κατά σειρά οι ως άνω επί μέρους όροι της διακήρυξης, **β) η δεύτερη προσφεύγουσα**, να γίνει δεκτή η προσφυγή της στο σύνολό της, ακυρώνοντας την προσβαλλόμενη με αριθμ. ... διακήρυξη του «...», για τους εκτιθέμενους σε αυτήν λόγους, καθ' ό μέρος προσβάλλεται με την προσφυγή, δηλαδή να ακυρωθούν οι επί ποινή αποκλεισμού τιθέμενοι όροι του άρθρων 2.2.5.,2.2.6. και 2.4.4. περίπτωση β) ως προσβάλλεται δια της παρούσας καθώς και των άρθρων 2.2.9.2. περίπτωση Β.3 και Β.4 της διακήρυξης, και **γ) η τρίτη προσφεύγουσα** να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη υπ' αριθ. ... Διακήρυξη διεθνούς ανοικτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού άνω των ορίων με κριτήριο κατακύρωσης τη συμφερότερη από οικονομικής άποψης προσφορά βάσει τιμής (χαμηλότερη συνολική τιμή) ανά τμήμα για την ανάδειξη συνεργείου/συνεργείων καθαρισμού των χώρων εντός και εκτός του ..., καθώς και του περιβάλλοντος χώρου αυτών για δυο (2) έτη με δυνατότητα προαίρεσης ενός (1) έτους ακόμη, συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 9.150.000,00 € (συμπεριλαμβανομένου του φπα), πιστώσεις 2022 – 2023 – 2024 -2025, προκειμένου να ανακληθεί ο όρος 2.2.5 εδάφια α και β της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας της Διακήρυξης [συγκεκριμένα να εφαρμοστούν δύο (2) δείκτες βιωσιμότητας (1,5 για έκαστο) ως εξής: α) ίδια κεφάλαια με βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις και β) κυκλοφορούν ενεργητικές με βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις] καθώς επίσης και να αναπροσαρμοστεί η προϋπολογιζόμενη δαπάνη της σύμβασης.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή για την άσκηση της πρώτης προσφυγής κατατέθηκε, πληρώθηκε και δεσμεύθηκε το νόμιμο παράβολο κατά το άρθρο 363 παρ. 1 και 2 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ. 1 και 2 του Π.Δ. 39/2017 (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ..., ποσού 15.000,00 ευρώ), το οποίο

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

υπολογίζεται με βάση την εκτιμώμενη άνευ Φ.Π.Α. αξία της σύμβασης και μη συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης, ήτοι €4.919.354,84.

2. Επειδή για την άσκηση της δεύτερης προσφυγής κατατέθηκε, πληρώθηκε και δεσμεύθηκε το νόμιμο παράβολο κατά το άρθρο 363 παρ. 1 και 2 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ. 1 και 2 του Π.Δ. 39/2017 (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ..., ποσού 15.000 ευρώ), το οποίο υπολογίζεται με βάση την εκτιμώμενη άνευ Φ.Π.Α. αξία της σύμβασης και μη συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης, ήτοι €4.919.354,84.

3. Επειδή για την άσκηση της τρίτης προσφυγής κατατέθηκε, πληρώθηκε και δεσμεύθηκε το νόμιμο παράβολο κατά το άρθρο 363 παρ. 1 και 2 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ. 1 και 2 του Π.Δ. 39/2017 (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ..., ποσού 15.000 ευρώ), το οποίο υπολογίζεται με βάση την εκτιμώμενη άνευ Φ.Π.Α. αξία της σύμβασης και μη συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης, ήτοι €4.919.354,84.

4. Επειδή δυνάμει της υπ' αριθμό ... Διακήρυξης, το ... προκήρυξε διεθνή ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό άνω των ορίων του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «...», για την ανάδειξη αναδόχου καθαριότητας του Έργου: «ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΣΥΝΕΡΓΕΙΟΥ/ΣΥΝΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΕΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΚΤΟΣ ΤΟΥ ..., ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ ΑΥΤΩΝ ΓΙΑ ΔΥΟ (2) ΕΤΗ ΜΕ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΠΡΟΑΙΡΕΣΗΣ ΕΝΟΣ (1) ΕΤΟΥΣ ΑΚΟΜΗ, ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΘΕΙΣΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ 9.150.000,00 € (ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥ ΦΠΑ), ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ 2022 – 2023 – 2024 – 2025». Σημειωτέον ότι σύμφωνα με τον όρο 1.3. της Διακήρυξης («Συνοπτική Περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της σύμβασης») το επίδικο έργο διαιρέθηκε σε δύο Τμήματα (Τμήμα Α και Β αντίστοιχα), ενώ, ορίστηκε ότι οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς δύναντο να υποβάλλουν προσφορά είτε για το σύνολο των δημοπρατούμενων υπηρεσιών, δηλαδή και για τα δύο τμήματα, είτε για ένα μόνον Τμήμα. Σημειωτέον, επίσης, ότι σύμφωνα με τον ίδιο όρο 1.3. της Διακήρυξης, η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης και για τα δύο τμήματα προσδιορίστηκε στο συνολικό ποσό των 9.150.000,00€ (προϋπολογισμός χωρίς ΦΠΑ: 7.379.032,25 € - 1.770.967,74€ ΦΠΑ 24%) τούτο και για τα τρία (3) έτη, δηλαδή για τα δύο (2) έτη της κανονικής διάρκειας της σύμβασης, καθώς και για το ένα (1) έτος της προαίρεσης.

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

Περαιτέρω, σύμφωνα με τον ίδιο όρο της Διακήρυξης, ο ως άνω προϋπολογισμός, επιμερίστηκε ανά Τμήμα ως εξής: Τμήμα Α: η συνολική εκτιμώμενη Αξία για το Τμήμα Α ορίστηκε στο ποσό των 3.945.000,00 € (περιλαμβανομένου του ΦΠΑ 24%) και για τα τρία (3) έτη (περιλαμβανομένης και της προαίρεσης), ήτοι 1.315.000,00 € (περιλαμβανομένου ΦΠΑ) κατ' έτος, ή 1.060.483,87 € πλέον ΦΠΑ κατ' έτος. Συνεπώς, η εκτιμώμενη αξία για τα δύο (2) έτη της κανονικής διάρκειας της Σύμβασης (πλην του ενός έτους της προαίρεσης) για το Τμήμα Α ανέρχεται σε 2.630.000,00 € (περιλαμβανομένου ΦΠΑ) ή 2.120.967,74 € πλέον ΦΠΑ. Τμήμα Β: η συνολική εκτιμώμενη Αξία για το Τμήμα Β ορίστηκε στο ποσό των 5.205.000,00 € (περιλαμβανομένου του ΦΠΑ 24%) και για τα τρία (3) έτη (περιλαμβανομένης και της προαίρεσης), ήτοι 1.735.000,00 € (περιλαμβανομένου ΦΠΑ) κατ' έτος, ή 1.399.193,55 € πλέον ΦΠΑ κατ' έτος. Συνεπώς, η εκτιμώμενη αξία για τα δύο (2) έτη της κανονικής διάρκειας της Σύμβασης (πλην του ενός έτους της προαίρεσης) για το Τμήμα Β ανέρχεται σε 3.470.000,00 € (περιλαμβανομένου ΦΠΑ) ή 2.798.387,10 € πλέον ΦΠΑ. Κριτήριο κατακύρωσης ορίστηκε η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας – τιμής.

5. Επειδή το πλήρες κείμενο της Διακήρυξης καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.Δ.Η.Σ.) στις 10.05.2022 με ΑΔΑΜ ..., καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου ο προκείμενος διαγωνισμός έλαβε συστημικό αριθμό ...

6. Επειδή η επίμαχη διαγωνιστική διαδικασία, ως εκ του αντικειμένου της (έργο), της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης άνευ Φ.Π.Α. και του χρόνου εκκίνησης της διαγωνιστικής διαδικασίας, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου ΙV του ν. 4412/2016, σύμφωνα με το άρθρ. 345 του ν. 4412/2016, η δε ΕΑΔΗΣΥ ενώπιον της οποίας ασκείται η προσφυγή είναι αρμόδια για την εξέτασή της.

7. Επειδή, οι υπό εξέταση προδικαστικές προσφυγές (α) έχουν ασκηθεί εμπρόθεσμα, καθόσον η προσβαλλόμενη Διακήρυξη δημοσιεύτηκε στις 10-5-2022, οι προσφεύγουσες έλαβαν πλήρη γνώση αυτής στις 25-5-2022 που συμπίπτει χρονικά με το τεκμήριο γνώσης των 15 ημερών κατ' άρθρο 361 του ν.4412/2016 (ΕΑ ΣΤΕ 41/2020), και η δεκαήμερη προθεσμία άσκησης της προσφυγής έληγε την 4-06-2022, η πρώτη προσφυγή κατατέθηκε στον

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 06-06-2022 (κατά παρέκταση δεδομένου ότι η τελευταία ημέρα της προθεσμίας ήταν η 04.06.2022, Σάββατο δηλαδή εξαιρετέα), η δεύτερη προσφυγή στις 04-06-2022, και η τρίτη προσφυγή κατατέθηκε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 03-06-2022 **(β)** ασκήθηκαν με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του Π.Δ. 39/2017 και **(γ)** κοινοποιήθηκαν στην ΑΕΠΠ από τις προσφεύγουσες με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 361 και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 362 του Ν. 4412/2016, και την παρ. 1 εδ. α του άρθρου 4 και την παρ. 2 του άρθ. 8 του Π.Δ. 39/2017.

8. Επειδή, μετ' εννόμου συμφέροντος ασκούνται και οι τρεις προδικαστικές προσφυγές. Ειδικώς, όσον αφορά τη θεμελίωση του εννόμου συμφέροντος για την άσκηση προδικαστικής προσφυγής κατά όρων διακήρυξης, η προσφεύγουσα πρέπει να επικαλεσθεί άμεση βλάβη από τον όρο της διακήρυξης, ο οποίος παραβιάζει κατ' αυτήν τους κανόνες που αφορούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής στο διαγωνισμό, τη διαδικασία επιλογής του αναδόχου ή τα εφαρμοστέα για την ανάδειξη του κριτήρια, σε σημείο που να αποκλείει ή να καθιστά ουσιωδώς δυσχερή τη συμμετοχή της στον διαγωνισμό (βλ. ενδεικτικά ΕΑ ΣτΕ 148/2016 Ολομ., ΕΑ ασφ. Μ. 415/2014, Δημήτριος Γ. Ράικος, Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων, Β' έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2017, σελ. 756). Σε κάθε περίπτωση, βάσει της λεκτικής διατύπωσης του άρθρου 360 του Ν. 4412/2016, το έννομο συμφέρον δύναται να θεμελιωθεί και επί τη βάσει της ενδεχόμενης βλάβης, εφόσον, παρέχεται επαρκής τεκμηρίωση των λόγων που αποδεικνύουν με ενάργεια τον επικείμενο κίνδυνο, χωρίς να απαιτείται για την υποβολή προσφυγής κατά όρων διακήρυξης, να συνιστά ο προσφεύγων συμμετέχοντα στο διαγωνισμό (βλ. απόφαση ΔΕΕ της 11ης-1-2005, C-26/03, StadtHalle, σκέψη 40). Περαιτέρω οι προσφεύγουσες έχουν έννομο συμφέρον για την άσκηση των υπό εξέταση προσφυγών, ως βλαπτόμενες, δεδομένου ότι στρέφονται κατά όρων της διακήρυξης οι οποίοι, κατά τους ισχυρισμούς τους, προσκρούουν στον νόμο και καθιστά αδύνατη τη συμμετοχή τους στον διαγωνισμό στον οποίο επιθυμεί να συμμετάσχουν ή δυσχεραίνουν ουσιωδώς τη συμμετοχή τους, καθώς η πρώτη προσφεύγουσα δηλώνει ότι: *«Η εταιρεία μας διαθέτει πολυετή δραστηριότητα, εμπειρία και εξειδίκευση στην παροχή υπηρεσιών*

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

καθαριότητας, ιδίως προς Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, όπως το γεγονός τούτο προκύπτει και από σχετικές συμβάσεις συνεργασίας που έχουμε καταρτίσει με μεγάλα νοσοκομεία, ιδρύματα και επιχειρήσεις. Τοιουτοτρόπως διαθέτουμε όλες τις επιχειρησιακές, τεχνικές και οικονομικές προδιαγραφές, αλλά και το δικαίωμα να συμμετάσχουμε σε κάθε σχετική διαδικασία για την ανάθεση σχετικών υπηρεσιών που διενεργείται από φορέα του Δημόσιου ή Ιδιωτικού Τομέα... Στη συγκεκριμένη περίπτωση το έννομο συμφέρον της εταιρίας μας για την άσκηση της παρούσας προδικαστικής προσφυγής είναι ατομικό, άμεσο και ενεστώζ, δεδομένου ότι, σύμφωνα με τα ανωτέρω δραστηριοποιούμαστε στο υπό ανάθεση αντικείμενο, και επιθυμούμε να συμμετάσχουμε στην εν θέματι διαγωνιστική διαδικασία, διαθέτοντας όλες τις επιχειρησιακές, χρηματοοικονομικές και λοιπές ικανότητες να μας ανατεθεί η προκηρυχθείσα Σύμβαση. Πλην όμως, με την προσβαλλομένη Διακήρυξη παραβιάζονται οι διατάξεις της κείμενης εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας, με συνέπεια να αποκλείεται, άλλως να δυσχεραίνεται ουσιωδώς, η συμμετοχή μας στην επίμαχη διαγωνιστική διαδικασία, και έτσι υφιστάμεθα δυσχερώς επανορθώσιμη βλάβη, κατά το άρθρο 360 παρ. 1 του Ν. 4412/2016». Περαιτέρω η δεύτερη προσφεύγουσα δηλώνει ότι: «Η εταιρεία μας «...» επιθυμεί να λάβει μέρος στον ανωτέρω διαγωνισμό του ... που προκηρύχθηκε με την με αριθμ. ... διακήρυξη, καθώς ο σκοπός και το αντικείμενο εργασιών της συνάδουν με τις καταστατικές δραστηριότητες αυτής και ανταποκρίνονται πλήρως στις ζητούμενες με τη διακήρυξη υπηρεσίες. Ωστόσο, από τη μελέτη της διακήρυξης διαπιστώσαμε ότι περιέχονται σε αυτήν όροι που έχουν τεθεί κατά παράβαση των κανόνων του εσωτερικού και κοινοτικού δικαίου και δεν επιτρέπουν την ανάπτυξη υγιούς ανταγωνισμού, αποκλείοντας την δυνατότητα της εταιρείας μας να συμμετάσχει στην προκείμενη διαγωνιστική διαδικασία αν και η επιχειρηματική μας δραστηριότητα ταυτίζεται με το αντικείμενο της σύμβασης και διαθέτουμε τις σχετικές προϋποθέσεις και τα κατάλληλα μέσα για την άρτια εκτέλεση της σύμβασης». Τέλος, η τρίτη προσφεύγουσα δηλώνει ότι: «Στην ανωτέρω διαγωνιστική διαδικασία ενδιαφέρεται να συμμετάσχει και η εταιρία μας, της οποίας ο σκοπός και το αντικείμενο εργασιών συνάδουν με τις καταστατικές δραστηριότητες του νομικού προσώπου και ανταποκρίνονται πλήρως στις ζητούμενες με τη διακήρυξη υπηρεσίες. Ωστόσο, από τη μελέτη της διακήρυξης διαπιστώσαμε ότι περιέχονται σ' αυτήν όροι οι οποίοι έχουν

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

τεθεί κατά παράβαση των κανόνων του εσωτερικού και ενωσιακού δικαίου και δεν επιτρέπουν στην Εταιρία μας να υποβάλει παραδεκτώς τη συμμετοχή της στον διαγωνισμό ενώ πληροί τις νόμιμες προϋποθέσεις για την παροχή των υπό ανάθεση υπηρεσιών, τόσο από πλευράς της μη συνδρομής λόγων αποκλεισμού, όσο και από πλευράς επαγγελματικής, τεχνικής και οικονομικής ικανότητας, και επομένως βλάπτεται από τη διενεργούμενη διαδικασία».

9. Επειδή η Αναθέτουσα Αρχή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 365 της παρ. 1 του Ν. 4412/2016, κοινοποίησε μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ την πρώτη προσφυγή στις 7.06.2022, τη δεύτερη προσφυγή στις 06.06.2022, και την τρίτη στις 06.06.2022 στους συμμετέχοντες και θιγόμενους από τυχόν αποδοχή τους, προκειμένου να λάβουν γνώση και να ασκήσουν ενδεχομένως το δικαίωμα παρέμβασής τους.

10. Επειδή η αναθέτουσα αρχή αναφορικώς με την **πρώτη** προδικαστική προσφυγή, υπέβαλε στις 20.06.2022 μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ το με αριθμ. πρωτ. 18515/20.06.2022 έγγραφο απόψεών της. Αναφορικώς με την **δεύτερη** προσφυγή, η αναθέτουσα αρχή υπέβαλε στις 20.0.2022, το με αριθμ. πρωτ. 18516/20.06.2022 έγγραφο απόψεών της. Αναφορικώς με την **τρίτη** προσφυγή, η αναθέτουσα αρχή υπέβαλε στις 20.0.2022, το με αριθμ. πρωτ. 18512/20.06.2022 έγγραφο απόψεών της. ενώ προς αντίκρουση των άνω απόψεων της αναθέτουσας αρχή, η τρίτη προσφεύγουσα κατέθεσε νομίμως και εμπροθέσμως, στις 27.06.2022, ήτοι εντός της πενθήμερης προθεσμίας από την προς αυτήν κοινοποίηση των απόψεων (η οποία προθεσμία έληγε στις 25-6-2022, ημέρα Σάββατο, οπότε μετατίθεται για την αμέσως επόμενη εργάσιμη ημέρα, ήτοι την Δευτέρα, 27-6-2022), στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, το με ίδια ημερομηνία Υπόμνημά της.

11. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω, οι υπό εξέταση προδικαστικές προσφυγές νομίμως εισάγονται ενώπιον του 3ου Κλιμακίου της ΕΑΔΗΣΥ, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 και 360 Ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν, και του άρθρου 3 του ΠΔ 39/2017, είναι τύποις παραδεκτές και πρέπει να εξεταστούν στην ουσία τους.

12. Επειδή με την **πρώτη** προδικαστική προσφυγή, η **πρώτη προσφεύγουσα** με τον **πρώτο λόγο** της προσφυγής της επικαλείται ότι ο προϋπολογισμός του διαγωνισμού υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

εργατικού και κοινωνικοασφαλιστικού κόστους και του κόστους αναλωσίμων, καθώς και ότι, συνεπεία των ανωτέρω, δεν καταλείπεται περιθώριο για διοικητικό κόστος, κρατήσεις υπέρ τρίτων και εύλογο εργολαβικό κέρδος και με το **δεύτερο λόγο** της προσφυγής της διατείνεται ότι επειδή ο προϋπολογισμός της Διακήρυξης υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους, καταλείπεται περιθώριο υποβολής παράνομων προσφορών.

13.Επειδή με τον πρώτο λόγο της προσφυγής της η προσφεύγουσα επικαλείται: « 18.- Περαιτέρω, στον όρο υπ' αριθ. 2.4.4 υπό τον τίτλο «Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά»/Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών», ορίζονται τα εξής:«[...]2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά»/Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών[...] Το κόστος των εργατικών δεν θα πρέπει (επί ποινή αποκλεισμού) να υπολείπεται του ελάχιστου προβλεπόμενου νομίμου ως ανωτέρω. Προσφορά που δεν έχει υπολογισθεί σύμφωνα με το προαναφερόμενο της παρούσης παραγράφου δεν λαμβάνεται υπόψη και δεν αξιολογείται.[...]». 18.1.- Ακόμη, στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 με τον τίτλο «ναυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης» ορίζονται κατά σειρά:«[...] Ο ελάχιστος αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού (μόνιμης παρουσίας και σε καθημερινή βάση) από την ανάδοχο εταιρεία καθαρισμού θα είναι: ΤΜΗΜΑ Α:59 άτομα για τις ημέρες από Δευτέρα έως Παρασκευή, εκ των οποίων 58 άτομα με 6ωρη απασχόληση και 1 άτομο με 8ωρη απασχόληση νύχτα. 39 άτομα για το Σάββατο, εκ των οποίων 38 άτομα με 6ωρη απασχόληση και 1 άτομο με 8ωρη απασχόληση νύχτα. 37 άτομα για την Κυριακή, εκ των οποίων 36 άτομα με 6ωρη απασχόληση και 1 άτομο με 8ωρη απασχόληση νύχτα. Ο ανάδοχος θα διαθέτει δύο (2) επόπτες ,έναν επόπτη πρωί και ένα επόπτη απόγευμα , με αυτοπρόσωπη παρουσία στους χώρους των κτηρίων καθημερινά από τις 7:00 έως τις 21:00 και θα ελέγχει εάν ο προγραμματισμένος καθαρισμός γίνεται σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης. ΤΜΗΜΑ Β: 88 άτομα για τις ημέρες από Δευτέρα έως Παρασκευή, εκ των οποίων 85 άτομα με 6ωρη απασχόληση και 3 άτομα με 5ωρη απασχόληση 39 άτομα για Σάββατο με 6ωρη απασχόληση και 33 άτομα για Κυριακή με 6ωρη απασχόληση. Ο ανάδοχος θα διαθέτει έναν επόπτη με αυτοπρόσωπη παρουσία στους χώρους των κτηρίων

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

καθημερινά από τις 7:00 έως τις 15:00 και θα ελέγχει εάν ο προγραμματισμένος καθαρισμός γίνεται σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης. [...]19.- Από τους ανωτέρω αναφερόμενους Πίνακες, και ειδικότερα την τελευταία γραμμή εκάστου Πίνακα, όπου και που παρατίθενται τα «ΣΥΝΟΛΑ» του προσωπικού που θα απασχοληθεί ανά βάρδια σε κάθε τμήμα του έργου, προκύπτουν κατά σειρά τα εξής:19.1.- Για το μεν Τμήμα Α, τις Δευτέρες θα απασχοληθούν 58 άτομα (43+15), τις Τρίτες 57 Άτομα (42+15), τις Τετάρτες 59 άτομα (43+16), τις Πέμπτες 57 άτομα (42+15) και τις Παρασκευές 59 άτομα.(43 +16). Συνεπώς, κατά μέσο όρο σε ημέρα καθημερινή θα απασχολούνται 58 άτομα $[(58 + 57 + 59 + 57 + 59)/5]$. 19.2.- Για το δε Τμήμα Β, τις Δευτέρες θα απασχοληθούν 88 άτομα (58+30), τις Τρίτες 85 Άτομα (57+28), τις Τετάρτες 88 άτομα (58+30), τις Πέμπτες 86 άτομα (58+28) και τις Παρασκευές 87 άτομα (58 + 29). Συνεπώς, κατά μέσο όρο σε ημέρα καθημερινή θα απασχολούνται 86,8 άτομα $[(88 + 85 + 88 + 86 + 87)/5]$. 20.- Εν προκειμένω, λοιπόν, το ελάχιστο εργατικό κόστος της προκηρυσσόμενης Σύμβασης, προσδιορίζεται από τις συνολικές νόμιμες αποδοχές των εργαζομένων, τις αναλογούσες εργοδοτικές εισφορές, την αναλογία που αντιστοιχεί στα δώρα εορτών (Πάσχα, Χριστουγέννων), στην κανονική άδεια, στο επίδομα αδείας και στο κόστος αντικατάστασης εργαζομένων λόγω κανονικής αδείας.Συγκεκριμένα:20.1.- Υπολογισμός ωριαίου κόστους εκτέλεσης της σύμβασης: [...]»18.2.- Ακολούθως, στο ίδιο Παράρτημα της Διακήρυξης, και συγκεκριμένα στις σελ. 73 επ. παρατίθενται σχετικοί Πίνακες κατανομής του Προσωπικού σε βάρδιες ανά ημέρα της εβδομάδος, ως εξής: 20.1.1.- Για εργαζόμενο με την ειδικότητα του καθαριστή 5ήμερης εβδομαδιαίας και 8ωρης ημερήσιας απασχόλησης:20.1.1.α. Ως και ανωτέρω ελέχθη (οράτε παρ. 15.3. της παρούσης) το κατώτατο ημερομίσθιο, για τους εργατοτεχνίτες όλης της χώρας, έχει οριστεί, με έναρξη ισχύος από 1.5.2022, στο ποσό των 31,85 €.20.1.1.β. Συνεπώς, για έναν εργαζόμενο πλήρους απασχόλησης, οι μηνιαίες αποδοχές ανέρχονται σε 828,10 € (31,85 ευρώ X 26 ημερομίσθια).20.1.1.γ. Οι δε αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές, εκ ποσοστού 26,48 % (οράτε ανωτέρω παρ. 16.4.-(α)) ανέρχονται μηνιαίως σε 219,80 ευρώ (828,10 X 26,48/100).20.1.1.δ. Περαιτέρω, το κόστος επιδόματος αδείας (περιλαμβανομένων και των αναλογουσών ασφαλιστικών εισφορών) υπολογίζεται ως εξής: 31,85 το ημερομίσθιο X 13 ημερομίσθια = 414,5 € +

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

ασφαλιστικές εισφορές εκ ποσοστού 26,48 %, ήτοι 414,5 X 26,48/100, ήτοι 109,64. Συνεπώς, το ετήσιο επίδομα αδείας μετά των αναλογουσών ασφαλιστικών εισφορών ανέρχεται ετησίως σε 523,69 ευρώ, ήτοι 46,64 € μηνιαίως (=523,69/12). 20.1.1.ε. Έτι περαιτέρω, το κόστος δώρων Πάσχα και Χριστουγέννων (περιλαμβανομένων και των αναλογουσών ασφαλιστικών εισφορών) υπολογίζεται ως εξής: 31,85 το ημερομίσθιο X 40 X 1,04166 = 1.327,05 € + ασφαλιστικές εισφορές εκ ποσοστού 26,48 %, ήτοι 1.327,05 X 26,48/100, ήτοι 351,40. Συνεπώς, το ετήσιο δώρο Πάσχα και Δώρο Χριστουγέννων μετά των αναλογουσών ασφαλιστικών εισφορών ανέρχεται ετησίως σε 1.678,48 ευρώ, ήτοι 139,87 € μηνιαίως (=1.678,48 /12).20.1.1.στ. Τέλος, το κόστος αντικαταστατών εργαζομένων σε άδεια (περιλαμβανομένων και των αναλογουσών ασφαλιστικών εισφορών) υπολογίζεται ως εξής:24 ημερομίσθια X 31,85 € το ημερομίσθιο =764,4 €.+ 2 ημερομίσθια επιδόματος αδείας = 31,85 X 2 = 63,7+ 2 ημερομίσθια αποζημίωσης αδείας = 31,85 X 63,7+ 3,125 ημερομίσθια X 31,85 € X 1,04166% αναλογία Δώρου Χριστουγέννων = 104,5 € ΗΤΟΙ ΣΥΝΟΛΟ: 996,30 € Πλέον αναλογουσών ασφαλιστικών εισφορών εκ ποσοστού 26,48 %, ήτοι 263,82 €, ήτοι ετήσιο σύνολο μετά των αναλογουσών εισφορών: 1.260,12 €, και, άρα μηνιαίως 105,01 (1.260,12/12). 36 20.1.1.ζ.- Σημειωτέον ότι οι αμέσως παραπάνω υπολογισμοί, αποτυπώνονται και σχηματικά στον κάτωθι Πίνακα:

ΚΑΘΑΡΙΣΤΕΣ/ΡΙΕΣ					
ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΩΡΟΜΙΣΘΙΟΥ 5μερο 8ωρο					
Οικονομική ανάλυση Ημερομίσθιο 31,85 Βασικός Μισθός 828,10					
ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΟΜΩΝ	ΜΗΝΙΑΙΟ ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΤΑ ΑΤΟΜΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΜΗΝΙΑΙΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΤΗΣΙΟ ΚΟΣΤΟΣ	
α/α					
1	Μικτές αποδοχές προσωπικού(καθαριστές-στριες και και επόπτες) με πλήρη απασχόληση/40 ώρες/εβδομάδα)	1	828,10	828,10	9.937,20
2	Εισφορές ΙΚΑ εργοδότη	1	219,28	219,28	2.631,37
3	Κόστος Επιδόματος αδείας (περιλαμβανομένων και εισφορών ΙΚΑ του εργοδότη	1	43,64	43,64	523,68
4	Κόστος δώρων Πάσχα-Χριστουγέννων (περιλαμβανομένων και εισφορών ΙΚΑ του εργοδότη	1	139,87	139,87	1.678,44
5	Επιπλέον κόστος Κυριακών-Αργιών (περιλ/μένων και εισφορών ΙΚΑ του εργοδότη 8ωρης απασχ.			0,00	0,00
6	Επιπλέον κόστος νυχτερινών (περιλαμβανομένων και εισφορών ΙΚΑ του εργοδότη 8ωρης απασχόλησης			0,00	0,00
7	Κόστος αντικαταστατών εργαζομένων σε κανονική άδεια	1	105,01	105,01	1.260,13
	ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΚΟΣΤΟΣ		1.335,90	16.030,82	
14	ΣΥΝΟΛΟ (€) (άνευ ΦΠΑ)		1.335,90	16.030,82	
15	ΣΥΝΟΛΟ (€) (με ΦΠΑ)		1.656,52	19.878,22	

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

20.1.1.ζ.- Από τα ανωτέρω αναφερόμενα προκύπτει το ωριαίο κόστος εκτέλεσης της σύμβασης για εργαζόμενο με την ειδικότητα του καθαριστή 5ήμερης εβδομαδιαίας και 8ωρης ημερήσιας απασχόλησης, περιλαμβανομένων όλων ανεξαιρέτως των αμέσως ανωτέρω δαπανών, έχει ως εξής:- 1.335,90 € το Συνολικό Μηνιαίο εργασιακό κόστος /173,8 ώρες απασχόλησης το μήνα ανά άτομο (= 365 ημέρες το έτος/7 ημέρες = 52,1428 εβδομάδες ο χρόνος/12 μήνες = 4,3452 εβδομάδες ο μήνας X 40 ώρες απασχόλησης μηνιαίως), ήτοι:7,69 το ωριαίο κόστος εκτέλεσης της σύμβασης για εργαζόμενο καθαριστή απασχολούμενο σε 8ωρο επί 5μερο, καθ' ημέρα καθημερινή.- Αντίστοιχα, για απασχόληση καθ' ημέρα Κυριακή - Αργία το ωριαίο κόστος ανέρχεται σε 13,45 € (7,69 πλέον προσαύξησης 75%).- Περαιτέρω, για απασχόληση κατά τη διάρκεια νύχτας καθημερινής το ωριαίο κόστος ανέρχεται σε 9,61 € (7,69 πλέον προσαύξησης 25%). Τέλος, για απασχόληση κατά τη διάρκεια νύχτας Κυριακής και Αργίας το ωριαίο κόστος ανέρχεται σε 15,37 € (7,69 πλέον προσαύξησης 25% + 75 %).

20.1.2.- Για εργαζόμενο με την ειδικότητα του καθαριστή 5ήμερης εβδομαδιαίας και 8ωρης ημερήσιας απασχόλησης:

20.1.2.α. Ως και ανωτέρω ελέχθη (οράτε παρ. 15.3. της παρούσης) το κατώτατο ημερομίσθιο, για τους εργατοτεχνίτες όλης της χώρας, έχει οριστεί, με έναρξη ισχύος από 1.5.2022, στο ποσό των 31,85 € για απασχόληση επί οκτάωρο. Περαιτέρω, το αντίστοιχο ωρομίσθιο εργάτου υπολογίζεται ως εξής: (31,85 € το ημερομίσθιο X 6)/40 = 4,78 € το ωρομίσθιο. Συνεπώς, για εξάωρη απασχόληση, όπως εν προκειμένω, το ημερομίσθιο ανέρχεται σε 4,78 € X 6 ώρες = 28,68 €.

20.1.2.β. Συνεπώς, για έναν εργαζόμενο απασχολούμενο επί 6ωρο ημερησίως, οι μηνιαίες αποδοχές ανέρχονται σε 623,79 € (28,68 ευρώ X 21,75).

20.1.2.γ. Οι δε αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές, εκ ποσοστού 26,96 % (οράτε ανωτέρω παρ. 16.4.-(β)) ανέρχονται μηνιαίως σε 168,17 ευρώ (623,79 X 26,96/100).

20.1.2.δ. Περαιτέρω, το κόστος επιδόματος αδείας (περιλαμβανομένων και των αναλογουσών ασφαλιστικών εισφορών) υπολογίζεται ως εξής: 28,68 € το ημερομίσθιο X 13 ημερομίσθια = 372,84 € + ασφαλιστικές εισφορές εκ ποσοστού 26,96 %, ήτοι 372,84 X 26,96/100, ήτοι 100,51 €. Συνεπώς, το ετήσιο επίδομα αδείας μετά των αναλογουσών ασφαλιστικών εισφορών ανέρχεται ετησίως σε 473,35 ευρώ, ήτοι 39,45 € μηνιαίως (=473,35/12).

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

20.1.2.ε. Έτι περαιτέρω, το κόστος δώρων Πάσχα και Χριστουγέννων (περιλαμβανομένων και των αναλογουσών ασφαλιστικών εισφορών) υπολογίζεται ως εξής: $28,68 \text{ το ημερομίσθιο} \times 40 \times 1,04166 = 1.194,99 \text{ €}$ + ασφαλιστικές εισφορές εκ ποσοστού 26,96 %, ήτοι $1.194,99 \times 26,96/100$, ήτοι 322,17. Συνεπώς, το ετήσιο δώρο Πάσχα και Δώρο Χριστουγέννων μετά των αναλογουσών ασφαλιστικών εισφορών ανέρχεται ετησίως σε 1.517,16 ευρώ, ήτοι 126,43 € μηνιαίως (=1.517,16 /12).

20.1.2.στ. Τέλος, το κόστος αντικαταστατών εργαζομένων σε άδεια (περιλαμβανομένων και των αναλογουσών ασφαλιστικών εισφορών) υπολογίζεται ως εξής: 22 ημερομίσθια $\times 28,68 \text{ € το ημερομίσθιο} = 630,96 \text{ €}$. + 2 ημερομίσθια επιδόματος αδείας = $28,68 \times 2 = 57,36$ + 2 ημερομίσθια αποζημίωσης αδείας = $28,68 \times 57,36 + 3,125 \text{ ημερομίσθια} \times 28,68 \text{ €} \times 1,04166\%$ αναλογία Δώρου Χριστουγέννων = 94,11 € ΗΤΟΙ ΣΥΝΟΛΟ: 839,78 € Πλέον αναλογουσών ασφαλιστικών εισφορών εκ ποσοστού 26,96 %, ήτοι 226,41 €, ήτοι ετήσιο σύνολο μετά των αναλογουσών εισφορών: 1.066,19 €, και, άρα μηνιαίως 88,85 (1.066,19 /12).

20.1.2.ζ.- Σημειωτέον ότι οι αμέσως παραπάνω υπολογισμοί, αποτυπώνονται και σχηματικά στον κάτωθι Πίνακα:

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΩΡΟΜΙΣΘΙΟΥ 5μερο 6ωρο					
Οικονομική ανάλυση Ημερομίσθιο 28,68 Βασικός Μισθός 623,79					
ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΟΜΩΝ	ΜΗΝΙΑΙΟ ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΤΑ ΑΤΟΜΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΜΗΝΙΑΙΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΤΗΣΙΟ ΚΟΣΤΟΣ	
α/α					
1	Μικτές αποδοχές προσωπικού(καθαριστές-στριες και καιρότες) με 6ωρη απασχόληση	1	623,79	623,79	7.485,48
2	Εισφορές ΙΚΑ εργοδότη	1	168,17	168,17	2.018,09
3	Κόστος Επιδόματος αδείας (περιλαμβανομένων και εισφορών ΙΚΑ του εργοδότη	1	39,45	39,45	473,40
4	Κόστος δώρων Πάσχα-Χριστουγέννων (περιλαμβανομένων και εισφορών ΙΚΑ του εργοδότη	1	126,43	126,43	1.517,16
5	Επιπλέον κόστος Κυριακών-Αργιών (περιλ/μένων και εισφορών ΙΚΑ του εργοδότη 8ωρης απασχ.			0,00	0,00
6	Επιπλέον κόστος νυχτερινών (περιλαμβανομένων και εισφορών ΙΚΑ του εργοδότη 8ωρης απασχόλησης			0,00	0,00
7	Κόστος αντικαταστατών εργαζομένων σε κανονική άδεια	1	88,85	88,85	1.066,20
ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΚΟΣΤΟΣ				1.046,69	12.560,33
14	ΣΥΝΟΛΟ (€) (άνευ ΦΠΑ)			1.046,69	12.560,33
15	ΣΥΝΟΛΟ (€) (με ΦΠΑ)			1.297,90	15.574,80

20.1.2.ζ.- Από τα ανωτέρω αναφερόμενα προκύπτει το ωριαίο κόστος εκτέλεσης της σύμβασης για εργαζόμενο με την ειδικότητα του καθαριστή 5ήμερης εβδομαδιαίας και 6ωρης ημερήσιας απασχόλησης,

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

περιλαμβανομένων όλων ανεξαιρέτως των αμέσως ανωτέρω δαπανών, έχει ως εξής:- 1.046,69 € το Συνολικό Μηνιαίο εργασιακό κόστος /130,5 ώρες απασχόλησης το μήνα ανά άτομο (= 365 ημέρες το έτος/7 ημέρες = 52,1428 εβδομάδες ο χρόνος/12 μήνες = 4,3452 εβδομάδες ο μήνας X 30 ώρες απασχόλησης μηνιαίως), ήτοι: 8,02 το ωριαίο κόστος εκτέλεσης της σύμβασης για εργαζόμενο καθαριστή απασχολούμενο σε δωρο επί 5μερο, καθ' ημέρα καθημερινή. - Αντίστοιχα, για απασχόληση καθ' ημέρα Κυριακή - Αργία το ωριαίο κόστος ανέρχεται σε 14,04 € (8,02 πλέον προσαύξησης 75%).- Περαιτέρω, για απασχόληση κατά τη διάρκεια νύχτας καθημερινής το ωριαίο κόστος ανέρχεται σε 10,03 € (8,02 πλέον προσαύξησης 25%). Τέλος, για απασχόληση κατά τη διάρκεια νύχτας Κυριακής και Αργίας το ωριαίο κόστος ανέρχεται σε 16,04 € (8,02 πλέον προσαύξησης 25% +75 %). 20.1.3.- Για εργαζόμενο με την ειδικότητα του επόπτη 5ήμερης εβδομαδιαίας και 8ωρης ημερήσιας απασχόλησης:

20.1.3.α. Ως και ανωτέρω ελέχθη (οράτε παρ. 15.3. της παρούσης) ο κατώτατος μισθός, για τους υπαλλήλους όλης της χώρας, όπως εν προκειμένω οι ζητούμενοι από τη διακήρυξη «επόπτες», έχει οριστεί, με έναρξη ισχύος από 1.5.2022, στο ποσό των 713,00 €.

20.1.3.β. Συνεπώς, ο παραπάνω μηνιαίως μισθός, αναγάγεται σε ημερομίσθιο εκ ποσού 28,52 € (713,00 ευρώ / 25 ημερομίσθια).

20.1.3.γ. Οι δε αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές, εκ ποσοστού 24,33 % (οράτε ανωτέρω παρ. 16.4.-(γ)) ανέρχονται μηνιαίως σε 173,47 ευρώ (713,00 X 24,33/100).

20.1.3.δ. Περαιτέρω, το κόστος επιδόματος αδείας (περιλαμβανομένων και των αναλογουσών ασφαλιστικών εισφορών) υπολογίζεται ως εξής: 28,52 το ημερομίσθιο X 12,5 ημερομίσθια = 356,5 € + ασφαλιστικές εισφορές εκ ποσοστού 24,33 %, ήτοι 356,5 X 24,33/100, ήτοι 86,73. Συνεπώς, το ετήσιο επίδομα αδείας μετά των αναλογουσών ασφαλιστικών εισφορών ανέρχεται ετησίως σε 443,24 ευρώ, ήτοι 36,94 € μηνιαίως (=443,24/12).

20.1.3.ε. Έτι περαιτέρω, το κόστος δώρων Πάσχα και Χριστουγέννων (περιλαμβανομένων και των αναλογουσών ασφαλιστικών εισφορών) υπολογίζεται ως εξής: 28,52 το ημερομίσθιο X 37,5 X 1,04166 = 1.114,06 € + ασφαλιστικές εισφορές εκ ποσοστού 24,33 %, ήτοι 1.114,06 X 24,33/100, ήτοι 271,05. Συνεπώς, το ετήσιο δώρο Πάσχα και Δώρο Χριστουγέννων μετά των

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

αναλογουσών ασφαλιστικών εισφορών ανέρχεται ετησίως σε 1.385,11 ευρώ, ήτοι 115,43 € μηνιαίως (=1.385,11 /12).

20.1.3.Στ. Τέλος, το κόστος αντικαταστατών εργαζομένων σε άδεια (περιλαμβανομένων και των αναλογουσών ασφαλιστικών εισφορών) υπολογίζεται ως εξής:

24 ημερομίσθια X 28,52 € το ημερομίσθιο = 684,48 €. + 2 ημερομίσθια επιδόματος αδείας = 28,52 X 2 = 57,04+ 2 ημερομίσθια αποζημίωσης αδείας = 28,52 X 57,04 + 3,125 ημερομίσθια X 28,52 € X 1,04166% αναλογία Δώρου Χριστουγέννων = 93,58 € ΗΤΟΙ ΣΥΝΟΛΟ: 892,14 €. Πλέον αναλογουσών ασφαλιστικών εισφορών εκ ποσοστού 24,33 %, ήτοι 217,06 €, ήτοι ετήσιο σύνολο μετά των αναλογουσών εισφορών: 1.109,20 €, και, άρα μηνιαίως 92,43 (1.109,20 /12). 20.1.3.ζ.- Σημειωτέον ότι οι αμέσως παραπάνω υπολογισμοί, αποτυπώνονται και σχηματικά στον κάτωθι Πίνακα:

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΩΡΟΜΙΣΘΙΟΥ 5μερο 8ωρο ΕΠΟΠΤΕΣ					
Οικονομική ανάλυση Ημερομίσθιο 28,52 Βασικός Μισθός 713					
ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΟΜΩΝ	ΜΗΝΙΑΙΟ ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΤΑ ΑΤΟΜΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΜΗΝΙΑΙΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΤΗΣΙΟ ΚΟΣΤΟΣ	
α/α					
1	Μικτές αποδοχές προσωπικού(καθαριστές-στριες και και επόπτες) με πλήρη απασχόληση/40 ώρες/εβδομάδα)	1	713,00	713,00	8.556,00
2	Εισφορές ΙΚΑ εργοδότη	1	173,47	173,47	2.081,67
3	Κόστος Επιδόματος αδείας (περιλαμβανομένων και εισφορών ΙΚΑ του εργοδότη	1	36,94	36,94	443,28
4	Κόστος δώρων Πάσχα-Χριστουγέννων (περιλαμβανομένων και εισφορών ΙΚΑ του εργοδότη	1	115,43	115,43	1.385,16
5	Επιπλέον κόστος Κυριακών-Αργιών (περιλ/μένων και εισφορών ΙΚΑ του εργοδότη 8ωρης απασχ.			0,00	0,00
6	Επιπλέον κόστος νυχτερινών (περιλαμβανομένων και εισφορών ΙΚΑ του εργοδότη 8ωρης απασχόλησης			0,00	0,00
7	Κόστος αντικαταστατών εργαζομένων σε κανονική άδεια	1	92,43	92,43	1.109,16
	ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΚΟΣΤΟΣ			1.131,27	13.575,27
14	ΣΥΝΟΛΟ (€) (άνευ ΦΠΑ)			1.131,27	13.575,27
15	ΣΥΝΟΛΟ (€) (με ΦΠΑ)			1.402,78	16.833,34

20.1.3.ζ.- Από τα ανωτέρω αναφερόμενα προκύπτει το ωριαίο κόστος εκτέλεσης της σύμβασης για εργαζόμενο με την ειδικότητα του Επόπτη 5ήμερης εβδομαδιαίας και 8ωρης ημερήσιας απασχόλησης, περιλαμβανομένων όλων ανεξαιρέτως των αμέσως ανωτέρω δαπανών, έχει ως εξής:

- 1.131,27 € το Συνολικό Μηνιαίο εργασιακό κόστος /173,8 ώρες απασχόλησης το μήνα ανά άτομο (= 365 ημέρες το έτος/7 ημέρες = 52,1428 εβδομάδες ο χρόνος/12 μήνες = 4,3452 εβδομάδες ο μήνας X 40 ώρες

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

απασχόλησης μηνιαίως), ήτοι: 6,51 το ωριαίο κόστος εκτέλεσης της σύμβασης για εργαζόμενο Επόπτη απασχολούμενο σε δωρο επί 5μερο, καθ' ημέρα καθημερινή.

- Αντίστοιχα, για απασχόληση καθ' ημέρα Κυριακή - Αργία το ωριαίο κόστος ανέρχεται σε 11,39 € (6,51 πλέον προσαύξησης 75%).

- Περαιτέρω, για απασχόληση κατά τη διάρκεια νύχτας καθημερινής το ωριαίο κόστος ανέρχεται σε 8,14 € (6,51 πλέον προσαύξησης 25%).

Τέλος, για απασχόληση κατά τη διάρκεια νύχτας Κυριακής και Αργίας το ωριαίο κόστος ανέρχεται σε 13,02 € (6,51 πλέον προσαύξησης 25% +75 %).

20.2.- Υπολογισμός ωρών που απαιτούνται για την εκτέλεση της σύμβασης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη Διακήρυξη:

Περαιτέρω, λαμβάνοντας υπόψη την «Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης» που παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 της Διακήρυξης, την κατανομή του προσωπικού σε βάρδιες κοκ, προκύπτει ότι οι συνολικές ώρες που θα απαιτηθούν για την εκτέλεση της δημοπρατούμενης σύμβασης έχουν ως εξής:

20.2.1.- Για το μεν Τμήμα Α:

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ					
ΗΜΕΡΕΣ	ΑΤΟΜΑ	ΩΡΕΣ	ΩΡΕΣ	ΗΜΕΡΕΣ	ΩΡΕΣ
	ΒΑΡΔΙΑΣ	ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ	/ΕΤΟΣ	ΕΤΟΣ
Πρωι-Απογ					
Δευτ-Παρ	57	6	342	252	86184
Σάββατο	38	6	228	52	11856
Κυριακή	36	6	216	52	11232
Αργία	36	6	216	9	1944
Νυχτα					
Δευτ-Παρ	1	8	8	252	2016
Σάββατο	1	8	8	52	416
Κυριακή	1	8	8	52	416
Αργία	1	8	8	9	72
γενικο ετησιο συνολο ωρών					
ημερησια απασχόληση			ΣΥΝ.ΑΤΟΜΩΝ	Κ-Α	ΝΥΧΤΑ
			111.216,00	13.176,00	
			71,02	8,41	0,00
νυχτερινή απασχόληση			ΣΥΝ.ΑΤΟΜΩΝ	Κ-Α	ΝΥΧΤΑ
			2.920,00	488,00	2.920,00
			1,40	0,23	1,40
ΕΠΟΠΤΕΣ					
ΗΜΕΡΕΣ	ΑΤΟΜΑ	ΩΡΕΣ	ΩΡΕΣ	ΗΜΕΡΕΣ	ΩΡΕΣ
	ΒΑΡΔΙΑΣ	ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ	/ΕΤΟΣ	ΕΤΟΣ
Πρωι-Απογ					
Δευτ-Παρ	1	14	14	252	3528
Σάββατο	1	14	14	52	728
Κυριακή	1	14	14	52	728
Αργία	1	14	14	9	126
γενικο ετησιο συνολο ωρών					
ημερησια απασχόληση			ΣΥΝ.ΑΤΟΜΩΝ	Κ-Α	ΝΥΧΤΑ
			5.110,00	854,00	
			2,45	0,41	0,00

20.2.2.- Για το δε Τμήμα Β:

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

ΤΜΗΜΑ Β					
<u>ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ</u>					
ΗΜΕΡΕΣ	ΑΤΟΜΑ	ΩΡΕΣ	ΩΡΕΣ	ΗΜΕΡΕΣ	ΩΡΕΣ
	ΒΑΡΔΙΑΣ	ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ	/ΕΤΟΣ	ΕΤΟΣ
Πρω-Απογ					
Δευτ-Παρ	85	6	510	252	128520
Σάββατο	39	6	234	52	12168
Κυριακή	33	6	198	52	10296
Αργία	33	6	198	9	1782
Δευτ-Παρ	1,8	5	9	252	2268
γενικο ετησιο συνολο ωρών					
ημερησια απασχόληση			ΣΥΝ.ΑΤΟΜΩΝ	Κ-Α	ΝΥΧΤΑ
			155.034,00	12.078,00	
			99,00	7,71	0,00
<u>ΕΠΟΠΤΕΣ</u>					
ΗΜΕΡΕΣ	ΑΤΟΜΑ	ΩΡΕΣ	ΩΡΕΣ	ΗΜΕΡΕΣ	ΩΡΕΣ
	ΒΑΡΔΙΑΣ	ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ	/ΕΤΟΣ	ΕΤΟΣ
Πρω-Απογ					
Δευτ-Παρ	1	8	8	252	2016
Σάββατο	1	8	8	52	416
Κυριακή	1	8	8	52	416
Αργία	1	8	8	9	72
γενικο ετησιο συνολο ωρών					
ημερησια απασχόληση			ΣΥΝ.ΑΤΟΜΩΝ	Κ-Α	ΝΥΧΤΑ
			2.920,00	488,00	
			1,40	0,23	0,00

20.3.- Υπολογισμός οικείου εργατικού κόστους για την εκτέλεση της σύμβασης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη Διακήρυξη:

Εν προκειμένω, λοιπόν, λαμβάνοντας υπόψη τις αμέσως παραπάνω ώρες που απαιτούνται για την εκτέλεση της σύμβασης (οράτε ανωτέρω υπό 20.2.), καθώς και το αντίστοιχο ωριαίο κόστος που εξήχθη αμέσως ανωτέρω (οράτε ανωτέρω υπό 20.1.), προκύπτει το μηνιαίο εργατικό κόστος που απαιτείται για την εκτέλεση της σύμβασης ως εξής:

20.3.1.- Για το μεν Τμήμα Α:

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

ΤΜΗΜΑ Α								
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ								
ΗΜΕΡΕΣ	ΑΤΟΜΑ	ΩΡΕΣ	ΩΡΕΣ	ΗΜΕΡΕΣ	ΩΡΕΣ	ΚΟΣΤΟΣ	ΕΤΗΣΙΟ	ΚΟΣΤΟΣ
	ΒΑΡΔΙΑΣ	ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ	/ΕΤΟΣ	ΕΤΟΣ	ΩΡΟΜΙΣΘΙ	ΚΟΣΤΟΣ	ΑΝΑ ΜΗΝΑ
Πρωι-Απογ								
Δευτ-Παρ	57	6	342	252	86184	8,02	691.195,68	57599,64
Σάββατο	38	6	228	52	11856	8,02	95.085,12	7923,76
Κυριακή	36	6	216	52	11232	14,04	157.697,28	13141,44
Αργία	36	6	216	9	1944	14,04	27.293,76	2274,48
Νυχτα								
Δευτ-Παρ	1	8	8	252	2016	9,61	19.373,76	1614,48
Σάββατο	1	8	8	52	416	9,61	3.997,76	333,146667
Κυριακή	1	8	8	52	416	15,37	6.393,92	532,826667
Αργία	1	8	8	9	72	15,37	1.106,64	92,22
γενικο ετησιο συνολο							1.002.143,92	83.511,99
ΕΠΟΠΤΕΣ								
ΗΜΕΡΕΣ	ΑΤΟΜΑ	ΩΡΕΣ	ΩΡΕΣ	ΗΜΕΡΕΣ	ΩΡΕΣ	ΚΟΣΤΟΣ	ΕΤΗΣΙΟ	ΚΟΣΤΟΣ
	ΒΑΡΔΙΑΣ	ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ	/ΕΤΟΣ	ΕΤΟΣ	ΩΡΟΜΙΣΘΙ	ΚΟΣΤΟΣ	ΑΝΑ ΜΗΝΑ
Πρωι-Απογ								
Δευτ-Παρ	1	14	14	252	3528	6,51	22.967,28	1.913,94
Σάββατο	1	14	14	52	728	6,51	4.739,28	394,94
Κυριακή	1	14	14	52	728	11,39	8.291,92	690,99
Αργία	1	14	14	9	126	11,39	1.435,14	119,60
γενικο ετησιο συνολο ωρών							37.433,62	3.119,47

20.3.2.- Για το δε Τμήμα Β:

ΤΜΗΜΑ Β								
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ								
ΗΜΕΡΕΣ	ΑΤΟΜΑ	ΩΡΕΣ	ΩΡΕΣ	ΗΜΕΡΕΣ	ΩΡΕΣ	ΚΟΣΤΟΣ	ΕΤΗΣΙΟ	ΚΟΣΤΟΣ
	ΒΑΡΔΙΑΣ	ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ	/ΕΤΟΣ	ΕΤΟΣ	ΩΡΟΜΙΣΘΙ	ΚΟΣΤΟΣ	ΑΝΑ ΜΗΝΑ
Πρωι-Απογ								
Δευτ-Παρ	85	6	510	252	128520	8,02	1.030.730,40	85894,2
Σάββατο	39	6	234	52	12168	8,02	97.587,36	8132,28
Κυριακή	33	6	198	52	10296	14,04	144.555,84	12046,32
Αργία	33	6	198	9	1782	14,04	25.019,28	2084,94
Δευτ-Παρ	1,8	5	9	252	2268	8,02	18.189,36	1515,78
γενικο ετησιο συνολο ωρών							1.316.082,24	109.673,52
ΕΠΟΠΤΕΣ								
ΗΜΕΡΕΣ	ΑΤΟΜΑ	ΩΡΕΣ	ΩΡΕΣ	ΗΜΕΡΕΣ	ΩΡΕΣ	ΚΟΣΤΟΣ	ΕΤΗΣΙΟ	ΚΟΣΤΟΣ
	ΒΑΡΔΙΑΣ	ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ	/ΕΤΟΣ	ΕΤΟΣ	ΩΡΟΜΙΣΘΙ	ΚΟΣΤΟΣ	ΑΝΑ ΜΗΝΑ
Πρωι-Απογ								
Δευτ-Παρ	1	8	8	252	2016	6,51	13.124,16	1.093,68
Σάββατο	1	8	8	52	416	6,51	2.708,16	225,68
Κυριακή	1	8	8	52	416	11,39	4.738,24	394,85
Αργία	1	8	8	9	72	11,39	820,08	68,34
γενικο ετησιο συνολο ωρών							21.390,64	1.782,55
ΕΤΗΣΙΟ ΣΥΝΟΛΟ							2.377.050,42	198.087,54

20.4.- Ακολούθως, λαμβάνοντας υπόψιν το μηνιαίο εργατικό κόστος, που εξήχθη αμέσως παραπάνω, προκύπτει το συνολικό κόστος για την εκτέλεση της κανονικής διετούς διάρκειας της σύμβασης, ως εξής:

20.4.1.- Για το μεν Τμήμα Α:

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

ΤΜΗΜΑ Α/ ΚΑΘΑΡΙΣΤΕΣ						
Υπηρεσίες Καθαριότητας	Αποδοχές και Ασφαλιστικές Εισφορές ανά Μήνα	Αριθμός Ατόμων	Μηνιαίο Κόστος Συνολικό	Μήνες Λειτουργίας	Συνολικό Κόστος	
Προσωπικό ΔΕΥΤΕΡΑ - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ		57	6	57.599,64	24	1.382.391,36
Προσωπικό ΣΑΒΒΑΤΟ		38	6	7.923,76	24	190.170,24
Προσωπικό ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΑΡΓΙΕΣ		36	6	15.415,92	24	369.982,08
Προσωπικό ΔΕΥΤΕΡΑ - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΝΥΧΤΑ		1	8	1.614,48	24	38.747,52
Προσωπικό ΔΕΥΤΕΡΑ - ΣΑΒΒΑΤΟ ΝΥΧΤΑ		1	8	333,15	24	7.995,52
Προσωπικό ΚΥΡΙΑΚΗ ΝΥΧΤΑ		1	8	625,05	24	15.001,12
ΕΠΟΠΤΕΣ						
Προσωπικό ΔΕΥΤΕΡΑ - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ		1	14	1.913,94	24	45.934,56
Προσωπικό ΣΑΒΒΑΤΟ		1	14	394,94	24	9.478,56
Προσωπικό ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΑΡΓΙΕΣ		1	14	810,59	24	19.454,12
ΣΥΝΟΛΟ ΤΜΗΜΑ Α						2.079.155,08

20.4.2.- Για το δε Τμήμα Β:

ΤΜΗΜΑ Β/ ΚΑΘΑΡΙΣΤΕΣ						
Υπηρεσίες Καθαριότητας	Αποδοχές και Ασφαλιστικές Εισφορές ανά Μήνα	Αριθμός Ατόμων	Μηνιαίο Κόστος Συνολικό	Μήνες Λειτουργίας	Συνολικό Κόστος	
Προσωπικό ΔΕΥΤΕΡΑ - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ		85	6	85.894,20	24	2.061.460,80
Προσωπικό ΣΑΒΒΑΤΟ		39	6	8.132,28	24	195.174,72
Προσωπικό ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΑΡΓΙΕΣ		33	6	14.131,26	24	339.150,24
Προσωπικό ΔΕΥΤΕΡΑ - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ		1,8	5	1.515,78	24	36.378,72
ΕΠΟΠΤΕΣ						
Προσωπικό ΔΕΥΤΕΡΑ - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ		1	8	1.093,68	24	26.248,32
Προσωπικό ΣΑΒΒΑΤΟ		1	8	225,68	24	5.416,32
Προσωπικό ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΑΡΓΙΕΣ		1	8	463,19	24	11.116,64
ΣΥΝΟΛΟ ΤΜΗΜΑ Β						2.674.945,76

21.- Υπολογισμός κόστους αναλωσίμων για την εκτέλεση της σύμβασης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη Διακήρυξη:

Έτι περαιτέρω, στον όρο 2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών» προβλέπονται τα εξής:

«Α. Τιμές

[...]

Β) κόστος αναλωσίμων, το οποίο δεν θα πρέπει να είναι μικρότερο σε ποσοστό 5% της συνολικής οικονομικής προσφοράς τους χωρίς ΦΠΑ». 21.1.- Εν προκειμένω, λοιπόν, ακόμη και εάν ήθελε υποτεθή η οικονομική προσφορά του οιουδήποτε συμμετέχοντος συγκροτείτο μόνον από το οικείο εργατικό και κοινωνικοασφαλιστικό κόστος, δηλαδή, δίχως καν να υπολογιστούν τα λοιπά διοικητικά κόστη, οι κρατήσεις υπέρ τρίτων, εύλογο εργολαβικό κέρδος, και η παρακράτηση φόρου εισοδήματος εκ ποσοστού 8%, το αντίστοιχο κόστος αναλωσίμων για έκαστο Τμήμα της διακήρυξης, θα υπολογιζόταν ως εξής:

21.1.- Για το μεν Τμήμα Α: 2.079.155,08 € το εργατικό κόστος της προσφοράς για τη διετία της κανονικής διάρκειας της σύμβασης, που, σύμφωνα με τα ανωτέρω, θα αντιστοιχούσε στο 95% της συνολικής προσφερόμενης τιμής.

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

Ήτοι, η συνολική προσφερόμενη τιμή για το τμήμα Α θα έπρεπε να ανέρχεται σε $2.079.155,08 \text{ €} / 0,95 = 2.188.584,29 \text{ €} \times 5\% = 109.429,21 \text{ €}$ το κόστος αναλωσίμων για το τμήμα Α. 21.2.- Για το δε Τμήμα Β: 2.674.945,76 το εργατικό κόστος της προσφοράς για τη διετία της κανονικής διάρκειας της σύμβασης, που, σύμφωνα με τα ανωτέρω, θα αντιστοιχούσε στο 95% της συνολικής προσφερόμενης τιμής. Ήτοι, η συνολική προσφερόμενη τιμή για το τμήμα Β θα έπρεπε να ανέρχεται σε $2.674.945,76 \text{ €} / 0,95 = 2.815.732,38 \text{ €} \times 5\% = 140.786,62 \text{ €}$ το κόστος αναλωσίμων για το τμήμα Β.

21.3.- Συνολικά δε, και για τα δύο Τμήματα (Α και Β) το κόστος αναλωσίμων θα ανερχόταν, σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης, κατ' ελάχιστον σε $250.215,83 \text{ €}$ ($= 109.429,21 \text{ €} + 140.786,62 \text{ €}$) 21.4.- Πλην, όμως, όπως ήδη ελέχθη, η εκτιμώμενη αξία για τα δύο (2) έτη της κανονικής διάρκειας της Σύμβασης (πλην του ενός έτους της προαίρεσης) για το Τμήμα Α ανέρχεται σε $2.630.000,00 \text{ €}$ (περιλαμβανομένου ΦΠΑ) ή $2.120.967,74 \text{ €}$ πλέον ΦΠΑ. Συνεπώς, ήδη και μόνον με τον συνυπολογισμό του οικείου εργατικού και κοινωνικοασφαλιστικού κόστους, καθώς και του κόστους αναλωσίμων, και δίχως καν να υπολογιστούν τα λοιπά διοικητικά κόστη, οι κρατήσεις υπέρ τρίτων, εύλογο εργολαβικό κέρδος, και η παρακράτηση φόρου εισοδήματος εκ ποσοστού 8%, προκύπτει ότι ο προϋπολογισμός για το εν λόγω Τμήμα Α είναι ελλειμματικός τουλάχιστον κατά το ποσό των $67.616,55 \text{ €}$ ($= 2.188.584,29 - 2.120.967,74 \text{ €}$).

21.5.- Αντιστοίχως, όπως ήδη ελέχθη, η εκτιμώμενη αξία για τα δύο (2) έτη της κανονικής διάρκειας της Σύμβασης (πλην του ενός έτους της προαίρεσης) για το Τμήμα Β ανέρχεται σε $3.470.000,00 \text{ €}$ (περιλαμβανομένου ΦΠΑ) ή $2.798.387,10 \text{ €}$ πλέον ΦΠΑ. Συνεπώς, ήδη και μόνον με τον συνυπολογισμό του οικείου εργατικού και κοινωνικοασφαλιστικού κόστους, καθώς και του κόστους αναλωσίμων, και δίχως καν να υπολογιστούν τα λοιπά διοικητικά κόστη, οι κρατήσεις υπέρ τρίτων, εύλογο εργολαβικό κέρδος, και η παρακράτηση φόρου εισοδήματος εκ ποσοστού 8%, προκύπτει ότι ο προϋπολογισμός για το εν λόγω Τμήμα Β είναι ελλειμματικός τουλάχιστον κατά το ποσό των $17.345,28 \text{ €}$ ($= 2.815.732,38 - 2.798.387,10 \text{ €}$).

22.- Υπολογισμός κρατήσεων υπέρ τρίτων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη Διακήρυξη Το κραυγαλέα ανεπαρκές του προϋπολογισμού των

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

δημοπρατούμενων υπηρεσιών, αναδεικνύεται ακόμη περισσότερο, εάν στα ανωτέρω συνυπολογιστούν αφενός οι νόμιμες υπέρ τρίτων κρατήσεις.

Συγκεκριμένα:

22.1.- Σύμφωνα με τους όρους της Διακήρυξης, οι νόμιμες υπέρ τρίτων κρατήσεις ανέρχονται σε ποσοστό 2,1554 % επί της προσφερόμενης τιμής. Εάν ήθελε υποτεθή ότι η προσφορά του οιοδήποτε συμμετέχοντος, συγκροτείτο μόνον από το οικείο εργατικό – κοινωνικοασφαλιστικό κόστος καθώς και το κόστος αναλωσίμων, οι νόμιμες κρατήσεις θα υπολογίζονταν ως εξής: 22.1.1.- Για το μεν τμήμα Α: Όπως ήδη ελέχθη, για το τμήμα Α το εργατικό κόστος καθώς και το κόστος αναλωσίμων συναθροίζεται σε 2.188.584,29 € κατ' ελάχιστον, το οποίο, εάν συνυπολογιστούν και οι νόμιμες κρατήσεις εκ ποσοστού 2,1554 %, αντιστοιχεί στο 97,85 % της προσφερόμενης τιμής ($= 1/100 - 2,1554/100 = 97,8446/100$). Συνεπώς, οι νόμιμες κρατήσεις που αναλογούν στο τμήμα Α ανέρχονται σε $2.188.584,29/0,978446 = 2.236.796,2 \times 2,1554 \% = 48.211,90 \text{ €}$ 22.1.2.- Για το δε τμήμα Β: Όπως ήδη ελέχθη, για το τμήμα Β το εργατικό κόστος καθώς και το κόστος αναλωσίμων συναθροίζεται σε 2.815.732,38 € κατ' ελάχιστον, το οποίο, εάν συνυπολογιστούν και οι νόμιμες κρατήσεις εκ ποσοστού 2,1554 %, αντιστοιχεί στο 97,85 % της προσφερόμενης τιμής ($= 1/100 - 2,1554/100 = 97,8446/100$). Συνεπώς, οι νόμιμες κρατήσεις που αναλογούν στο τμήμα Β ανέρχονται σε $2.815.732,38 /0,978446 = 2.877.759,61 \times 2,1554 \% = 62.027,23 \text{ €}$.

23.- Υπολογισμός παρακράτησης φόρου εισοδήματος 8% , σύμφωνα με τα οριζόμενα στη Διακήρυξη:[...]. 25. - Περαιτέρω, όπως ήδη ελέχθη, στο άρθρο 64 παρ. 2, ν. 4172/2016 (ΦΕΚ Α' 167/23.07.2013), ήτοι του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, προβλέπεται ότι, «2. Οι φορείς γενικής κυβέρνησης «εκτός από τις κεφαλαιουχικές εταιρείες» κατά την προμήθεια κάθε είδους αγαθών ή υπηρεσιών από «φυσικά ή νομικά πρόσωπα, υποχρεούνται, κατά την καταβολή ή την έκδοση της σχετικής εντολής πληρωμής της αξίας αυτών, να παρακρατούν φόρο εισοδήματος, ο οποίος υπολογίζεται στο καθαρό ποσό της αξίας των αγαθών ή υπηρεσιών με συντελεστή ως ακολούθως: αα) [...] ββ) [...] και γγ) ποσοστό οκτώ τοις εκατό (8%) για την παροχή υπηρεσιών.». Ομοίως, στη συναφή, και δη σε ερμηνεία της παραπάνω διάταξης της παρ. 2 του αρ. 64 του ν. 4172, εκδοθείσα υπ' αριθ. ΠΟΛ. 1120/25-4-14, με τον τίτλο

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

«Φορολογική μεταχείριση των αμοιβών που καταβάλλονται για τεχνικές υπηρεσίες, αμοιβές διοίκησης, αμοιβές για συμβουλευτικές και παρόμοιες υπηρεσίες», ειδικώς αναφέρεται: «Άρθρο 64 - Συντελεστής παρακράτησης φόρου: [...] 2. Με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 64, όπως ισχύει, επιβάλλεται στους φορείς γενικής κυβέρνησης, εκτός από τις κεφαλαιουχικές εταιρείες, που προμηθεύονται κάθε είδους αγαθά ή λαμβάνουν υπηρεσίες από φυσικά ή νομικά πρόσωπα η υποχρέωση να παρακρατούν φόρο εισοδήματος στο καθαρό ποσό της αξίας των αγαθών ή υπηρεσιών με τους ακόλουθους συντελεστές: α) ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) για τα υγρά καύσιμα και τα προϊόντα καπνοβιομηχανίας, β) ποσοστό τέσσερα τοις εκατό (4%) για τα λοιπά αγαθά και γ) ποσοστό οκτώ τοις εκατό (8%) για την παροχή υπηρεσιών.

[...]

Με βάση τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 64, ο παρακρατούμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται στο καθαρό ποσό της αξίας των αγαθών ή υπηρεσιών, ήτοι στην αξία που απομένει μετά την αφαίρεση του Φ.Π.Α. και των τυχόν κρατήσεων υπέρ του Δημοσίου, του Μ.Τ.Π.Υ. και λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, οι οποίες βαρύνουν το φυσικό ή το νομικό πρόσωπο που λαμβάνει την αμοιβή, εφόσον η επιβολή τους προβλέπεται με νόμο και είναι υποχρεωτική η καταβολή αυτών».

26.- Από το συνδυασμό των ανωτέρω παρατιθέμενων διατάξεων της Διακήρυξης και του νόμου, προκύπτει με σαφήνεια ότι, αδιάφορα από το εάν θα έπρεπε να την αποτυπώσουν διακριτά στην προσφορά τους, οι διαγωνιζόμενοι του παρόντος διαγωνισμού όφειλαν πάντως να συμπεριλάβουν στην προσφερόμενη τιμή τους το ποσοστό 8% προκαταβολής φόρου εισοδήματος του ν. 4172/2013. Τούτο δεδομένου ότι η υποχρέωση αυτή (δηλαδή η υποχρέωση της συμπερίληψης του ποσού της παρακράτησης του φόρου εισοδήματος στην οικονομική προσφορά των υποψηφίων) αποσκοπεί στη διασφάλιση, με αδιαμφισβήτητο και αδιάβλητο τρόπο, της αντικειμενικότητας στην ανάθεση των υπηρεσιών και υπαγορεύεται προφανώς από την ανάγκη εξάλειψης κάθε ενδεχόμενης ασάφειας κατά τη σύνταξη των οικονομικών προσφορών, τυχόν ύπαρξη της οποίας οδηγεί σύμφωνα με τη διακήρυξη, κατ' αρχήν, σε απόρριψη της προσφοράς ως απαράδεκτης (πρβλ. ΣτΕ 563/2008, Ε.Α. ΣτΕ 446/2009, 840/2008, ΔΕΦΑΘ 265/2016, 25/2019, 261/2019, 268/2019). Πιο συγκεκριμένα, εκ του άρθρου 68 ν. 3863/2010, στο

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

οποίο η οικεία Διακήρυξη παραπέμπει, αδιαμφισβήτητα συνάγεται ότι οι υποβαλλόμενες οικονομικές προσφορές πρέπει να συμπεριλαμβάνουν στην προσφερόμενη τιμή, μεταξύ άλλων, εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλωσίμων, του εργολαβικού κέρδους, αλλά και τις κρατήσεις υπέρ τρίτων και κάθε άλλη επιβάρυνση, όπως είναι το ποσοστό 8% προκαταβολής φόρου εισοδήματος, ώστε να αποτρέπεται τυχόν ύπαρξη ασάφειας, η οποία, σύμφωνα με τη Διακήρυξη οδηγεί σε απόρριψη της προσφοράς ως απαράδεκτης (βλ. όρο 10.2 της οικείας Διακήρυξης, «ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ», σελ. 20).

27.- Εξάλλου, σαφής σκοπός του νομοθέτη των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010, (όπου ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι: «... Οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα ως άνω στοιχεία. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό ... και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων») ήταν να υποχρεώσει τις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών φύλαξης/καθαριότητας σε απολύτως πλήρεις και σαφείς προσφορές στο πλαίσιο δημόσιων διαγωνιστικών διαδικασιών, ώστε να παρασχεθεί στις Αναθέτουσες Αρχές η δυνατότητα επαρκούς ελέγχου της βιωσιμότητας και κατ' επέκταση του σύννομου χαρακτήρα των εν λόγω προσφορών. 27.1.- Σκοπός με άλλα λόγια, της παραπάνω πρόβλεψης είναι να μην τίθεται σε κίνδυνο η εκτέλεση της σχετικής σύμβασης βλ. Ε.Α. ΣΕ 675/2002, 272/2008, 1257, 1262, 1297, 1299/2009, 970/2010. βλ. και Ε.Α. ΣΕ 187/2013, 198/2013). Έτσι, η αναθέτουσα αρχή θα πρέπει να είναι σε θέση να εξετάσει αν το προσφερόμενο τίμημα είναι εύλογο ούτως ώστε να καλύπτονται ουσιωδώς οι λειτουργικές ανάγκες εκτέλεσης της σύμβασης, λαμβάνοντας υπόψη τα δεδομένα της σύμβασης και των απαιτούμενων στοιχείων από τη διακήρυξη προς αποτροπή εκτέλεσης ζημιογόνου σύμβασης. 28.- Σε επίρρωση των ανωτέρω, σημειώνεται ότι, όπως παγίως γίνεται δεκτό (ΕΑ 108/2014, 198/2013, 328/2013, ΕΣ 4/2012 κλπ), οι προσφέροντες υποχρεούνται να υποβάλλουν οικονομικές προσφορές οι οποίες, αφενός μεν καλύπτουν το ελάχιστο εργατικό κόστος για την παροχή των προς ανάθεση υπηρεσιών, αφετέρου δε καταλείπουν και κάποιο περιθώριο κέρδους, ώστε να μην τίθεται σε κίνδυνο η εκτέλεση της σχετικής σύμβασης, άλλως, οι προσφορές αυτές

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

απορρίπτονται ως απαράδεκτες. Συνακόλουθα, προσφορά, στην οποία δεν προκύπτει με σαφήνεια το ύψος της παρακράτησης του φόρου εισοδήματος εκ ποσοστού 8%, θα πρέπει να απορρίπτεται ως απαράδεκτη, αφού η αναθέτουσα αρχή δεν μπορεί στην περίπτωση αυτή να διαπιστώσει με ακρίβεια εάν η προσφορά δύναται να καλύψει ουσιαδώς τις λειτουργικές ανάγκες της σύμβασης, και να αποκλειστεί η πιθανότητα επέλευσης βλάβης στο δημόσιο συμφέρον, συνιστάμενη στο γεγονός ότι ο ανάδοχος ενδέχεται να επιχειρήσει να καλύψει την «ζημία» που θα υποστεί λόγω του μικρού ή/και μηδενικού ποσοστού αμοιβής, με μείωση της ποιότητας ή/και της ποσότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών ή και με παραβίαση της κείμενης εργατικής νομοθεσίας...30.4.- Δεδομένου, λοιπόν, ότι τόσο οι υπέρ τρίτων και του Δημοσίου κρατήσεις όσο και ο παρακρατούμενος φόρος εισοδήματος 8% συνιστούν μεγέθη που βαρύνουν τον ανάδοχο και συνεπάγονται απομείωση της κατ' αρχήν εισπρακτέας αξίας της υπηρεσίας, δηλαδή της τιμολογημένης αξίας άνευ ΦΠΑ, επιβάλλεται αδιακρίτως να προσδιορίζονται με σαφήνεια στο πλαίσιο της προσφοράς των υποψήφιων αναδόχων, ώστε να επιτυγχάνεται η επιδιωκόμενη διαφάνεια και σαφήνεια για τη σύγκριση μεταξύ των ανταγωνιστικών προσφορών και για τον έλεγχο της βιωσιμότητας των...31.1.- Ο φόρος εισοδήματος που παρακρατείται κατά την εξόφληση των υπηρεσιών του εκάστοτε οικονομικού φορέα και μεν προορίζεται στο αβέβαιο μέλλον είτε να συμψηφιστεί είτε να του επιστραφεί με την ετήσια εκκαθάριση των φορολογικών του υποχρεώσεων, ωστόσο κατά το χρόνο της εξόφλησης συνιστά πόρο - χρηματική ροή που «αποστερείται» ο φορολογούμενος οικονομικός φορέας, ενώ την ίδια στιγμή οι οικονομικές τους υποχρεώσεις για εισροές που έλαβε (αποδοχές εργαζομένων, αναλώσιμα, διοικητικό κόστος κοκ) για την παροχή των υπηρεσιών του, για απόδοση - καταβολή συναφών εργατικών – εργοδοτικών εισφορών σε φορείς κοινωνικής ασφάλισης, Φ.Π.Α. κοκ αφενός έχουν βέβαιο χαρακτήρα και αφετέρου χρήζουν άμεσης τακτοποίησης, διαφορετικά τίθεται σε κίνδυνο η εκτέλεση της σύμβασης.

31.2.- Κοντολογίς, η παρακράτηση φόρου εισοδήματος 8% σαφώς και επιδρά επιβαρυντικά στη ρευστότητα (liquidity – cash flow) του εκάστοτε οικονομικού φορέα και συνεπώς επιβάλλεται μετά την εφαρμογή της εν λόγω παρακράτησης κατά την εξόφληση των υπηρεσιών του, να καταλείπεται, ως μαξιλάρι ασφαλείας (buffer), ορισμένο εύλογο ταμειακό υπόλοιπο («κέρδος»)

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

στον ανάδοχο, διαφορετικά, ναι μεν ενδέχεται λογιστικά η εκτέλεση του έργου ως συνόλου να τυγχάνει κερδοφόρα, εντούτοις οι τρέχουσες οικονομικές υποχρεώσεις για την εκτέλεση του έργου να μην καλύπτονται από τις χρηματοροές του έργου και σε πραγματικό χρόνο να παράγονται «ζημίες», θέτοντας εν αμφιβόλω την προσήκουσα εκτέλεση του.

31.3.- Για τους λόγους αυτούς, λοιπόν, επιβάλλεται οι υποψήφιοι οικονομικοί φορείς να προσδιορίζουν με σαφήνεια στις προσφορές τους και την παρακράτηση φόρου εισοδήματος 8% στην οποία αναμένεται να υποβληθούν, ώστε η Αναθέτουσα Αρχή να είναι σε θέση να ελέγξει εάν οι προβλεπόμενες «καθαρές» πληρωμές της στον ανάδοχο, μετά την αφαίρεση των κρατήσεων υπέρ Δημοσίου και τρίτων και την παρακράτηση φόρου εισοδήματος 8% (και προδήλως για ευνόητους λόγους δίχως να λαμβάνεται ο αποδοτέος από τον ανάδοχο ΦΠΑ) θα εξασφαλίζουν στον ανάδοχο τη δυνατότητα να είναι συνεπής στις οικονομικές υποχρεώσεις του έναντι των εργαζομένων του, των προμηθευτών του, των πιστωτών του, των φορέων κοινωνικής ασφάλισης κοκ...32.- Συνεπώς, εν όψει των ανωτέρω, οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς υποχρεούνται να συνυπολογίσουν διακριτά στην προσφορά τους, την παρακράτηση φόρου εισοδήματος εκ ποσοστού 8%, η οποία, για έκαστο τμήμα της διακήρυξης, υπολογίζεται ως εξής:

32.1. - Για το μεν τμήμα Α: Όπως ήδη ελέχθη, για το τμήμα Α τα οικεία κόστη της προσφοράς, ως αναλύθηκαν ανωτέρω (πλην των νόμιμων κρατήσεων επί των οποίων δεν επιβάλλεται παρακράτηση φόρου εισοδήματος) συναθροίζονται σε 2.188.584,29 € κατ' ελάχιστον. Συνεπώς, η παρακράτηση φόρου 8 % υπολογίζεται ως εξής: $2.188.584,29/0,92 = 2.378.895,97 \times 8 \% = 190.311,68 \text{ €}$.32.2.- Για το δε τμήμα Β: Όπως ήδη ελέχθη, για το τμήμα Β τα οικεία κόστη της προσφοράς, ως αναλύθηκαν ανωτέρω (πλην των νόμιμων κρατήσεων επί των οποίων δεν επιβάλλεται παρακράτηση φόρου εισοδήματος) συναθροίζονται σε 2.815.732,38 € κατ' ελάχιστον. Συνεπώς, η παρακράτηση φόρου 8 % υπολογίζεται ως εξής: $2.815.732,38 /0,92 = 3.060.578,67 \times 8 \% = 244.846,29 \text{ €}$.

33.- Τα ανωτέρω αναφερόμενα, δηλαδή όλα τα ανωτέρω κόστη, όπως αναλύθηκαν προηγουμένως, αποτυπώνονται και σχηματικά στον κάτωθι Πίνακα:...

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

33.1.- Παρατηρείται εν προκειμένω, πως, ακόμη και δίχως να υπολογιστούν τα λοιπά διοικητικά κόστη, οι κρατήσεις υπέρ τρίτων, εύλογο εργολαβικό κέρδος, και η παρακράτηση φόρου εισοδήματος εκ ποσοστού 8%, και λαμβάνοντας υπόψιν μόνον το οικείο εργατικό κόστος και το κόστος αναλωσίμων, ο προϋπολογισμός για το Τμήμα Α είναι ελλειμματικός τουλάχιστον κατά το ποσό των 67.616,55 € (= 2.188.584,29 - 2.120.967,74 €). Αντιστοίχως, για το Τμήμα Β ο προϋπολογισμός είναι ελλειμματικός τουλάχιστον κατά το ποσό των 17.345,28 € (= 2.815.732,38 - 2.798.387,10 €). Συνολικά δε και για τα δύο Τμήματα αθροιστικά το έλλειμα για τις αμέσως παραπάνω αιτίες (εργατικό κόστος και κόστος αναλωσίμων) συμποσούται σε 84.961,83 €. 33.2.- Εάν στα παραπάνω συνυπολογιστούν αφενός μεν οι νόμιμες κρατήσεις καθώς και το 8 %, το έλλειμα για το μεν τμήμα Α ανέρχεται σε 306.140,13 €, και για το δε Τμήμα Β 292.861,39 €. Συνολικά δε και για τα δύο Τμήματα αθροιστικά το έλλειμα για τις αμέσως παραπάνω αιτίες (εργατικό κόστος, κόστος αναλωσίμων, κρατήσεις υπέρ τρίτων και 8%) συμποσούται σε 599.001,52 € !

33.3.- Στους ανωτέρω υπολογισμούς δεν συνυπολογίζεται το μοιραίο σημαντικό διοικητικό κόστος που προδήλως απαιτεί η εκτέλεση μίας σύμβασης αυτού του μεγέθους, ούτε το ποσό εύλογου εργολαβικού κέρδους. Εάν ληφθούν υπόψη και τα παραπάνω μεγέθη, καθίσταται ακόμη πιο έκδηλη η ανεπάρκεια του προϋπολογισμού της επίδικης συμβάσεως. 34.- Συνεπώς, στη συγκεκριμένη περίπτωση, τα αμέσως παραπάνω κόστη υπερβαίνουν τον προϋπολογισμό της σύμβασης, χωρίς μάλιστα να καταλείπεται κανένα απολύτως περιθώριο για τον περαιτέρω υπολογισμό διοικητικού κόστους, λοιπών δαπανών και εργολαβικού κέρδους, με συνέπεια να μην καταλείπεται το οποιοδήποτε περιθώριο για την υποβολή προσφοράς μήτε για το τμήμα Α ή το Τμήμα Β, μήτε αθροιστικά και για τα δύο τμήματα. Συνεπώς, εν προκειμένω η Εταιρεία μας αδυνατεί να υποβάλλει προσφορά τόσο για το Τμήμα Α, όσο και για το Τμήμα Β, και περαιτέρω αδυνατεί να υποβάλλει προσφορά για το σύνολο των υπηρεσιών (αθροιστικά για τα δύο Τμήματα Α και Β). Έτσι, ενόψει των αρχών της ίσης μεταχείρισης των προμηθευτών και της διαφάνειας των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δημόσιας προμήθειας, η προβαλλόμενη διακήρυξη τυγχάνει ακυρωτέα στο σύνολο της καθόσον, η ειρημένη πλημμέλεια αφορά σε ζήτημα παραδεκτού των προς υποβολή προσφορών (βλ. ΣτΕ 1135/2010, ΕΑ ΣτΕ 1089/2009, ΣτΕ 2951- 52/2004, ΔΕΕ Απόφαση

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

της 4.12.2003, Υπόθεση C-448/2001, ENV AG Wienstrom GmbH κλπ., σκέψεις 92-95).».

14. Επειδή η αναθέτουσα αρχή στις υποβληθείσες απόψεις της, επί της πρώτης προδικαστικής προσφυγής, ως προς τον πρώτο και δεύτερο λόγο της προσφυγής επάγεται τα εξής: «...Συνακόλουθα, **το Νοσοκομείο κατά τη διαμόρφωση της εκτιμώμενης δαπάνης της, με αριθμό ..., Διακήρυξης είχε συνυπολογίσει τις επελθούσες αυξήσεις του νόμιμου κατώτατου μισθού και του νόμιμου κατώτατου ημερομισθίου υπαλλήλων και εργατοτεχνιτών για πλήρη απασχόληση χωρίς ηλικιακή διάκριση, οι οποίες ίσχυαν κατά το χρόνο κατάρτισης του προϋπολογισμού της, ως όφειλε κατά νόμο και είχε συνεκτιμήσει και κάθε άλλο προσδιοριστικό του κόστους της σύμβασης παράγοντα (νόμιμες κρατήσεις επί της αμοιβής του αναδόχου, κόστος αναλωσίμων, εργοδοτικές εισφορές διοικητικό κόστος, εργολαβικό όφελος κλπ).... (iv) Πέραν τούτων, ως εκτέθηκε ανωτέρω, η, με αριθμό ..., Διακήρυξη απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα για δημοσίευση στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 04-05-2022, ανάρτηση δε του σχετικού περί τούτου αποδεικτικού TED στο ΚΗΜΔΗΣ έλαβε χώρα στις 09-05-2022 (ΑΔΑM ...). Επίσης, περίληψη της, με αριθμό ..., διακήρυξης αναρτήθηκε στο σύστημα ΔΙΑΥΓΕΙΑ στις 06-05-2022 (ΑΔΑ: ...), ενώ η ίδια η διακήρυξη αναρτήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ στις 10-05-2022 (ΑΔΑM ...) και την ίδια ως άνω ημεροχρονολογία (10-05-2022) αναρτήθηκε και στον ιστότοπο του Νοσοκομείου .Συνακόλουθα, κατά το χρόνο δημοσίευσής της στις 10-05-2022 η, με αριθμό ..., Διακήρυξη ΔΕΝ είχε συμπεριλάβει την εν τω μεταξύ επελθούσα μόλις λίγες ημέρες πριν αύξηση του νόμιμου κατώτατου μισθού και του νόμιμου κατώτατου ημερομισθίου υπαλλήλων και εργατοτεχνιτών για πλήρη απασχόληση χωρίς ηλικιακή διάκριση δυνάμει της, με αριθμό 38866/2022 (ΦΕΚ Β 2030/21-04-2022), απόφασης του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, η οποία ανέρχεται προσεγγιστικά σε ποσοστό 7%. Σύμφωνα με τον όρο 1.3 της, με αριθμό ..., Διακήρυξης «Θα ισχύει η εκάστοτε εργατική, ασφαλιστική και φορολογική νομοθεσία». Επίσης ο όρος 4.2 της ως άνω Διακήρυξης προβλέπει ότι «Κατά την εκτέλεση της σύμβασης εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 4412/2016, οι όροι της παρούσας διακήρυξης και συμπληρωματικά ο Αστικός Κώδικας», ενώ ο όρος 4.5 αυτής ορίζει ότι «Η**

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

σύμβαση μπορεί να τροποποιείται κατά τη διάρκειά της, χωρίς να απαιτείται νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 132 του ν. 4412/2016, κατόπιν γνωμοδότησης του αρμοδίου οργάνου της αναθέτουσας αρχής». Εκ των άνω προκύπτει ότι στην επίμαχη Διακήρυξη έχει συμπεριληφθεί πρόβλεψη περί δυνατότητας αναπροσαρμογής της τιμής και τροποποίησης της συναφθσόμενης σύμβασης, υπό την έννοια ότι κάθε τυχόν αλλαγή του κοινωνικοασφαλιστικού, εργατικού και φορολογικού νομοθετικού πλαισίου που διέπει και προσδιορίζει το κόστος της σύμβασης, το οποίο συνεπάγεται μεταβολή του ασφαλιστικού, εργατικού, φορολογικού ή οποιουδήποτε άλλου κόστους, όπως, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, αναπροσαρμογή του βασικού μισθού, αναπροσαρμογή φορολογικών συντελεστών, επιβολή νέων υπέρ τρίτων κρατήσεων, θέσπιση νέων υποχρεωτικών κανονισμών ασφαλείας, αύξηση τιμών των απαιτούμενων για την εκτέλεση της σύμβασης υλικών κτλ, θα επιβαρύνει την αναθέτουσα αρχή.

Συνεπώς, κάθε συμμετέχων οικονομικός φορέας στην εν θέματι διαγωνιστική διαδικασία οφείλει να λάβει υπόψη του το ενδεχόμενο αυτό κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς του, δυνάμενος να ζητήσει την αναπροσαρμογή του τιμήματος ή την τροποποίηση καθ' οιονδήποτε τρόπο της συναφθσόμενης σύμβασης εξ αφορμής των ανωτέρω κατά τη διάρκεια εκτέλεσης αυτής. Σημειούται ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο έκρινε στην περίπτωση της αύξησης του κατώτατου μισθού με τη, με αριθμό 4241/127/30-01-2019, απόφαση της Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης πως αφ' ης στιγμής οι ρυθμίσεις της άνω ΥΑ είναι ρητώς προδιαγεγραμμένες και συναρτώμενες προς γενικά χαρακτηριστικά του εργατικού δυναμικού, η δε συνεπεία της άνω ΥΑ μεταβολή του εργατικού κόστους εκ της αύξησης του κατώτατου μισθού συνιστά «κοινή σταθερή μεταβλητή» επηρεάζουσα ομοιόμορφα όλες ανεξαιρέτως τις υποβληθείσες οικονομικές προσφορές, δεν θίγεται ο ανταγωνισμός μεταξύ των διαγωνιζομένων, ο οποίος ερείδεται στα λοιπά στοιχεία της εκάστοτε οικονομικής προσφοράς, ήτοι στο διοικητικό κόστος, το κόστος αναλωσίμων και το εργολαβικό όφελος. Ενόψει του ότι οι ισχύουσες κατώτατες νόμιμες αμοιβές συνιστούν υποχρεωτική εκ του νόμου κοινή συνισταμένη των οικονομικών προσφορών των διαγωνιζομένων, το Ελεγκτικό Συνέδριο

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

δέχθηκε πως είναι επιτρεπτή η υπογραφή σύμβασης με μεταβολή του συμβατικού τιμήματος σε σχέση με την απόφαση κατακύρωσης, διότι η κάλυψη κάθε ελάχιστης κατά νόμο εργοδοτικής υποχρέωσης (εργοδοτικό κόστος), όπως είναι ο κατώτατος μισθός, συνιστά αυτονόητη προϋπόθεση για το σύννομο της οικονομικής προσφοράς συμμετέχοντος σε διαγωνιστική διαδικασία. Αντίστοιχη είναι και η Γνωμ. Ολ. ΝΣΚ 106/2019.

Ως εκ τούτου, ακόμα και υπό την εκδοχή ότι ο προϋπολογισμός της, με αριθμό ..., Διακήρυξης υπολείπεται του πραγματικού κόστους της σύμβασης, ουδόλως επέρχεται αδυναμία συμμετοχής στο διαγωνισμό, δεδομένης της πρόβλεψης των άνω ασφαλιστικών δικλείδων για τους υποψήφιους οικονομικούς φορείς.

(v). Περαιτέρω, λεκτέα είναι και τα εξής: στις διακηρύξεις και στις αντίστοιχες συμβάσεις παροχής υπηρεσιών καθαριότητας το μηνιαίο κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών προκύπτει από τη δοθείσα τιμή σε ευρώ ανά μονάδα τετραγωνικού μέτρου πολλαπλασιαζόμενη με τα τετραγωνικά μέτρα που η ανάδοχος εταιρεία όντως καθαρίζει στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στην εν λόγω σύμβαση. Συνακόλουθα, δεδομένου ότι το τελικό ανά μήνα συμβατικό τίμημα προσδιορίζεται ανάλογα με τον αριθμό των τετραγωνικών μέτρων που όντως τελικά καθαρίστηκαν, είναι προφανές πως δεν θα είναι ποτέ το ίδιο σε όλη τη διάρκεια μίας τέτοιας σύμβασης.

Ο δικαιολογητικός λόγος είναι απλός: ενδέχεται ένας καθαριζόμενος χώρος της εκάστοτε αναθέτουσας αρχής για οιονδήποτε λόγο να μην λειτουργεί (άρα και να μην καθαρίζεται) διαρκώς καθ' όλη τη διάρκεια ενός ημερολογιακού έτους, κατά τρόπο ώστε εκ του λόγου αυτού να απομειούνται τα τελικά καθαριζόμενα τετραγωνικά μέτρα, ενώ δεν αποκλείεται μία αναθέτουσα αρχή να αποχωρήσει διαρκούσης της διάρκειας της συναφθείσας σύμβασης υπηρεσιών καθαριότητας για οποιονδήποτε λόγο από έναν μη ιδιόκτητο χώρο, τον οποίο έχει μισθώσει από τρίτον, τα τετραγωνικά μέτρα του οποίου είχαν ωστόσο προσμετρηθεί/συνυπολογιστεί κατά την κατάρτιση του τεύχους της διακήρυξης και της σύναψης της αντίστοιχης σύμβασης, γεγονός που συνιστά μεταβλητικό γεγονός των δεδομένων που είχαν ληφθεί υπόψη κατά τα άνω χρονικά σημεία. Για τους λόγους αυτούς σε όλες τις διακηρύξεις και τις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών καθαριότητας ορίζεται μία συγκεκριμένη προϋπολογισθείσα δαπάνη, ένας συγκεκριμένος συμβατικός χρόνος, ενώ λαμβάνει χώρα συμπερίληψη όρων με την διατύπωση «έως εξαντλήσεως ή

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

καλύψεως του συμβατικού ποσού» ή άλλη παρεμφερή διατύπωση, με αντίστοιχη δυνατότητα είτε παράτασης είτε απομείωσης του συμβατικού χρόνου ισχύος της έως την επέλευση του άνω γεγονότος οικονομικού χαρακτήρα.

Εν προκειμένω: Όπως προκύπτει από το σώμα της άνω, με αριθμό ..., Διακήρυξης στον όρο 1.2 αυτής (σελ. 4) υπό τον τίτλο «Χρηματοδότηση» ρητώς προβλέπεται ότι σε περίπτωση εξάντλησης του συμβατικού ποσού πριν από τη λήξη της διετούς υπογεγραμμένης σύμβασης (συνολικά ή ανά Τμήμα) αυτή παύει να ισχύει αυτοδικαίως και αζημίως για το Νοσοκομείο. Ταυτόσημη διατύπωση περιλαμβάνεται στους όρους 6.2.1 και 6.2. της άνω Διακήρυξης (σελ. 50), καθώς και στη σελίδα 55 στην τελευταία παράγραφο.

Αντιστοίχως το γεγονός ότι οι οικονομικές προσφορές των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων υποβάλλονται είτε ανά Τμήμα είτε για το σύνολο της προκηρυχθείσας υπηρεσίας (Τμήμα Α και Τμήμα Β) ΑΝΑ ΜΟΝΑΔΑ ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΚΟΥ ΜΕΤΡΟΥ προβλέπεται στους όρους 2.4.1 (σελ. 25) και 2.4.4 (σελ. 31) της, με αριθμό ..., Διακήρυξης. Ο δικαιολογητικός λόγος της συγκεκριμένης πρόβλεψης έγκειται και εδώ στο ίδιο σκεπτικό, ότι δηλαδή το μηνιαίο κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών καθαριότητας στο ...προκύπτει από τη προσφερόμενη τιμή σε ευρώ ανά μονάδα τετραγωνικού μέτρου πολλαπλασιαζόμενη με τα τετραγωνικά μέτρα που η ανάδοχος εταιρεία όντως θα καθαρίζει στον τόπο (εντός και εκτός ..., περιβάλλοντες χώροι αυτών) και με τον τρόπο που θα προβλέπεται στη συναφθσόμενη σύμβαση.

Δηλαδή, η κατά μήνα συμβατική αμοιβή του αναδόχου (και συνακόλουθα και τα αντίστοιχα υποβαλλόμενα προς πληρωμή φορολογικά παραστατικά του/τιμολόγια) δεν θα είναι ποτέ η ίδια, πάντοτε διαφοροποιείται καθ' ύψος. Ο λόγος απλός: τα τετραγωνικά μέτρα που καθαρίζει ο ανάδοχος δεν θα ταυτίζονται για λόγους πραγματικούς, αναγόμενους στην ίδια τη λειτουργία του ... ως ειδικού νοσοκομείου, αποτελούμενου από Κύρια Μονάδα Έδρας και 61 εξωτερικές δομές, οι συνθήκες και ο χρόνος λειτουργίας των οποίων δεν ταυτίζονται. Για το λόγο αυτό ειδικώς επί του συγκεκριμένου θέματος έχει διαληφθεί ρητώς όρος στο Παράρτημα ΙΙ-Τεχνικές προδιαγραφές και δη στη σελίδα 86 της, με αριθμό ..., Διακήρυξης ως ακολούθως: «Στην περίπτωση που μελλοντικά η εικόνα αυτή του Νοσοκομείου μεταβληθεί και επέλθει μεταβολή στη λειτουργία των δομών και των Τμημάτων (πχ απομίσθωση

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

δομών, νέα μίσθωση δομών κτλ) τότε θα τροποποιούνται αντίστοιχα και οι επιφάνειες καθαρισμού, καθώς και τα ωράρια και ο αριθμός των εργαζομένων».

Αναφέρουμε ενδεικτικώς ότι η Κεντρική Μονάδα Έδρας στο ... διαθέτει και διοικητικές υπηρεσίες και νοσηλευτικές κλίνες και εντάσσεται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία σε καθεστώς γενικής εφημερίας κάθε 4 ημέρες, κατά τη διάρκεια των οποίων οι υπηρεσίες καθαρισμού παρέχονται αδιάλειπτα επί όλων των «επιφανειών» αυτής και πάντοτε καθ' όλη τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους.

Αντιθέτως: □ Εντός της Κύριας Μονάδας Έδρας σε στεγασμένο ανεξάρτητο χώρο λειτουργεί το ΔΙΕΚ στο οποίο εκπαιδεύονται βοηθοί νοσηλευτές σύμφωνα με τη, με αριθμό Γ4α/Γ.Π.12972/2015, ΥΑ (ΦΕΚ 1038/Τ.Β/03-06-2015). Τα ΔΙΕΚ κατά τη λειτουργία τους και λόγω του διδακτικού τους έργου ακολουθούν το πρόγραμμα των δημόσιων σχολείων και διακόπτουν τη λειτουργία τους ολόκληρους τους μήνες Ιούλιο και Αύγουστο, 15 ημέρες κατά τις εορτές των Χριστουγέννων και 15 ημέρες κατά την εορτή του Πάσχα εκάστου ημερολογιακού έτους. Το υφιστάμενο Δ.Ι.Ε.Κ. του ... λειτουργεί με την Ειδικότητα «Βοηθός Νοσηλευτικής Ατόμων Με Ειδικές Παθήσεις» και λειτουργεί υπό τους ίδιους ως άνω όρους και χρόνους, κατά τρόπο ώστε να απομειούνται κατά τα άνω χρονικά σημεία τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού, με τις εντεύθεν συνέπειες ως προς το ύψος του συμβατικού τιμήματος. Σημειώνουμε ότι ειδικώς επί του συγκεκριμένου θέματος έχει διαληφθεί ρητώς όρος στο Παράρτημα ΙΙ-Τεχνικές προδιαγραφές και δη στη σελίδα 86 της, με αριθμό ..., Διακήρυξης ως ακολούθως: «Δεν θα γίνεται καθαρισμός στο κτίριο και στον περιβάλλοντα χώρο του κτηρίου «Διαδρομή» που στεγάζεται το ΔΙΕΚ την θερινή περίοδο που παραμένει κλειστό (από την 1 Ιουλίου έως 31 Αυγούστου) και τα χρονικά διαστήματα διακοπής της εκπαίδευσης [δεκαπέντε (15) ημέρες] κατά τις εορτές Χριστουγέννων και Πάσχα]». □ Στα οικοτροφεία και τους ξενώνες του ..., τα οποία αποτελούν εξωτερικές δομές ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης, διαμένουν ψυχιατρικοί ασθενείς, οι οποίοι είναι πιο «λειτουργικοί». Σε πλείστες όσες περιπτώσεις, τρόφιμοι των άνω δομών είτε αποβιώνουν, είτε μετακινούνται προς την Κεντρική Μονάδα Έδρας ως χρήζοντες νοσηλείας λόγω επιβάρυνσης της υγείας τους συνεπεία της ψυχιατρικής πάθησής τους, γήρατος ή λοιπών ασθενειών, είτε μετακινούνται

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

για λόγους πρακτικούς (και αναλόγως του βαθμού αποκατάστασής τους) σε έτερες δομές του Νοσοκομείου, καλύπτοντας αντίστοιχες κενές θέσεις. Είναι προφανές πως οι χώροι/δωμάτια φιλοξενίας, οι οποίοι «ελευθερώνονται» εκ των συγκεκριμένων λόγων, καθαρίζονται άπαξ καθ' ο χρόνο παραμένουν κλειστοί/μη χρησιμοποιούμενοι, ώστε να απομειώνονται κατά τους αντίστοιχους χρόνους τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού με τις εντεύθεν συνέπειες ως προς το ύψος του συμβατικού τμήματος. Όλως ενδεικτικώς αναφέρουμε πως κατά τη διάρκεια ισχύος της, με αριθμό 48.10, σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας το Οικοτροφείο Παλλήνης, το οποίο στεγαζόταν σε μίσθιο χώρο, έκλεισε και έλαβε χώρα παράδοσή του στον ιδιοκτήτη αυτού λόγω μείωσης του αριθμού των σε αυτό φιλοξενούμενων κάτω του προβλεπόμενου από το νόμο ορίου (ελάχιστος αριθμός φιλοξενούμενων οι 15 ασθενείς) λόγω θανάτου ορισμένων από αυτούς, επιβάρυνσης της κατάστασης της υγείας τους και διακομιδής τους σε νοσηλευτικά τμήματα του Νοσοκομείου στο ... ετέρων ή μετακίνησης όσων παρέμεναν «λειτουργικοί» σε έτερες δομές του ... προς κάλυψη κενών θέσεων. Διαρκούσης, συνεπώς, της προρρηθείσας σύμβασης καθαριότητας επήλθαν μεταβολές στην τελική επιφάνεια καθαριζόμενων χώρων σε τετραγωνικά μέτρα, μειώθηκε αντιστοίχως το μηνιαίο συμβατικό τίμημα και μεταφέρθηκε χρονικά το τελικό χρονικό σημείο λήξης αυτής λόγω ύπαρξης διαθέσιμου συμβατικού τμήματος προς κάλυψη.

Κατά το σκέλος που αφορά, συνεπώς, στους 1ο και 2ο λόγους προδικαστικής προσφυγής ως προς τη φερόμενη ανεπάρκεια του προϋπολογισμού της, με αριθμό ..., Διακήρυξης, τούτοι είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι, διότι η ρητώς αναφερόμενη σε αυτή πρόβλεψη ότι σε περίπτωση εξάντλησης του συμβατικού ποσού πριν από τη λήξη της διετούς υπογεγραμμένης σύμβασης (συνολικά ή ανά Τμήμα), αυτή παύει να ισχύει αυτοδικαίως και αζημίως για το Νοσοκομείο, συνδυαστικώς προς το γεγονός ότι οι οικονομικές προσφορές των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων υποβάλλονται είτε ανά Τμήμα είτε για το σύνολο της προκηρυχθείσας υπηρεσίας (Τμήμα Α και Τμήμα Β) ΑΝΑ ΜΟΝΑΔΑ ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΚΟΥ ΜΕΤΡΟΥ κατατείνει στο ότι η όποια τυχόν αύξηση οποιουδήποτε οικονομικού μεγέθους επηρεάζοντος το ύψος του κόστους της σύμβασης «απορροφάται»/καλύπτεται κατά την εκτέλεση της σύμβασης υπό

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

την έννοια ότι το συμβατικό τίμημα απλώς θα εξαντληθεί προ του πέρατος της συμβατικής διάρκειας των δύο (2) ετών.

(vi). Ως εκτέθηκε ανωτέρω, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες του Νοσοκομείου σε υπηρεσίες καθαριότητας συνήφθη η, με αριθμό ..., σύμβαση μεταξύ του Νοσοκομείου και της ήδη εγκατεστημένης αναδόχου και νυν παρεμβαίνουσας εταιρείας «...» ενόψει της επείγουσας κατάστασης, η οποία δημιουργήθηκε συνεπεία της έκδοσης της, με αριθμό 235/2022, Πράξης του Ζ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με την οποία κρίθηκε ότι κωλύεται η υπογραφή της.

Η σύναψη της εν θέματι σύμβασης συντελέσθηκε δυνάμει α) της, με αριθμ. 14η/09-05-2022 (Θέμα 1ο), απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου του ... περί προσφυγής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσιότητα κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του Ν. 4412/2016 με την ως άνω εταιρεία «...», κατόπιν σχετικής περί τούτου πρόσκλησης και β) της, με αριθμό 16ης/20-05-2022 (Θέμα 1ο), απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου του με την οποία αποφασίστηκε η κατακύρωση της σχετικής Πρόσκλησης στην προρρηθείσα εταιρεία προς αποφυγή πρόκλησης αναστάτωσης στη λειτουργία του Νοσοκομείου για όλους τους αναλυτικώς εκτεθέντες ανωτέρω λόγους.

Σύμφωνα με τον όρο 1.1 της, με αριθμό ..., σύμβασης η διάρκειά της ορίζεται μηνιαία από την ημερομηνία υπογραφής της ή έως την κάλυψη του ποσού των 262.042,907 ευρώ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

Το εν θέματι συμβατικό τίμημα έχει καθοριστεί μετά από συμπερίληψη των αυξήσεων του νόμιμου κατώτατου μισθού και του νόμιμου κατώτατου ημερομισθίου υπαλλήλων και εργατοτεχνιτών για πλήρη απασχόληση χωρίς ηλικιακή διάκριση, συνεπεία των, με αριθμούς 4241/127/30-01-2019, 107675/2021 και 38866/2022, αποφάσεων του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, αλλά και με συνυπολογισμό διοικητικού κόστους, νομίμων κρατήσεων υπέρ Δημοσίου και τρίτων και εύλογου εργολαβικού οφέλους.

Συνακόλουθα, το υποθετικό κόστος 2ετίας με το εν θέματι μηνιαίο συμβατικό τίμημα θα ανερχόταν, συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, στο ποσό των (262.042,907 ευρώ/μήνα X 24 μήνες =) 6.289.029,60 ευρώ και της τριετίας σε (262.042,907 ευρώ/μήνα X 36 μήνες =) 9.433.544,40 ευρώ Συνεπώς, αφ' ης στιγμής η προϋπολογισθείσα δαπάνη για την 3ετία έχει οριστεί με τη, με

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

αριθμό ..., Διακήρυξη για αμφότερα τα Τμήματα σε 9.150.000,00 ευρώ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, η προκύπτουσα διαφορά μεταξύ της εν θέματι Διακήρυξης και της ως άνω, με αριθμό 54.22, σύμβασης ανέρχεται σε (9.433.544,40 ευρώ – 9.150.000,00 ευρώ =) 283.644,40 ευρώ : 36 μήνες = 7.876,23 ευρώ/μήνα.

Η προκύπτουσα αυτή διαφορά, πέραν του ότι ουδόλως παρίσταται αξιόπιστα σε επίπεδο οικονομικών μεγεθών κατ' αντικειμενική κρίση και με βάση τα διδάγματα της κοινής πείρας και τη λογική, είναι αντιμετωπίσιμη και υπό το πρίσμα ότι, όπως ήδη εκτέθηκε, ρητώς προβλέπεται στη Διακήρυξη πως σε περίπτωση εξάντλησης του συμβατικού ποσού πριν από τη λήξη της διετούς υπογεγραμμένης σύμβασης (συνολικά ή ανά Τμήμα) αυτή παύει να ισχύει αυτοδικαίως και αζημίως για το Νοσοκομείο, οπότε συνδυαστικώς προς το γεγονός ότι οι οικονομικές προσφορές των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων υποβάλλονται είτε ανά Τμήμα είτε για το σύνολο της προκηρυχθείσας υπηρεσίας (Τμήμα Α και Τμήμα Β) ΑΝΑ ΜΟΝΑΔΑ ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΚΟΥ ΜΕΤΡΟΥ, δύναται η εν θέματι διαφορά/αύξηση να απορροφηθεί/καλυφθεί κατά την εκτέλεση της σύμβασης υπό την έννοια ότι το συμβατικό τίμημα απλώς θα εξαντληθεί προ του πέρατος της συμβατικής διάρκειας των δύο (2) ετών.

(vii). Πέραν των ήδη εκτεθέντων, λεκτέα όλως επικουρικώς είναι και τα εξής:

Ως εκτέθηκε ανωτέρω, με το, με αριθμ. πρωτ. 10802/08-04-2022, έγγραφο του Νοσοκομείου διαβιβάστηκε στο Ελεγκτικό Συνέδριο σχέδιο σύμβασης παράτασης των υπηρεσιών καθαριότητας μεταξύ του Νοσοκομείου και της εταιρείας «...», με συνδιαβίβαση και όλων των στοιχείων της εν θέματι υπόθεσης. Ο φάκελος της σύμβασης με τα άνω στοιχεία έλαβε αριθμό πρωτ. Ελεγκτικού Συνεδρίου 20922/12-04-2022.

Με τη, με αριθμό 235/2022, Πράξη του το Ζ' Κλιμάκιο θεώρησε πως το υποβληθέν σχέδιο σύμβασης δεν αποτελεί παράταση της αρχικής, με αριθμό 13.18, σύμβασης, αλλά αντιθέτως συνιστά νέα αυτοτελή απευθείας ανάθεση χωρίς διαδικασία δημοσιότητας, κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του Ν. 4412/2016, δεδομένης και της μη έναρξης τακτικής διαγωνιστικής διαδικασίας για τις υπηρεσίες καθαριότητας.

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

Προς αντίκρουση της ανωτέρω κρίσης, το Νοσοκομείο διέλαβε στην, από 23-05-2022 με ΑΒΔ 4693/2022 και ΒΔΥ 300/2022, προσφυγή ανάκλησης που άσκησε κατ' αυτής τους κάτωθι ισχυρισμούς:

Στις 04-05-2021 το Νοσοκομείο απέστειλε με ηλεκτρονικό μέσο τη, με αριθμό ..., νέα Διακήρυξη ΑΗΔ με κριτήριο κατακύρωσης την συμφερότερη από οικονομικής άποψης προσφορά βάσει τιμής (χαμηλότερη συνολική τιμή) ΥΠΟΔΙΑΙΡΟΥΜΕΝΗ ΣΕ ΔΥΟ ΤΜΗΜΑΤΑ, για την ανάδειξη συνεργείου καθαρισμού των χώρων εντός και εκτός του ... καθώς και του περιβάλλοντος χώρου αυτών για δύο (2) έτη και με δυνατότητα προαίρεσης ενός (1) έτους ακόμη, συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 9.150.000,00€ (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ) για δημοσίευση στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το σχετικό αποδεικτικό ΤΕΔ αναρτήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ στις 09-05-2022 (ΑΔΑΜ ...), ενώ περίληψη της προρρηθείσας Διακήρυξης αναρτήθηκε στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ στις 06-05-2022 (ΑΔΑ: ...). Ομοίως, η αυτή ως άνω διακήρυξη αναρτήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ στις 10-05-2022 (ΑΔΑΜ ...) και και την ίδια ως άνω ημεροχρονολογία (10-05-2022) αναρτήθηκε και στον ιστότοπο του Νοσοκομείου.

Το Ζ' Κλιμάκιο συνεδρίασε προς λήψη της προσβαλλόμενης Πράξης στις 03-05-2022, η δε επίμαχη Πράξη κοινοποιήθηκε στο Νοσοκομείο δια μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου εκ της Γραμματείας του άνω Κλιμακίου στις 09-05-2022 (στο σώμα της Πράξης δεν αναφέρεται ημερομηνία δημοσίευσής της).

Συνεπώς:

Η συνεδρίαση του Ζ' Κλιμακίου για τον έλεγχο της νομιμότητας του προκείμενου σχεδίου παράτασης σύμβασης έλαβε χώρα ενώ ακόμα δεν είχε εξαντληθεί το συμβατικό τίμημα της, με αριθμό 13.18, σύμβασης καθαριότητας, το οποίο εν τέλει εξαντλήθηκε στις 21-05-2022, ήτοι ενόσω χρόνο η προρρηθείσα σύμβαση εκτελείτο ακόμη.

Η προσβαλλόμενη Πράξη κοινοποιήθηκε στο Νοσοκομείο (i) μετά την αποστολή της, με αριθμό ..., (νέας) Διακήρυξης για τις οικείες υπηρεσίες καθαριότητας για δημοσίευση στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία είχε λάβει χώρα στις 04-05-2022, β) μετά την ανάρτηση στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ στις 06-05-2022 της περίληψης της, με αριθμό ..., διακήρυξης (ΑΔΑ: ...), γ) την ίδια ημέρα της ανάρτησης στο ΚΗΜΔΗΣ του αποδεικτικού ... περί αποστολής, με αριθμό ..., (νέας) Διακήρυξης για τις οικείες υπηρεσίες

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

καθαριότητας για δημοσίευση στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία έλαβε χώρα στις 09-05-2022 (ΑΔΑΜ ...) και δ) ενώ ακόμα δεν είχε εξαντληθεί το συμβατικό τίμημα της, με αριθμό 13.18, σύμβασης καθαριότητας, το οποίο τελικώς εξαντλήθηκε στις 21-05-2022, ήτοι ενόσω χρόνο η προρρηθείσα σύμβαση εκτελείτο ακόμη. Ενόψει των άνω συνθηκών και με δεδομένο ότι η αργία της Πρωτομαγιάς τρέχοντος έτους μεταφέρθηκε στις 02-05-2022, το Νοσοκομείο δεν είχε δυνατότητα μεταβολής/αναπροσαρμογής οιοδήποτε μεγέθους, οικονομικού ή μη, της, με αριθμό ..., Διακήρυξης, την οποία απέστειλε ως είχε διαμορφωθεί προς δημοσίευση στην Εφημερίδα της ΕΕ στις 04-05-2022, ενόψει και όλων των ανωτέρω αναφερθέντων εξασφαλιστικών δικλείδων ως προς τα ζητήματα κόστους αυτής.

Συνεπώς, οι 1ος και 2ος λόγοι προδικαστικής προσφυγής είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι».

15.Επειδή, στο άρθρο 18 του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης...».

16.Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 68 «Συμβάσεις εργολαβίας εταιρειών παροχής υπηρεσιών» του Ν. 3863/2010, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 22 του Ν. 4144/2013 (ΦΕΚ 88/ Α), ορίζει ότι:

«1. Η εκάστοτε αναθέτουσα αρχή, δηλαδή το Δημόσιο, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), οι φορείς και οι οργανισμοί του δημόσιου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται από τις οικείες διατάξεις, η οποία (αρχή) αναθέτει απευθείας ή προκηρύσσει διαγωνισμό για την ανάθεση παροχήςυποχρεούται να ζητά από τις εταιρείες παροχήςνα αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα εξής:

- α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο.
- β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας.
- γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

εργαζόμενοι.

δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων.

ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά

στ) Τα τετραγωνικά μέτραανά άτομο, όταν πρόκειται γιαχώρων.

Οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών (.....) υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα ως άνω στοιχεία. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Επιπροσθέτως, υποχρεούνται να επισυνάπτουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι [...] 3. Στη σύμβαση που συνάπτει η εκάστοτε αναθέτουσα αρχή με τους εργολάβους περιλαμβάνονται τα στοιχεία α έως στ της πρώτης παραγράφου, καθώς και ειδικός όρος για την εφαρμογή των διατάξεων της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας και της νομοθεσίας περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου. Όταν δεν αναγράφονται τα ανωτέρω στοιχεία και όροι, η σύμβαση είναι άκυρη και απορρίπτεται η δαπάνη πληρωμής [...].»

17. Επειδή το άρθρο 95 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι :

«[...] 5. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης προμηθειών και παροχής γενικών υπηρεσιών, ισχύουν επιπλέον τα ακόλουθα: α) η τιμή του προς προμήθεια υλικού ή της παρεχόμενης υπηρεσίας δίνεται ανά μονάδα, όπως καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης. Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για παράδοση του υλικού ή της παρεχόμενης υπηρεσίας στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης, [...]».

18. Επειδή στην παράγραφο ΙΑ, υποπαράγραφο ΙΑ.11 «ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΝΟΜΙΜΟΥ ΚΑΤΩΤΑΤΟΥ ΜΙΣΘΟΥ ΚΑΙ ΚΑΤΩΤΑΤΟΥ ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΟΛΗΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ (ΔΙΑΤΑΞΗ ΠΛΑΙΣΙΟ), ΚΑΤΩΤΑΤΟΣ ΝΟΜΙΜΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΚΑΙ

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΟΛΗΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ», του ν. 4093/2012, ορίζεται:

«1. Με την παρούσα διάταξη θεσπίζεται νέο σύστημα καθορισμού νόμιμου κατώτατου μισθού υπαλλήλων και ημερομισθίου εργατοτεχνιτών, το οποίο τίθεται σε ισχύ την 1.4.2013. Εντός του πρώτου τριμήνου του 2013 θεσπίζεται με πράξη υπουργικού συμβουλίου η διαδικασία διαμόρφωσης νομοθετικώς καθορισμένου νόμιμου κατώτατου μισθού και κατώτατου ημερομισθίου για τους εργαζόμενους ιδιωτικού δικαίου όλης της χώρας, λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση και τις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας, της αγοράς εργασίας (ιδίως ως προς τα ποσοστά ανεργίας και απασχόλησης) και τη διαβούλευση της κυβέρνησης με εκπροσώπους κοινωνικών εταίρων, εξειδικευμένους επιστημονικούς, ερευνητικούς και λοιπούς φορείς. Κατά το Α` τρίμηνο του 2014 το σύστημα αυτό αξιολογείται ως προς την απλότητα και αποτελεσματικότητα της εφαρμογής, τη μείωση της ανεργίας, την αύξηση της απασχόλησης και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας. [...]

(γ) i) Ο κατά τα άνω κατώτατος μισθός των υπαλλήλων άνω των 25 ετών προσαυξάνεται με ποσοστό 10% για κάθε τριετία προϋπηρεσίας και έως τρεις τριετίες και συνολικά 30% για προϋπηρεσία 9 ετών και άνω και το κατώτατο ημερομίσθιο των εργατοτεχνιτών άνω των 25 ετών προσαυξάνεται με ποσοστό 5% για κάθε τριετία προϋπηρεσίας και έως έξι τριετίες και συνολικά 30% για προϋπηρεσία 18 ετών και άνω. ii) Ο κατά τα άνω κατώτατος μισθός των υπαλλήλων κάτω των περ.1 25 ετών προσαυξάνεται με ποσοστό 10% για μία τριετία προϋπηρεσίας και για προϋπηρεσία 3 ετών και άνω και το κατώτατο ημερομίσθιο των εργατοτεχνιτών κάτω των 25 ετών προσαυξάνεται με ποσοστό 5% για κάθε τριετία προϋπηρεσίας και έως δύο τριετίες και συνολικά 10% για προϋπηρεσία 6 και άνω ετών.iii) Για τους εγγεγραμμένους ανέργους στα οικεία μητρώα ανέργων, άνω των 25 ετών με διάρκεια συνεχόμενης ανεργίας μεγαλύτερη των 12 μηνών (μακροχρόνια ανεργία) που προσλαμβάνονται ως υπάλληλοι, ο κατώτατος μισθός της περίπτωσης α` της παρούσης παραγράφου προσαυξάνεται με ποσοστό 5% για κάθε τριετία και συνολικά με 15% για προϋπηρεσία 9 ετών και άνω.» (δ) Οι ως άνω προσαυξήσεις προϋπηρεσίας καταβάλλονται σε εργαζόμενο με προϋπηρεσία σε οποιονδήποτε εργοδότη και με οποιαδήποτε ειδικότητα, για μεν τους εργατοτεχνίτες μετά τη συμπλήρωση του 18ου έτους της ηλικίας τους, για δε

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

τους υπαλλήλους μετά τη συμπλήρωση του 19ου έτους της ηλικίας τους και ισχύουν για την συμπληρωθείσα υπηρεσία την 14.2.2012.

[...]

στ) Έως ότου η ανεργία διαμορφωθεί σε ποσοστό κάτω του 10% αναστέλλεται η προσαύξηση του νομοθετικώς καθορισμένου νόμιμου κατώτατου μισθού και ημερομισθίου για προϋπηρεσία, που συμπληρώνεται μετά την 14.2.2012».

19. Επειδή στην Υπουργική Απόφαση 4241/125/127 (ΦΕΚ Β 173/2019) του Υπουργού Εργασίας προβλέπεται:

«...Τον καθορισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 103 του ν. 4172/2013 (Α' 167), όπως ισχύει, του νόμιμου κατώτατου μισθού και του νόμιμου κατώτατου ημερομισθίου, για πλήρη απασχόληση, για τους υπαλλήλους και τους εργατοτεχνίτες όλης της χώρας, χωρίς ηλικιακή διάκριση, ως εξής:

α) Για τους υπαλλήλους ο κατώτατος μισθός ορίζεται στα εξακόσια πενήντα ευρώ (650,00 €).

β) Για τους εργατοτεχνίτες το κατώτατο ημερομίσθιο ορίζεται στα είκοσι εννέα ευρώ και τέσσερα λεπτά (29,04 €)».

20. Επειδή στην Υπουργική Απόφαση του Υπουργού Εργασίας 107675/27.12.2021 (ΦΕΚ Β 6263/27.12.2021) προβλέπεται:

«Αποφασίζουμε: Τον καθορισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 103 του ν. 4172/2013 (Α' 167), του νόμιμου κατώτατου μισθού και του νόμιμου κατώτατου ημερομισθίου, για πλήρη απασχόληση, για τους υπαλλήλους και τους εργατοτεχνίτες όλης της χώρας, χωρίς ηλικιακή διάκριση, ως εξής:

α) Για τους υπαλλήλους ο κατώτατος μισθός ορίζεται στα εξακόσια εξήντα τρία ευρώ (663,00 €).

β) Για τους εργατοτεχνίτες το κατώτατο ημερομίσθιο ορίζεται στα είκοσι εννέα ευρώ και εξήντα δύο λεπτά (29,62 €).

Η απόφαση αυτή ισχύει από 1 Ιανουαρίου 2022.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως».

21. Επειδή στην Υπουργική Απόφαση 38866/2022 (ΦΕΚ 2030/Β/21-4-2022) του Υπουργού Εργασίας προβλέπεται:

«Αποφασίζουμε:Τον καθορισμό, σύμφωνα με το άρθρο 103 του ν.

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

4172/2013 (Α' 167), του νόμιμου κατώτατου μισθού και του νόμιμου κατώτατου ημερομισθίου, για πλήρη απασχόληση, για τους υπαλλήλους και τους εργατοτεχνίτες όλης της χώρας, χωρίς ηλικιακή διάκριση, ως εξής:

α) Για τους υπαλλήλους ο κατώτατος μισθός ορίζεται στα επτακόσια δεκατρία ευρώ (713,00 €).

β) Για τους εργατοτεχνίτες το κατώτατο ημερομίσθιο ορίζεται στα τριανταένα ευρώ και ογδόντα-πέντε λεπτά (31,85 €).

Η απόφαση αυτή ισχύει από 1 Μαΐου 2022.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 21 Απριλίου 2022».

22. Επειδή στο 48 του ν. 4670/2020 (Μείωση εισφορών εργοδότη εργαζομένου) ορίζεται:

« Από την 1η Ιουνίου 2020 στις περιπτώσεις πλήρους απασχόλησης οι ασφαλιστικές εισφορές των μισθωτών μειώνονται κατά 0,90 ποσοστιαίες μονάδες ως ακολούθως: 1. Κατά 0,75 ποσοστιαίες μονάδες (πμ) των ασφαλιστρών υπέρ κλάδου ανεργίας. Η μείωση επιμερίζεται κατά 0,48 πμ στο ασφάλιστρο του εργοδότη και κατά 0,27 πμ στο ασφάλιστρο του εργαζομένου. Το συνολικό ασφάλιστρο υπέρ ανεργίας διαμορφώνεται σε 4,25 % και κατανέμεται 2,69 % στον εργοδότη και 1,56 % στον εργαζόμενο. 2. Κατά 0,15 ποσοστιαίες μονάδες (πμ) των ασφαλιστρών υπέρ του Ενιαίου Λογαριασμού για την εφαρμογή Κοινωνικών Πολιτικών (ΕΛΕΚΠ) του άρθρου 34 παρ. 4 περίπτωση β' του ν. 4144/2013 (Α' 88), η οποία μειώνεται από την εισφορά που προβλέπεται στο άρθρο 7 παράγραφος 1, περίπτωση β', εδάφιο α' του ν.δ. 2963/1954 (Α' 195), και αφορά αποκλειστικά ασφάλιστρο του εργαζόμενου. Το αντίστοιχο ασφάλιστρο του εργαζομένου υπέρ ΕΛΕΚΠ διαμορφώνεται σε 1,20 % και κατανέμεται 0,85 % υπέρ πρώην ΟΕΚ (ν.δ. 2963/1954) και 0,35% υπέρ πρώην ΟΕΕ (ν. 678/1977, Α' 246 και άρθρο 7 του ν. 3144/2003, Α' 111). », στο δε άρθρο 97 του ν. 4387/2016 (Εισφορές επικουρικής ασφάλισης) ορίζεται ότι « 1. Από την 1.6.2016 και μέχρι τις 31.5.2019, το ποσό της μηνιαίας εισφοράς για την επικουρική ασφάλιση στο Ε.Τ.Ε.Α. όλων των μισθωτών, ασφαλισμένων πριν και μετά την 1.1.1993, υπολογίζεται σε ποσοστό 3,5% για τον ασφαλισμένο και σε ποσοστό 3,5% για τον εργοδότη επί των ασφαλιστέων αποδοχών του εργαζομένου, όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 38. Από 1η.6.2019 και μέχρι τις 31.5.2022, το

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

ποσό της μηνιαίας εισφοράς στο Ε.Τ.Ε.Α. όλων των μισθωτών, ασφαλισμένων πριν και μετά την 1.1.1993, υπολογίζεται σε ποσοστόν 3,25% για τον ασφαλισμένο και σε ποσοστό 3,25% για τον εργοδότη επί των ασφαλιστέων αποδοχών του εργαζομένου, όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 38. Μετά το πέρας της εξαετίας, το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς επανέρχεται στο ύψος που ίσχυε στις 31.12.2015.». Περαιτέρω, στο άρθρο 31 του ν. 4756/2020 (Μείωση ασφαλιστικών εισφορών εργοδότη-εργαζομένου) ορίζεται: «1. Από την 1η Ιανουαρίου 2021 οι ασφαλιστικές εισφορές των μισθωτών εργαζομένων σε φορείς εκτός δημόσιων υπηρεσιών, αποκεντρωμένων διοικήσεων, ΟΤΑ α' και β' βαθμού και νομικών προσώπων αυτών, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου εντός Γενικής Κυβέρνησης, μειώνονται κατά τρεις (3) ποσοστιαίες μονάδες από το ύψος που είχε διαμορφωθεί την 1η.6.2020, ως ακολούθως: α) Κατά 1,85 ποσοστιαίες μονάδες (πμ) των ασφαλιστρών υπέρ κλάδου ανεργίας. Η μείωση επιμερίζεται κατά 1,49 πμ στο ασφάλιστρο του εργοδότη και κατά 0,36 πμ στο ασφάλιστρο του εργαζομένου. Το συνολικό ασφάλιστρο υπέρ ανεργίας διαμορφώνεται σε ποσοστό 2,4 % και κατανέμεται κατά 1,2 % στον εργοδότη και κατά 1,2 % στον εργαζόμενο. β) Κατά 0,30 ποσοστιαίες μονάδες (πμ) των ασφαλιστρών υπέρ του Ενιαίου Λογαριασμού για την εφαρμογή Κοινωνικών Πολιτικών (Ε.Λ.Ε.Κ.Π.) της περ. α' της παρ. 4 του άρθρου 34 του ν. 4144/2013 (Α' 88), η οποία μειώνεται κατά 0,12 πμ από την εργοδοτική εισφορά υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Ανεργίας (Ε.Κ.Λ.Α.), σύμφωνα με το άρθρο 15 του ν. 2224/1994 (Α'122) και κατά 0,18 πμ από την εργοδοτική εισφορά υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Προγραμμάτων Επαγγελματικής Κατάρτισης και Εκπαίδευσης (Ε.Λ.Π.Ε.Κ.Ε.), σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 2224/1994. Το συνολικό ασφάλιστρο της περ. α' της παρ. 4 του άρθρου 34 του ν. 4144/2013 διαμορφώνεται σε 0,16 % και κατανέμεται ως εξής: ... 3. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν μέχρι την 31η.12.2021.».

23. Επειδή το άρθρο 97 «Εισφορές Επικουρικής Ασφάλισης» του ν. 4387/2016 ορίζει:

«1. Από την 1.6.2016 και μέχρι τις 31.5.2019, το ποσό της μηνιαίας εισφοράς για την επικουρική ασφάλιση στο Ε.Τ.Ε.Α. όλων των μισθωτών, ασφαλισμένων πριν και μετά την 1.1.1993, υπολογίζεται σε ποσοστό 3,5% για τον ασφαλισμένο και σε ποσοστό 3,5% για τον εργοδότη επί των ασφαλιστέων

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

αποδοχών του εργαζομένου, όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 38. Από 1η.6.2019 και μέχρι τις 31.5.2022, το ποσό της μηνιαίας εισφοράς στο Ε.Τ.Ε.Α. όλων των μισθωτών, ασφαλισμένων πριν και μετά την 1.1.1993, υπολογίζεται σε ποσοστό 3,25% για τον ασφαλισμένο και σε ποσοστό 3,25% για τον εργοδότη επί των ασφαλιστέων αποδοχών του εργαζομένου, όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 38. Μετά το πέρας της εξαετίας, το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς επανέρχεται στο ύψος που ίσχυε στις 31.12.2015.

2. Η εισφορά της περίπτωσης β` του άρθρου 59 του ν. 3371/2005 (Α` 178) και η πρόσθετη ειδική εισφορά του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του ν. 4225/2014 (Α` 2), εξακολουθούν να καταβάλλονται. Άλλες ειδικές εισφορές άπαξ καταβαλλόμενες από τους ασφαλισμένους εντασσόμενων στο Ε.Τ.Ε.Α. ταμείων, τομέων κλάδων και λογαριασμών, καθώς και άλλα επιπλέον έσοδα που προκύπτουν πέραν από τις ασφαλιστικές εισφορές ασφαλισμένων και εργοδοτών παύουν να καταβάλλονται από την 1η.1.2018.

«3. Από την 1.1.2020 για την καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών, οι αυτοτελώς απασχολούμενοι, οι ελεύθεροι επαγγελματίες, και όλοι οι πριν και μετά την 1η.1.1993 ασφαλισμένοι, έμμισθοι δικηγόροι και μισθωτοί μηχανικοί των οικείων τομέων του κλάδου επικουρικής ασφάλισης του πρώην Ε.Τ.Α.Α. κατατάσσονται σε τρεις (3) ασφαλιστικές κατηγορίες, των οποίων το ποσόν της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς αντιστοιχεί σε:

Ασφαλιστικές επικουρικής κατηγορίες	Ποσά εισφορών επικουρικής σύνταξης σε ευρώ (από 1.1.2020 έως 31.5.2022)	Ποσά εισφορών σύνταξης σε ευρώ (από 1.6.2022)
1η κατηγορία	42	39
2η κατηγορία	51	47
3η κατηγορία	61	56

*** Η παρ.3 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 35 παρ.1 Ν.4756/2020,
ΦΕΚ Α 235/26.11.2020.

«4. Οι ασφαλισμένοι κατατάσσονται με ελεύθερη επιλογή τους σε μία (1) από τις τρεις (3) ασφαλιστικές κατηγορίες. Η κατάταξη σε μία (1) από τις τρεις (3)

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

είναι υποχρεωτική. Αν ο ασφαλισμένος δεν επιλέξει ασφαλιστική κατηγορία, κατατάσσεται υποχρεωτικά στην πρώτη.

Ο ασφαλισμένος μπορεί, με αίτησή του, να επιλέξει ανώτερη ασφαλιστική κατηγορία από αυτή που υπάγεται ή, εφόσον βρίσκεται σε ανώτερη ασφαλιστική κατηγορία, να επιλέξει κατώτερη. Η αίτηση επιλογής δύναται να υποβάλλεται και ηλεκτρονικά.

Αίτηση για μεταβολή ασφαλιστικής κατηγορίας δύναται να υποβάλλεται οποτεδήποτε, σε κάθε περίπτωση όμως η μετάταξη από κατηγορία σε κατηγορία γίνεται από την 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους από την υποβολή της αίτησης και ισχύει υποχρεωτικά για όλο το επόμενο έτος από την υποβολή της αίτησης.

Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος οι ασφαλισμένοι κατατάσσονται υποχρεωτικά στην πρώτη ασφαλιστική κατηγορία και επιλέγουν την ασφαλιστική κατηγορία στην οποία επιθυμούν να υπαχθούν από την 1η.7.2020.

Ειδικά για τους έμμισθους δικηγόρους και για τους μισθωτούς μηχανικούς των οικείων τομέων του κλάδου επικουρικής ασφάλισης του πρώην Ε.Τ.Α.Α. από την 1η.1.2020, τα ανωτέρω ποσά της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς επιμερίζονται κατά 50% στον εντολέα (στην περίπτωση των εμμίσθων δικηγόρων) ή στον εργοδότη και κατά 50% στον ασφαλισμένο».

*** Η παρ.4 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 35 παρ.2 Ν.4756/2020, ΦΕΚ Α 235/26.11.2020.

5. Από την 1.1.2023 έως 31.12.2024 τα ως άνω ποσά των ασφαλιστικών κατηγοριών προσαυξάνονται κατ' έτος με διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, κατά το ποσοστό μεταβολής του μέσου ετήσιου γενικού δείκτη τιμών καταναλωτή του προηγούμενου έτους. Σε περίπτωση αρνητικής τιμής του ως άνω ποσοστού το ποσόν της εισφοράς παραμένει στα επίπεδα του προηγούμενου έτους. Από 1.1.2025 και εφεξής τα ως άνω ποσά των ασφαλιστικών κατηγοριών προσαυξάνονται κατ' έτος κατά τον δείκτη μεταβολής μισθών σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 4 του άρθρου 8.

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

6. Τα πρόσωπα της παραγράφου 3 του άρθρου 76, που ασφαρίζονται από την 1η.1.2021 προαιρετικά, καταβάλλουν τις εισφορές της παραγράφου 1 σε περίπτωση μισθωτής απασχόλησης ή της παραγράφου 3 εφόσον είναι υγειονομικοί αυτοαπασχολούμενοι ή ασκούν επάγγελμα υπαγόμενο στην ασφάλιση του πρώην ΟΓΑ.

7. Εισφορές που καταβλήθηκαν νόμιμα δεν επιστρέφονται.».

24. Επειδή στον Κώδικα Βαρέων και Ανθυγιεινών επαγγελματιών (ΚΒΑΕ, εγκύκλιος 27/2012 του ΙΚΑ - σελ. Σελ.35-36,παρ.23) ορίζεται:

«1....Με την παραπάνω διάταξη καλύπτονται πλέον μόνο οι καθαριστές καθαρίστριες που απασχολούνται με πλήρη απασχόληση αφού η β' περίπτωση της αντίστοιχης διάταξης του ΚΒΑΕ (2η περίπτωση ειδικοτήτων του υπεδ. γ' του εδαφίου Β') «άνευ χρονικού περιορισμού ημερήσιας απασχόλησης» έχει καταργηθεί. Σχετικά με την έννοια του όρου "πλήρης απασχόληση" έχει γίνει δεκτό με την εγκ. 182/85 ότι η απασχόληση θα πρέπει να διαρκεί από 5 ώρες την ημέρα και πάνω ή 30 ώρες την εβδομάδα. Διευκρινίζεται δε ότι, όταν πρόκειται για πέντε (5) ημέρες απασχόληση την εβδομάδα, αυτή θα πρέπει να παρέχεται επί έξι ώρες την ημέρα, ώστε να συμπληρώνονται τουλάχιστον 30 ώρες την εβδομάδα..... 2....Αντίθετα οι καθαριστές - καθαρίστριες που απασχολούνται στους χώρους των μονάδων παραγωγής ή σε χώρους παροχής υπηρεσιών π.χ. σούπερ μάρκετς, κομμωτήρια, καταστήματα λιανικής πώλησης και γενικά σε χώρους που επιβαρύνονται ιδιαίτερα από την παρουσία πολλών ατόμων, καλύπτονται από τον ΚΒΑΕ εφόσον βέβαια απασχολούνται με πλήρη απασχόληση».

25. Επειδή, ως προαναφέρθηκε, η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης και για τα δύο τμήματα προσδιορίστηκε στο συνολικό ποσό των 9.150.000,00€ (προϋπολογισμός χωρίς ΦΠΑ: 7.379.032,25 € - 1.770.967,74€ ΦΠΑ 24%) τούτο και για τα τρία (3) έτη, δηλαδή για τα δύο (2) έτη της κανονικής διάρκειας της σύμβασης, καθώς και για το ένα (1) έτος της προαίρεσης. Περαιτέρω, σύμφωνα με τον ίδιο όρο της Διακήρυξης, ο ως άνω προϋπολογισμός, επιμερίστηκε ανά Τμήμα ως εξής: Τμήμα Α: η συνολική εκτιμώμενη Αξία για το Τμήμα Α ορίστηκε στο ποσό των 3.945.000,00 € (περιλαμβανομένου του ΦΠΑ 24%) και για τα τρία (3) έτη (περιλαμβανομένης και της προαίρεσης), ήτοι 1.315.000,00 € (περιλαμβανομένου ΦΠΑ) κατ' έτος, ή 1.060.483,87 € πλέον ΦΠΑ κατ' έτος. Συνεπώς, η εκτιμώμενη αξία για τα

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

δύο (2) έτη της κανονικής διάρκειας της Σύμβασης (πλην του ενός έτους της προαίρεσης) για το Τμήμα Α ανέρχεται σε 2.630.000,00 € (περιλαμβανομένου ΦΠΑ) ή 2.120.967,74 € πλέον ΦΠΑ. Τμήμα Β: η συνολική εκτιμώμενη Αξία για το Τμήμα Β ορίστηκε στο ποσό των 5.205.000,00 € (περιλαμβανομένου του ΦΠΑ 24%) και για τα τρία (3) έτη (περιλαμβανομένης και της προαίρεσης), ήτοι 1.735.000,00 € (περιλαμβανομένου ΦΠΑ) κατ' έτος, ή 1.399.193,55 € πλέον ΦΠΑ κατ' έτος. Συνεπώς, η εκτιμώμενη αξία για τα δύο (2) έτη της κανονικής διάρκειας της Σύμβασης (πλην του ενός έτους της προαίρεσης) για το Τμήμα Β ανέρχεται σε 3.470.000,00 € (περιλαμβανομένου ΦΠΑ) ή 2.798.387,10 € πλέον ΦΠΑ.

26. Επειδή στον όρο υπ' αριθ. 2.4.4 «Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά»/Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών» της Διακήρυξης, ορίζεται:

[...]

Το κόστος των εργατικών δεν θα πρέπει (επί ποινή αποκλεισμού) να υπολείπεται του ελάχιστου προβλεπόμενου νομίμου ως ανωτέρω. Προσφορά που δεν έχει υπολογισθεί σύμφωνα με το προαναφερόμενο της παρούσης παραγράφου δεν λαμβάνεται υπόψη και δεν αξιολογείται.

[...].»

27. Επειδή στον ως άνω όρο 2.4.4 ορίζονται και τα εξής:

«Α. Τιμές

Η τιμή θα δίδεται σε ευρώ ανά μονάδα τετραγωνικού μέτρου για κάθε τμήμα (Α ή/και Β), μηνιαίως για όλους τους τύπους καθαριότητας. Στην τιμή θα περιλαμβάνονται εργατικό κόστος, ασφαλιστικές εισφορές, διοικητικό κόστος, εργολαβικό όφελος και τα αναλώσιμα υλικά που θα χρειασθούν κατά την διάρκεια της σύμβασης. Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις υπέρ δημοσίου και τρίτων, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την παροχή των υπηρεσιών στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. Οι υπέρ τρίτων κρατήσεις υπόκεινται στο εκάστοτε ισχύον αναλογικό τέλος χαρτοσήμου 3% και στην επ' αυτού εισφορά υπέρ ΟΓΑ 20%. Στην τιμή επίσης περιλαμβάνεται η παρακράτηση φόρου εισοδήματος 8% επί του καθαρού ποσού προ ΦΠΑ, αφαιρουμένων των κρατήσεων.

...

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

Επισημαίνεται ότι το εκάστοτε ποσοστό Φ.Π.Α. επί τοις εκατό, της ανωτέρω τιμής θα υπολογίζεται αυτόματα από το σύστημα.

Οι προσφερόμενες τιμές είναι σταθερές καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης και δεν αναπροσαρμόζονται.[...]

Οι συμμετέχουσες εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού (εργολάβοι), επί ποινή αποκλεισμού, υποχρεούνται να αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα ακόλουθα ανά έτος και ανά Τμήμα σύμφωνα με το άρθρο 68 παρ. 1 του Ν. 3863/2010, όπως ισχύει: [..]

Β) κόστος αναλωσίμων, το οποίο δεν θα πρέπει να είναι μικρότερο σε ποσοστό 5% της συνολικής οικονομικής προσφοράς τους χωρίς ΦΠΑ».

28. Επειδή στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι «Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης» της οικείας Διακήρυξης ορίζονται:

«[...]

Ο ελάχιστος αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού (μόνιμης παρουσίας και σε καθημερινή βάση) από την ανάδοχο εταιρεία καθαρισμού θα είναι:

ΤΜΗΜΑ Α:

59 άτομα για τις ημέρες από Δευτέρα έως Παρασκευή, εκ των οποίων 58 άτομα με 6ωρη απασχόληση και 1 άτομο με 8ωρη απασχόληση νύχτα. 39 άτομα για το Σάββατο, εκ των οποίων 38 άτομα με 6ωρη απασχόληση και 1 άτομο με 8ωρη απασχόληση νύχτα.

37 άτομα για την Κυριακή, εκ των οποίων 36 άτομα με 6ωρη απασχόληση και 1 άτομο με 8ωρη απασχόληση νύχτα. Ο ανάδοχος θα διαθέτει δύο (2) επόπτες ,έναν επόπτη πρωί και ένα επόπτη απόγευμα , με αυτοπρόσωπη παρουσία στους χώρους των κτηρίων καθημερινά από τις 7:00 έως τις 21:00 και θα ελέγχει εάν ο προγραμματισμένος καθαρισμός γίνεται σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης.

ΤΜΗΜΑ Β:

88 άτομα για τις ημέρες από Δευτέρα έως Παρασκευή, εκ των οποίων 85 άτομα με 6ωρη απασχόληση και 3 άτομα με 5ωρη απασχόληση 39 άτομα για Σάββατο με 6ωρη απασχόληση και 33 άτομα για Κυριακή με 6ωρη απασχόληση.

Ο ανάδοχος θα διαθέτει έναν επόπτη με αυτοπρόσωπη παρουσία στους χώρους των κτηρίων καθημερινά από τις 7:00 έως τις 15:00 και θα ελέγχει εάν ο προγραμματισμένος καθαρισμός γίνεται σύμφωνα με τους όρους της

σύμβασης.

[...].».

Μάλιστα στις σελίδες 73 επ. του ως αν Παραρτήματος παρατίθενται σχετικοί Πίνακες κατανομής του Προσωπικού σε βάρδιες ανά ημέρα της εβδομάδος.

29. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007, 19/2005, 31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (Ολ ΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, οι διαγωνιζόμενοι πρέπει να τηρούν απολύτως τους όρους της διακήρυξης και να υποβάλλουν την προσφορά τους σύμφωνα με αυτούς.

30. Επειδή, ως έχει παγίως κριθεί, κάθε διακήρυξη δημόσιου διαγωνισμού πρέπει, ακόμη και αν ελλείπει σχετική ρήτρα και πολλώ δε μάλλον εφόσον περιλαμβάνει σχετική ρήτρα, να ερμηνεύεται ως επιβάλλουσα στους διαγωνιζόμενους να τηρούν, κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς τους, τις κείμενες διατάξεις, μεταξύ των οποίων προέχουσα θέση έχουν οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας περί της κατώτερης νόμιμης αμοιβής της εργασίας και της νομοθεσίας περί κοινωνικής ασφάλισης, εφόσον δε η προσφορά υπολείπεται του ελαχίστου εργοδοτικού κόστους, απορρίπτεται και επιπροσθέτως επειδή παραβιάζονται οι αρχές προστασίας του ανόθευτου ανταγωνισμού, της ισότητας των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας. ΔΕΦ Αθ 236/213, 511/2013 και εκεί αναφερόμενη νομολογία του ΣΤΕ, ΔΕΦ Αθ 427/2011, 512/2011). Σε κάθε περίπτωση, κατά την πάγια νομολογία (ΔΕφΑθ. 325/2015, ΔΕφΘεσ. 226/2014, ΔΕφΑθ. 289/2014, ΕΑ ΣΤΕ 155/2013, 297/2009, 1255/2009) οικονομικές προσφορές που δεν περιλαμβάνουν το απαιτούμενο από το νόμο ελάχιστο εργατικό και ασφαλιστικό κόστος, νόμιμα αποκλείονται από διαγωνισμούς. Ιδία δε όταν από τους όρους της διακήρυξης συνάγεται ότι είναι απορριπτέα οικονομική προσφορά, η οποία δεν καλύπτει το ελάχιστο εργατικό κόστος για την παροχή των προς ανάθεση υπηρεσιών, όπως το κόστος τούτο προσδιορίζεται από την ισχύουσα νομοθεσία και την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (Ε.Γ.Σ.Σ.Ε.) (πρβλ. Ε.Α. Σ.Τ.Ε. 198.187/2013, 1272, 986/2010, 1259, 1255,

1069/2009, 1344/2008, 1090/2006).

31. Επειδή με τον πρώτο λόγο της υπό εξέταση προσφυγής η πρώτη προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι δοθέντος πως, σε κάθε περίπτωση, οι διαγωνιζόμενοι πρέπει να τηρούν την εργατική νομοθεσία περί κατώτατης νόμιμης αμοιβής της εργασίας και της νομοθεσίας περί κοινωνικής ασφάλισης για τη διαμόρφωση της προσφοράς τους και επιπλέον ποσοστό εύλογου διοικητικού κόστους, κόστους αναλωσίμων, εργοδοτικού κέρδους και νόμιμων κρατήσεων, εν προκειμένω, με βάση τα οικονομικά δεδομένα της Διακήρυξης, το απαιτούμενο ελάχιστο εργατικό κόστος υπερβαίνει το προϋπολογισθέν ποσό για την παροχή υπηρεσιών καθαρισμού της αναθέτουσας αρχής. Προς επίρρωση των ισχυρισμών της, η πρώτη προσφεύγουσα παραθέτει πίνακες με αναλυτικούς υπολογισμούς του ελάχιστου νόμιμου εργατικού και εργοδοτικού κόστους, του κοινωνικοασφαλιστικού κόστους, του κόστους αναλωσίμων και των κρατήσεων υπέρ τρίτων. Περαιτέρω, η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της αναφέρει ότι *«...κατά το χρόνο δημοσίευσής της στις 10-05-2022 η, με αριθμό ..., Διακήρυξη ΔΕΝ είχε συμπεριλάβει την εν τω μεταξύ επελθούσα μόλις λίγες ημέρες πριν αύξηση του νόμιμου κατώτατου μισθού και του νόμιμου κατώτατου ημερομισθίου υπαλλήλων και εργατοτεχνιτών για πλήρη απασχόληση χωρίς ηλικιακή διάκριση δυνάμει της, με αριθμό 38866/2022 (ΦΕΚ Β 2030/21-04-2022), απόφασης του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, η οποία ανέρχεται προσεγγιστικά σε ποσοστό 7%...»*. Επειδή, περαιτέρω σύμφωνα με την επίμαχη Διακήρυξη, στο άρθρο 2.4.4 ως απαραίτητος όρος με ποινή αποκλεισμού, είναι να περιλαμβάνει η οικονομική προσφορά τα στοιχεία βάσει του Ν. 3863/2010, άρθρο 68, ήτοι, μεταξύ άλλων, το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων, το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά των αποδοχών, εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών, των αναλωσίμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων, το οποίο πρέπει να δικαιολογούν πλήρως και ότι προσφορές που δεν καλύπτουν τα νόμιμα κόστη δεν θα γίνουν δεκτές.. Περαιτέρω, στο Παράρτημα Ι αναφέρονται αναλυτικά οι υποχρεώσεις του αναδόχου, ήτοι μεταξύ άλλων ο ελάχιστος αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού, η υποχρεωτική παρουσία επόπτη και οι βάρδιες. Περαιτέρω

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

από τους αναλυτικούς υπολογισμούς και πίνακες που παραθέτει η πρώτη προσφεύγουσα, βασίμως υποστηρίζει ότι ακόμη και εάν η οικονομική προσφορά του οιοδήποτε συμμετέχοντος συγκροτείτο μόνον από το οικείο εργατικό και κοινωνικοασφαλιστικό κόστος, δηλαδή, δίχως καν να υπολογιστούν τα λοιπά διοικητικά κόστη, οι κρατήσεις υπέρ τρίτων, εύλογο εργολαβικό κέρδος, και η παρακράτηση φόρου εισοδήματος εκ ποσοστού 8%, το αντίστοιχο κόστος αναλωσίμων για έκαστο Τμήμα της διακήρυξης, θα υπολογιζόταν ως εξής: Για το μεν Τμήμα Α: 2.079.155,08 € το εργατικό κόστος της προσφοράς για τη διετία της κανονικής διάρκειας της σύμβασης, που, σύμφωνα με τα ανωτέρω, θα αντιστοιχούσε στο 95% της συνολικής προσφερόμενης τιμής. Ήτοι, η συνολική προσφερόμενη τιμή για το τμήμα Α θα έπρεπε να ανέρχεται σε $2.079.155,08 \text{ €} / 0,95 = 2.188.584,29 \text{ €} \times 5\% = 109.429,21 \text{ €}$ το κόστος αναλωσίμων για το τμήμα Α. Περαιτέρω για το Τμήμα Β: 2.674.945,76 το εργατικό κόστος της προσφοράς για τη διετία της κανονικής διάρκειας της σύμβασης, που, σύμφωνα με τα ανωτέρω, θα αντιστοιχούσε στο 95% της συνολικής προσφερόμενης τιμής. Ήτοι, η συνολική προσφερόμενη τιμή για το τμήμα Β θα έπρεπε να ανέρχεται σε $2.674.945,76 \text{ €} / 0,95 = 2.815.732,38 \text{ €} \times 5\% = 140.786,62 \text{ €}$ το κόστος αναλωσίμων για το τμήμα Β. Συνολικά δε, και για τα δύο Τμήματα (Α και Β) το κόστος αναλωσίμων θα ανερχόταν, σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης, κατ' ελάχιστον σε 250.215,83 € (=109.429,21 € + 140.786,62 €). Πλην, όμως, η εκτιμώμενη αξία για τα δύο (2) έτη της κανονικής διάρκειας της Σύμβασης (πλην του ενός έτους της προαίρεσης) για το Τμήμα Α ανέρχεται σε 2.630.000,00 € (περιλαμβανομένου ΦΠΑ) ή 2.120.967,74 € πλέον ΦΠΑ. Συνεπώς, ήδη και μόνον με τον συνυπολογισμό του οικείου εργατικού και κοινωνικοασφαλιστικού κόστους, καθώς και του κόστους αναλωσίμων, και δίχως καν να υπολογιστούν τα λοιπά διοικητικά κόστη, οι κρατήσεις υπέρ τρίτων, εύλογο εργολαβικό κέρδος, και η παρακράτηση φόρου εισοδήματος εκ ποσοστού 8%, προκύπτει ότι ο προϋπολογισμός για το εν λόγω Τμήμα Α είναι ελλειμματικός τουλάχιστον κατά το ποσό των 67.616,55 € (= 2.188.584,29 - 2.120.967,74 €). Αντιστοίχως, η εκτιμώμενη αξία για τα δύο (2) έτη της κανονικής διάρκειας της Σύμβασης (πλην του ενός έτους της προαίρεσης) για το Τμήμα Β ανέρχεται σε 3.470.000,00 € (περιλαμβανομένου ΦΠΑ) ή 2.798.387,10 € πλέον ΦΠΑ. Συνεπώς, ήδη και μόνον με τον

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

συνυπολογισμό του οικείου εργατικού και κοινωνικοασφαλιστικού κόστους, καθώς και του κόστους αναλωσίμων, και δίχως καν να υπολογιστούν τα λοιπά διοικητικά κόστη, οι κρατήσεις υπέρ τρίτων, εύλογο εργολαβικό κέρδος, και η παρακράτηση φόρου εισοδήματος εκ ποσοστού 8%, προκύπτει ότι ο προϋπολογισμός για το εν λόγω Τμήμα Β είναι ελλειμματικός τουλάχιστον κατά το ποσό των 17.345,28 € (= 2.815.732,38 - 2.798.387,10 €). Επομένως συνολικά και για τα δύο Τμήματα αθροιστικά το έλλειμα αναφορικά με το εργατικό κόστος και κόστος αναλωσίμων ανέρχεται σε 84.961,83 €, γενομένων δεκτών των ισχυρισμών της πρώτης προσφεύγουσας και απορριπτομένων των ισχυρισμών της αναθέτουσας. Ειδικώς οι ισχυρισμοί της αναθέτουσας πως «...ο όρος 4.5 αυτής ορίζει ότι «Η σύμβαση μπορεί να τροποποιείται κατά τη διάρκειά της, χωρίς να απαιτείται νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 132 του ν. 4412/2016, κατόπιν γνωμοδότησης του αρμοδίου οργάνου της αναθέτουσας αρχής». Εκ των άνω προκύπτει ότι στην επίμαχη Διακήρυξη έχει συμπεριληφθεί πρόβλεψη περί δυνατότητας αναπροσαρμογής της τιμής και τροποποίησης της συναφθσόμενης σύμβασης, υπό την έννοια ότι κάθε τυχόν αλλαγή του κοινωνικοασφαλιστικού, εργατικού και φορολογικού νομοθετικού πλαισίου που διέπει και προσδιορίζει το κόστος της σύμβασης, το οποίο συνεπάγεται μεταβολή του ασφαλιστικού, εργατικού, φορολογικού ή οποιουδήποτε άλλου κόστους, όπως, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, αναπροσαρμογή του βασικού μισθού, αναπροσαρμογή φορολογικών συντελεστών, επιβολή νέων υπέρ τρίτων κρατήσεων, θέσπιση νέων υποχρεωτικών κανονισμών ασφαλείας, αύξηση τιμών των απαιτούμενων για την εκτέλεση της σύμβασης υλικών κτλ, θα επιβαρύνει την αναθέτουσα αρχή. Συνεπώς, κάθε συμμετέχων οικονομικός φορέας στην εν θέματι διαγωνιστική διαδικασία οφείλει να λάβει υπόψη του το ενδεχόμενο αυτό κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς του, δυνάμενος να ζητήσει την αναπροσαρμογή του τιμήματος...» είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι καθώς στον όρο 2.4.4 της Διακήρυξης ορίζεται πως: «Α. Τιμές...Οι προσφερόμενες τιμές είναι σταθερές καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης και δεν αναπροσαρμόζονται...». Ενόψει των εκτεθέντων στην παρούσα σκέψη ο πρώτος λόγος της πρώτης προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος.

32. Επειδή ως προς το **δεύτερο λόγο της πρώτης προσφυγής** από τα

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα εξής: Στη σελίδα 86 της Διακήρυξης αναγράφεται: *«Στην περίπτωση που μελλοντικά, η εικόνα αυτή του Νοσοκομείου μεταβληθεί και επέλθει μεταβολή στη λειτουργία των δομών και των Τμημάτων (π.χ. απομίσθωση δομών, νέα μίσθωση δομών, κ.τ.λ.) τότε θα τροποποιούνται αντίστοιχα και οι επιφάνειες καθαρισμού καθώς και τα ωράρια και ο αριθμός των εργαζομένων...»*. Όμως στον ανωτέρω όρο δεν προβλέπεται ουδέν για τον τρόπο επανακαθορισμού της συμβατικής αμοιβής με αποτέλεσμα ο όρος αυτός να είναι αόριστος. Άλλωστε, γενικός όρος που περιλαμβάνεται στη διακήρυξη ότι η σύμβαση μπορεί να τροποποιηθεί χωρίς να προβλέπεται το ποσοστό της αναπροσαρμογής ή η μέγιστη αξία αναπροσαρμογής δεν αποτελεί ρητή και σαφή ρήτρα αναθεώρησης, αφού δεν προσδιορίζει με σαφήνεια το αντικείμενο της τροποποίησης, αλλά εισάγει έναν αόριστο όρο, τον οποίο τα συμβαλλόμενα μέρη δύνανται κατά βούληση να ερμηνεύσουν κατά την εκτέλεση της σύμβασης. Ενόψει των ανωτέρω εκτεθέντων στην παρούσα σκέψη πρέπει να γίνουν δεκτοί οι ισχυρισμοί της πρώτης προσφεύγουσας περί αμφισημίας του όρου και να απορριφθούν οι ισχυρισμοί της αναθέτουσας. Κατ' ακολουθία ο δεύτερος λόγος της πρώτης προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός.

33. Επειδή με τον τρίτο λόγο της προσφυγής η πρώτη προσφεύγουσα επικαλείται πως είναι παράνομα και δυσανάλογα τα κριτήρια οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας σύμφωνα με τα οποία, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να εμφανίζουν δείκτες βιωσιμότητας 1,5 αναφορικά με α) ίδια κεφάλαια με βραχυπρόθεσμες και β) κυκλοφορούν ενεργητικό με βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

34. Επειδή ο όρος **2.2.5 «Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια»** της διακήρυξης ορίζει:

«Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται:

- να μην έχουν εμφανίσει ζημίες κατά τα έτη 2018, 2019 και 2020 και να εφαρμοστούν δύο (2) δείκτες βιωσιμότητας (1,5 για έκαστο) ως εξής:

α) ίδια κεφάλαια με βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις και β) κυκλοφορούν ενεργητικές με βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις».

35. Επειδή ως προς τον τρίτο λόγο της πρώτης προσφυγής από τα λεκτέα είναι τα εξής: Επειδή, όπως προκύπτει από τους γενικά

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

αναγνωρισμένους κανόνες της οικονομικής - χρηματοοικονομικής θεωρίας, η οικονομική ικανότητα ενός οικονομικού φορέα δεν αποδεικνύεται μόνο από τους ζητούμενους δύο ως άνω προσβαλλόμενους δείκτες, παρά μόνο από συνδυασμό δεικτών που αφορούν στην οικονομική κατάσταση του οικονομικού φορέα. Έτσι, σε ό,τι αφορά τον πρώτο ζητούμενο δείκτη «ίδια κεφάλαια/βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις» τα δεδομένα της κοινής πείρας και εμπορικής πραγματικότητας καταδεικνύουν ότι είναι πιθανό τα ίδια κεφάλαια μίας εταιρείας να έχουν επενδυθεί σε πάγια περιουσιακά στοιχεία και να μην είναι δυνατόν από αυτά να καλυφθούν οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Τούτο όμως δεν συνεπάγεται ότι η εν λόγω εταιρεία δεν έχει οικονομική ρευστότητα και φερεγγυότητα από τη στιγμή που οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της μπορούν κάλλιστα ευχερώς να καλυφθούν από το κυκλοφορούν ενεργητικό της δηλαδή από τα διαθέσιμα, αποθέματα και απαιτήσεις της. Σε ό,τι αφορά το δεύτερο ζητούμενο δείκτη «Κυκλοφορούν ενεργητικό/Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις» δεν συνοδεύεται από άλλα ποιοτικά κριτήρια, με τρόπο τέτοιο ώστε να μπορεί να συνιστά ένα χρήσιμο εργαλείο απεικόνισης της πραγματικής οικονομικής κατάστασης του οικονομικού φορέα. Με άλλα λόγια, ο δείκτης αυτός από μόνος του δεν συνιστά ικανό, επαρκές ή ασφαλές θεμέλιο αξιολόγησης των προσφορών που θα υποβληθούν χωρίς άλλα κριτήρια, που, όμως, δεν τίθενται στη διακήρυξη. Τούτο διότι εταιρείες με φαινομενικά υψηλή τιμή του δείκτη (1,5) ενδέχεται στην πραγματικότητα να είναι οικονομικά ασθενέστερες και μη αυτάρκειες έναντι εταιριών με σχετικά χαμηλότερη τιμή δείκτη (1,5). Συνεπώς, από μόνος του ο δείκτης αυτός δεν εξασφαλίζει την αναθέτουσα αρχή και δεν αποτελεί ασφαλές κριτήριο επιλογής ή απόδειξη καταλληλότητας. Η θέση, λοιπόν, στη διακήρυξη ενός μονοσήμαντου και τόσο υψηλού δείκτη, ελλείπει άλλων ουσιαστικών ποιοτικών συνδυαστικών κριτηρίων, καθιστά το κριτήριο άνευ ουσιαστικού σκοπού και αποτελέσματος. παρίσταται ως περιορίζων αδικαιολόγητα τον ανταγωνισμό, υπερβολικός και δυσανάλογος του σκοπού για τον οποίο προβλέφθηκαν, αφού η οικονομική φερεγγυότητα και η επάρκεια της οικονομικής βάσης του ενδιαφερομένου να αναλάβει και να εκτελέσει επιτυχώς τη συγκεκριμένη δημόσια σύμβαση θα μπορούσε να αποδειχθεί εξίσου αποτελεσματικά με λιγότερο επαχθή τρόπο. Επιπροσθέτως, κρίνονται απρόσφοροι να αποδείξουν την οικονομική

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

ικανότητα των εταιριών, αφού οι ζητούμενοι δείκτες δεν επαρκούν από μόνοι τους ως απόδειξη της ικανότητας αυτής, ούτε αντανακλούν την πραγματική οικονομική κατάσταση ενός υποψηφίου. Ενόψει των ανωτέρω, ο προσβαλλόμενος όρος 2.2.5 δια του οποίου οι οικονομικοί φορείς απαιτείται να μην έχουν εμφανίσει ζημίες κατά τα έτη 2018, 2019 και 2020 «και να εφαρμοστούν δύο (2) δείκτες βιωσιμότητας (1,5 για έκαστο) ως εξής: α) ίδια κεφάλαια με βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις και β) κυκλοφορούν ενεργητικές με βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις» παρίστανται ως περιορίζοντες αδικαιολόγητα τον ανταγωνισμό, υπερβολικοί και δυσανάλογοι του σκοπού για τον οποίο προβλέφθηκαν, αφού η οικονομική φερεγγυότητα και η επάρκεια της οικονομικής βάσης του ενδιαφερομένου να αναλάβει και να εκτελέσει επιτυχώς τη συγκεκριμένη δημόσια σύμβαση θα μπορούσε να αποδειχθεί εξίσου αποτελεσματικά με λιγότερο επαχθή τρόπο. Επιπροσθέτως, κρίνονται απρόσφοροι να αποδείξουν την οικονομική ικανότητα των εταιριών, αφού οι ζητούμενοι δείκτες δεν επαρκούν από μόνοι τους ως απόδειξη της ικανότητας αυτής, ούτε αντανακλούν την πραγματική οικονομική κατάσταση ενός υποψηφίου. (πρβλ Ε4/2021 ΑΕΠΠ, σκέψη 21). Λαμβανομένων υπόψη όλων των ανωτέρω, ο προσβαλλόμενος όρος διακήρυξης τυγχάνει ακυρωτέος, δεκτών γενομένων ως βάσιμων των ισχυρισμών της πρώτης προσφεύγουσας. Επομένως ο τρίτος λόγος της προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός.

36. Επειδή με τον τέταρτο λόγο της προδικαστικής της προσφυγής η πρώτη προσφεύγουσα επικαλείται πως είναι παράνομα τα κριτήρια αφενός μεν της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, αφετέρου της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, καθ' ο μέρος λαμβάνουν υπόψη τα έτη 2018, 2019, 2020, ως έτη αναγωγής για την απόδειξη της συνδρομής των εν λόγω κριτηρίων, και, συγχρόνως, εξαιρούν το εγγύτερο του χρόνου διεξαγωγής του διαγωνισμού, έτος 2021.

37. Επειδή στον όρο **2.2.6 «Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα»** της Διακήρυξης ορίζεται:

«Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται επί ποινή αποκλεισμού να έχουν εκτελέσει αποδεδειγμένα μέσω βεβαιώσεων καλής εκτέλεσης τρία (3) τουλάχιστον έργα αντίστοιχων υπηρεσιών

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

καθαριότητας κατά τα έτη 2018, 2019 και 2020 σε νοσηλευτικά ιδρύματα με τουλάχιστον 350 νοσηλευτικές κλίνες.

[...]

Σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, η εν λόγω απαίτηση πρέπει να πληρούται αθροιστικά από τα μέλη της ένωσης».

38. Επειδή στον όρο **2.2.9.2** «Αποδεικτικά μέσα», στην **παράγραφο Β4**, της οικείας Διακήρυξης ορίζεται:

«**B.4.** Για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας της παραγράφου 2.2.6 οι οικονομικοί φορείς **προσκομίζουν κατάλογο τριών (3) τουλάχιστον έργων αντίστοιχων υπηρεσιών καθαριότητας κατά τα έτη 2016, 2017, 2018, 2019 και 2020 σε νοσηλευτικά ιδρύματα με τουλάχιστον 350 νοσηλευτικές κλίνες με αναφορά του αντίστοιχου ποσού, της ημερομηνίας, του δημόσιου παραλήπτη, καθώς και πιστοποιητικά ορθής εκτέλεσης κάθε σύμβασης**».

39. Επειδή στον όρο **2.2.5** «Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια» ορίζεται:

«Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται:

- **να μην έχουν εμφανίσει ζημίες κατά τα έτη 2018, 2019 και 2020** και να εφαρμοστούν δύο (2) δείκτες βιωσιμότητας (1,5 για έκαστο) ως εξής:

α) ίδια κεφάλαια με βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις και β) κυκλοφορούν ενεργητικές με βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

- να έχουν πιστωτικό όριο για εγγυητικές 3.000.000,00€ και δανειοληπτική ικανότητα 1.500.000,00€.Σύνολο 4.500.000,00€ .Μέσος ειδικός ετήσιος κύκλος : 3.000.000,00€.

- να διαθέτουν Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο Αστικής Ευθύνης, αξίας ίσης με το ½ της προϋπολογισθείσας δαπάνης προ ΦΠΑ του Τμήματος της σύμβασης στο οποίο συμμετέχουν και χρόνο ισχύος αντίστοιχο με το χρόνο διάρκειας της σύμβασης. Με το συμβόλαιο θα καλύπτονται ζημίες ή βλάβες που τυχόν θα προκληθούν στο κτηριακό συγκρότημα ή στις εγκαταστάσεις της Αναθέτουσας Αρχής, στο εργαζόμενο σε αυτήν προσωπικό ή σε οποιονδήποτε τρίτο, από αποκλειστική αμέλεια του αναδόχου ή των υπαλλήλων του ή των προστηθέντων του, ανεξάρτητα από τον αριθμό των παθόντων, οι οποίοι τυχόν θα εγείρουν αξίωση αποζημίωσης κατά τη διάρκεια της ασφαλιστικής περιόδου, καθώς και η κλοπή κάθε υλικού ή αντικειμένου. Σε περίπτωση που

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

στο ασφαλιστήριο συμβόλαιο προβλέπεται απαλλαγή του ασφαλιστή, πρέπει να υποβληθεί ως δικαιολογητικό συμμετοχής επί ποινή αποκλεισμού υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 όπως εκάστοτε ισχύει, στην οποία θα δηλώνεται ότι ο οικονομικός φορέας θα καλύψει εξ ιδίων πόρων μέχρι το ποσό της απαλλαγής τον ασφαλιστικό κίνδυνο και τις όποιες υλικές ζημιές και σωματικές βλάβες προκύψουν. Η υπεύθυνη δήλωση υπογράφεται ψηφιακά από τον προσφέροντα και δεν απαιτείται το γνήσιο της υπογραφής. Το ποσό του συμβατικού τιμήματος, συνακόλουθα και το ύψος του απαιτούμενου ασφαλιστηρίου συμβολαίου, θα προσδιοριστεί βάσει της οικονομικής προσφοράς του οικονομικού φορέα. Για την πλήρωση του συγκεκριμένου κριτηρίου επάρκειας δεν απαιτείται η κατοχή του ασφαλιστηρίου κατά τον χρόνο κατάθεσης της προσφοράς. Απαιτείται η κατάθεση του ασφαλιστηρίου συμβολαίου εν ισχύ συνοδευόμενο με το σχετικό παραστατικό εξόφλησής του επί ποινή εκπτώσεως και ολικής κατάπτωσης της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής, εφόσον ο οικονομικός φορέας οριστεί προσωρινός ανάδοχος και κληθεί να υποβάλει τα δικαιολογητικά κατακύρωσης. Το ασφαλιστήριο συμβόλαιο αστικής ευθύνης, συνοδευόμενο με το σχετικό παραστατικό εξόφλησής του, δυνάμει του οποίου θα καλύπτονται οι παραπάνω κίνδυνοι, θα αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της σύμβασης/εων που θα υπογραφεί/ούν.

Σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, όλες οι ανωτέρω απαιτήσεις πρέπει να πληρούνται αθροιστικά από τα μέλη της ένωσης».

40. Επειδή, στο άρθρο 75 του ν. 4412/2016 με τον τίτλο «Κριτήρια επιλογής (άρθρο 58 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» ορίζεται ότι « 1. Τα κριτήρια επιλογής μπορεί να αφορούν: ... γ) την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα... 4. Όσον αφορά την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν .. την εμπειρία για να εκτελέσουν τη σύμβαση σε κατάλληλο επίπεδο ποιότητας. Οι αναθέτουσες αρχές μπορεί να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να διαθέτουν ικανοποιητικό επίπεδο εμπειρίας, αποδεικνυόμενο με κατάλληλες συστάσεις από συμβάσεις που έχουν εκτελεστεί κατά το παρελθόν. ..Στο πλαίσιο διαδικασιών σύναψης σύμβασης προμηθειών για τις οποίες απαιτούνται εργασίες τοποθέτησης ή εγκατάστασης, παροχή υπηρεσιών ή εκτέλεση έργων, η επαγγελματική ικανότητα των οικονομικών φορέων να παράσχουν αυτή την υπηρεσία ή να

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

εκτελέσουν την εγκατάσταση ή τα έργα μπορεί να αξιολογείται βάσει της τεχνογνωσίας τους, της αποτελεσματικότητας, της εμπειρίας και της αξιοπιστίας τους...5. Οι αναθέτουσες αρχές αναφέρουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις συμμετοχής που μπορεί να εκφράζονται ως ελάχιστα επίπεδα ικανότητας, καθώς και τα κατάλληλα αποδεικτικά μέσα, στην προκήρυξη σύμβασης ή στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος.».

41. Επειδή, στο άρθρο 80 του ν. 4412/2016 με τον τίτλο «Κριτήρια επιλογής (άρθρο 58 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» ορίζεται ότι « 1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν τα πιστοποιητικά, τις βεβαιώσεις και τα λοιπά αποδεικτικά μέσα που αναφέρονται στις παραγράφους .. 5 και στο Παράρτημα XII του Προσαρτήματος Α΄, ως απόδειξη .. της πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής, σύμφωνα με τα άρθρα 75... 5. Η τεχνική ικανότητα των οικονομικών φορέων μπορεί να αποδεικνύεται με έναν ή περισσότερους από τους τρόπους που αναφέρονται στο Μέρος II του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α΄, ανάλογα με τη φύση, την ποσότητα ή τη σπουδαιότητα και τη χρήση των έργων, των αγαθών ή των υπηρεσιών. ...».

42. Επειδή στο Παράρτημα XII του Προσαρτήματος Α΄ του ν. 4412/2016 με τον τίτλο «ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΓΙΑ ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ» προβλέπεται ότι «..Μέρος II Τεχνική ικανότητα Αποδεικτικά στοιχεία των τεχνικών ικανοτήτων του οικονομικού φορέα, που αναφέρονται στο άρθρο 75: α) οι ακόλουθοι κατάλογοι ι) κατάλογος των εργασιών που εκτελέστηκαν την τελευταία πενταετία, κατά μέγιστο όριο, συνοδευόμενος από πιστοποιητικά ορθής εκτέλεσης και ολοκλήρωσης των σημαντικότερων εργασιών όπου κριθεί απαραίτητο για τη διασφάλιση ικανοποιητικού επιπέδου ανταγωνισμού, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να ορίζουν ότι θα λαμβάνονται υπόψη στοιχεία σχετικών εργασιών που εκτελέστηκαν πριν από την τελευταία πενταετία, ιι) κατάλογος των κυριότερων παραδόσεων ... που πραγματοποιήθηκαν την τελευταία τριετία, κατά μέγιστο όριο, με αναφορά ου αντίστοιχου ποσού, της ημερομηνίας και του δημόσιου ή ιδιωτικού παραλήπτη. Όπου κριθεί απαραίτητο για τη διασφάλιση ικανοποιητικού επιπέδου ανταγωνισμού, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να ορίζουν ότι θα λαμβάνονται υπόψη στοιχεία σχετικών αγαθών ... που παραδόθηκαν πριν από την τελευταία τριετία..».

43. Επειδή κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από την νομολογία, η Διοίκηση είναι, κατ' αρχήν, ελεύθερη να διαμορφώνει κατά την ευρεία

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

διακριτική ευχέρεια και κρίση της τους όρους της διακήρυξης ως προς τους όρους και προϋποθέσεις συμμετοχής και τις τεχνικές προδιαγραφές. Ελέγχονται όμως, και στην περίπτωση αυτή, οι όροι της διακήρυξης από της απόψεως της τήρησης του εγχώριου κι ενωσιακού δικαίου και περαιτέρω της αρχής της ίσης μεταχείρισης και της απαγόρευσης των διακρίσεων καθώς και της αρχής της αναλογικότητας (βλ. ΣΤΕ 9/2015, Ε.Α. 415/2014, 354/2014, 257/2010, Ε.Α. 3719/2011, 676, 214/2011, 1140/2010, 1354, 670/2009, 438/2008, ΕΑ ΣΤΕ 307/2007). Επειδή, περαιτέρω, όπως παγίως έχει κριθεί από τη νομολογία (ΣΤΕ ΕΑ Β' Τμήμα 1135/2010), οι όροι διακήρυξης διαγωνισμού για την ανάθεση σύμβασης δημόσιας προμήθειας πρέπει να μην παραβιάζουν τις θεμελιώδεις αρχές του ελεύθερου ανταγωνισμού και της ίσης μεταχείρισης των επιχειρηματιών.

44. Επειδή **αναφορικά με τον τέταρτο λόγο της προσφυγής της πρώτης προσφεύγουσας**, με τον οποίο βάλλει κατά των όρων 2.2.6, 2.2.9.2 παρ. Β4 και 2.2.5 λεκτέα είναι τα εξής: Τα αφορώντα μόνο στα έτη 2020, 2019 και 2018 των όρων 2.2.5 και 2.2.6 της διακήρυξης και τα αφορώντα μόνο στα έτη 2020, 2019, 2018, 2017 και 2016 του όρου 2.2.9.2 Β.4 κριτήρια αφενός περιορίζουν αυθαίρετα χωρίς τη συνδρομή λόγου δημοσίου συμφέροντος, το σχετικό ανταγωνισμό μόνο των οικονομικών φορέων που διαθέτουν την απαιτούμενη οικονομική επάρκεια για αυτά, αφετέρου αποκλείουν ομοίως αυθαίρετα χωρίς τη συνδρομή λόγου δημοσίου συμφέροντος τη συμμετοχή στο διαγωνισμό οικονομικών φορέων που έχουν αποκτήσει τη ζητούμενη οικονομική επάρκεια και εμπειρία κατά το προηγούμενο της έκδοσης της διακήρυξης του διαγωνισμού έτος και επομένως έχουν οικονομική επάρκεια και εμπειρία σε χρόνο εγγύτερο προς το χρόνο διεξαγωγής του διαγωνισμού. (πρβλ ΟΛΕΣ 180/2022, σκ. 17). Επομένως πρέπει να γίνουν δεκτοί ως βάσιμοι οι ισχυρισμοί της πρώτης προσφεύγουσας πως είναι μη νόμιμοι οι επίμαχοι όροι της διακήρυξης, με τους οποίους επιλέχθηκαν προηγούμενα έτη, ως έτη αναγωγής για την απόδειξη της συνδρομής των κριτηρίων της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, και αντίστοιχα της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας των διαγωνιζόμενων οικονομικών φορέων, και, συγχρόνως, εξαιρέθηκε το εγγύτερο του χρόνου διεξαγωγής του διαγωνισμού έτος, απορριπτομένων των περί αντιθέτου ισχυρισμών της αναθέτουσας. Συνεπώς ο τέταρτος λόγος της πρώτης προσφυγής πρέπει να

γίνει δεκτός.

45. Επειδή με τον πέμπτο λόγο της προσφυγής της η πρώτη προσφεύγουσα επικαλείται πως είναι «*Παράνομα τα κριτήρια οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας καθ' ο μέρος τίθενται με τρόπο ενιαίο και αδιακρίτως από το εάν οι συμμετέχοντες υποβάλλουν προσφορά για ένα εκ των δύο ή ακόμη και για τα δύο τμήματα της Διακήρυξης*».

46. Επειδή **ως προς τον πέμπτο λόγο της πρώτης προσφυγής** από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα εξής: Στον όρο 2.2.5 της Διακήρυξης τίθενται κριτήρια οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, ως εξής: «*Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται: [...] - να έχουν πιστωτικό όριο για εγγυητικές 3.000.000,00€ και δανειοληπτική ικανότητα 1.500.000,00€. Σύνολο 4.500.000,00€ . [...]*». Πλην, όμως, το παραπάνω κριτήριο οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας περί πιστοληπτικής ικανότητας εκ ποσού 4.500.000 €, τίθεται με τρόπο ενιαίο και αδιακρίτως από το εάν οι συμμετέχοντες υποβάλλουν προσφορά για ένα εκ των δύο ή ακόμη και για τα δύο τμήματα της Διακήρυξης. Άρα, το πρώτον παρατηρείται ότι η εν λόγω απαίτηση είναι προδήλως δυσανάλογη σε σχέση με το αντικείμενο του Τμήματος Α της διακήρυξης, συνολικού προϋπολογισμού κατά τα ανωτέρω εκ ποσού 3.945.000,00 € καθόσον δεν νοείται η ζητούμενη πιστοληπτική ικανότητα για το εν λόγω Τμήμα να υπερβαίνει τον ίδιο την προϋπολογισμό της Σύμβασης. Περαιτέρω, είναι πρόδηλο, ότι ένας υποψήφιος, ο οποίος προτίθεται να υποβάλλει προσφορά για ένα μόνον τμήμα της Διακήρυξης (λχ το Α με προϋπολογισμό 3.945.000 € «μόλις»), θα πρέπει να πληροί ακριβώς το ίδιο κριτήριο πιστοληπτικής ικανότητας, με έναν άλλο συμμετέχοντα ο οποίος προτίθεται να υποβάλλει προσφορά και για τα δύο τμήματα της διακήρυξης (που συμποσούνται σε 9.150.000,00 €). Συνεπώς, η οικεία απαίτηση της διακήρυξης περιορίζει υπέρμετρα και αθέμιτα τη συμμετοχή οικονομικών φορέων που πληρούν τα κριτήρια συνολικά και για τα δύο Τμήματα, ώστε, επί της ουσίας να καθίσταται άνευ ουσιαστικού αντικειμένου ο διαχωρισμός σε Τμήματα. Προδήλως, λοιπόν, η συγκεκριμένη απαίτηση υπερβαίνει τις πραγματικές ανάγκες της υπό ανάθεση σύμβασης, που απαιτούνται για την καλή εκτέλεση της σύμβασης, παραβιάζουν τις αρχές της σχετικότητας, αναλογικότητας και

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

αντικειμενικής σύνδεσης των προδιαγραφών με το αντικείμενο και τον σκοπό της σύμβασης, καθώς και την αρχή της προστασίας του αποτελεσματικού, βιώσιμου και ουσιώδη ανταγωνισμού, κατά τους βάσιμους ισχυρισμούς της πρώτης προσφεύγουσας. Άλλωστε, και η αναθέτουσα στις απόψεις της ομολογεί πως: *«Κατά το σκέλος που αφορά στο γεγονός ότι στον όρο 2.2.5 δεν έλαβε χώρα αντίστοιχη διαφοροποίηση σχετικώς με το επιμέρους κριτήριο πιστοληπτικής ικανότητας αναλόγως των Τμημάτων Α' και Β' είναι προφανές ότι πρόκειται για ανακολουθία οφειλόμενη σε προφανή παραδρομή»*. Ενόψει των εκτεθέντων στην παρούσα σκέψη ο πέμπτος λόγος της πρώτης προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός.

47. Επειδή με τον έκτο λόγο της προσφυγής της η πρώτη προσφεύγουσα επικαλείται πως είναι *«Παράνομα και ασύνδετα με το αντικείμενο της σύμβασης τα κριτήρια τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, καθ' ο για τη συμμετοχή στο Τμήμα Β («Εξωνοσοκομειακές Δομές») απαιτούν εμπειρία στην εκτέλεση «παρόμοιων» συμβάσεων σε νοσηλευτικά ιδρύματα 350 νοσηλευτικών κλινών, πλην, όμως, δεδομένου ότι στο εν λόγω Τμήμα Β δεν αναπτύσσονται νοσηλευτικές κλίνες»*.

48. Επειδή αναφορικά με τον έκτο λόγο της πρώτης προσφυγής από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα εξής: Αντικείμενο του εν θέματι διαγωνισμού είναι η *«ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΣΥΝΕΡΓΕΙΟΥ/ΣΥΝΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΕΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΚΤΟΣ ΤΟΥΥ ...»*. Στο μεν Τμήμα Α του διαγωνισμού αντικείμενο είναι η *«Ανάδειξη συνεργείου καθαρισμού των χώρων εντός ... καθώς και του περιβάλλοντος χώρου αυτού»*, στο δε Τμήμα Β αντικείμενο είναι η *«Ανάδειξη συνεργείου καθαρισμού των εξωτερικών δομών του ... καθώς και του περιβάλλοντος χώρου αυτών»*. Οι Πίνακες που αφορούν στο Τμήμα Β, τιτλοφορούνται *«Εξωνοσοκομειακές Μονάδες»*. Περαιτέρω κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας ο αριθμός των νοσηλευτικών κλινών ενός νοσοκομείου συνδέεται με τη δυναμικότητά του και τις απορρέουσες εκ της λειτουργίας του απαιτήσεις, συμπεριλαμβανομένης και της καθαριότητας. Για να διαπιστωθεί δε εάν τα κριτήρια οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας και τεχνικών και επαγγελματικών ικανοτήτων είναι ανάλογα προς το αντικείμενο της σύμβασης, θα πρέπει να γίνεται κατά περίπτωση αξιολόγηση με γνώμονα την έκταση, τις απαιτήσεις του έργου, καθώς και τον προϋπολογισμό του (βλ. Κατευθυντήρια Οδηγία 13, απόφαση

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

303/2015, της ΕΑΑΔΗΣΥ), χωρίς πάντως αδικαιολόγητα να περιορίζεται ο ανταγωνισμός (215/2020 απόφαση ΑΕΠΠ). Οι ισχυρισμοί της αναθέτουσας πως «..Οι συνολικές κλίνες του Νοσοκομείου ανέρχονται σε 1.130, εκ των οποίων οι 415 κείνται εντός του κτιριακού συγκροτήματος του ... (Μονάδα έδρας) και οι 715 στις εξωτερικές δομές, η επιφάνεια των οποίων (31.229 m²) είναι μεγαλύτερη από το κύριο συγκρότημα (25.803 m²). Κανένα άλλο δημόσιο ή ιδιωτικό νοσηλευτικό ίδρυμα δεν εμφανίζει την ανωτέρω ιδιαιτερότητα όσον αφορά τόσο στον γεωχωροταξικό κατακερματισμό των κτιριακών του εγκαταστάσεων όσο και στις κλίνες του, κατά τρόπο ώστε η αναζήτηση ταυτόσημων συγκριτικών μεγεθών να παρίσταται αντικειμενικώς αδύνατη. Ως εκ τούτου προκρίθηκε κατά την κατάστρωση του τεύχους της διακήρυξης η πρόβλεψη του όρου περί εμπειρίας σε νοσηλευτικά ιδρύματα (άνευ διάκρισης του εάν πρόκειται για δημόσιες δομές ή για ιδιωτικές κλινικές) 350 νοσηλευτικών κλινών με το σκεπτικό ότι ο εν θέματι αριθμός προσεγγίζει τον πραγματικό αριθμό των νοσηλευτικών κλινών του ... (415) και συγχρόνως αντιστοιχίζεται με το 1/2 περίπου των κλινών των εξωτερικών δομών. Η επιλογή οι απαιτούμενες για την απόδειξη της ως άνω τριετούς εμπειρίας κλίνες να ορίζονται ως «νοσηλευτικές» εδράζεται στο γεγονός ότι δεν υφίσταται αντίστοιχη με το ... δημόσια ή ιδιωτική δομή που να συνδυάζει νοσηλευτικές και μη κλίνες...» πρέπει να γίνουν δεκτοί ως βάσιμοι, και το επίμαχο κριτήριο δεν προκύπτει ως αδικαιολόγητο και ασύνδετο με το υπό ανάθεση αντικείμενο. Αντιθέτως πρέπει να απορριφθούν οι οικείοι ισχυρισμοί της πρώτης προσφεύγουσας. Ενόψει των εκτεθέντων στην παρούσα σκέψη ο έκτος λόγος της πρώτης προσφυγής είναι απορριπτέος.

49.Επειδή με τον έβδομο λόγο της προσφυγής της η πρώτη προσφεύγουσα επικαλείται πως εν προκειμένω στη σελίδα 38 της Διακήρυξης προβλέπεται πως «Η Αναθέτουσα αρχή διατηρεί το δικαίωμα να προβεί σε διαπραγμάτευση τιμής με τον οριστικό ανάδοχο πριν την υπογραφή της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένης και της περίπτωσης υποβολής μόνο μίας προσφοράς» και ως εκ τούτου προκύπτει «Ευθεία αντίθεση των όρων της Διακήρυξης με το αρ. 106 του ν. 4412/2016 καθώς καταλείπει ευρεία περιθώρια κατά το δοκούν ματαίωσης της διαγωνιστικής διαδικασίας από την αναθέτουσα».

50. Επειδή ως προς τον έβδομο λόγο της πρώτης προσφυγής λεκτέα

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

είναι τα εξής: Οι ισχυρισμοί της πρώτης προσφεύγουσας πως ο επίμαχος όρος «*επί της ουσίας παρέχει τη δυνατότητα στην Αναθέτουσα ακόμη και να ματαιώσει την ανάθεση της σύμβασης, στην περίπτωση που τέτοιες διαπραγματεύσεις δεν ευοδωθούν*» είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι, καθώς «*Ουδαμώς αναφέρεται στο σώμα της Διακήρυξης ότι η μη προσέλευση του οριστικού αναδόχου στη διαδικασία διαπραγμάτευσης ή η άρνησή του εν γένει να συναινέσει σε οιαδήποτε μείωση της κατακυρωθείσας τιμής άγει υποχρεωτικά κατά δεσμία αρμοδιότητα του Νοσοκομείου στη ματαίωση της προκείμενης διαγωνιστικής διαδικασίας*», κατά τους συγκεκριμένους βάσιμους ισχυρισμούς της αναθέτουσας. Περαιτέρω οι ισχυρισμοί της πρώτης προσφεύγουσας περί ματαίωσης προβάλλονται και αλυσιτελώς καθώς ένας δημόσιος διαγωνισμός ούτως ή άλλως μπορεί να ματαιωθεί νομίμως υπό τους όρους του άρθρου 106 του ν. 4412/2016. Ενόψει των ανωτέρω, ο έβδομος λόγος της πρώτης προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.

51. Επειδή με τον όγδοο λόγο της προσφυγής της η πρώτη προσφεύγουσα επικαλείται πως από τους παρατιθέμενους Πίνακες για το Τμήμα Α και για το Τμήμα Β του Παραρτήματος Ι «*Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης*» της Διακήρυξης προκύπτει «*Ασάφεια και αμφισημία των όρων της διακήρυξης καθώς δεν δύναται να προκύψει πέραν πάσης αμφιβολίας ο αριθμός του προσωπικού που θα απασχοληθεί στην εκτέλεση της σύμβασης*».

52. Επειδή **αναφορικά με τον όγδοο λόγο της πρώτης προσφυγής** λεκτέα είναι τα εξής: Η πρώτη προσφεύγουσα εν προκειμένω προσμετρά/υπολογίζει το σύνολο των εργαζομένων πρωί και απόγευμα που θα απασχοληθούν στο εν θέματι Τμήμα Β και εξάγει ένα μέσο όρο απασχολούμενων φυσικών προσώπων με δεκαδικό αριθμό χωρίς να πραγματοποιεί οποιαδήποτε μνεία στο ωράριο απασχόλησής τους. Όμως, το Νοσοκομείο κατά τον εν θέματι υπολογισμό αρχικώς έλαβε υπόψη του αρχικά το σύνολο των ατόμων που θα εργασθούν ανά εβδομάδα και στη συνέχεια έγινε διαχωρισμός των ατόμων που θα απασχοληθούν με οχτάωρη, εξάωρη και πεντάωρη απασχόληση. Ως προκύπτει από τη σελίδα 55 της Διακήρυξης το σύνολο των εργαζομένων δεν θα απασχοληθεί με εξάωρη απασχόληση. Και δεδομένης της υποδιαίρεσης της, με αριθμό ..., Διακήρυξης σε δύο Τμήματα, εν συνεχεία πραγματοποιήθηκε διαχωρισμός και των

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

εργαζομένων που θα απασχοληθούν κεχωρισμένα σε κάθε ένα από τα Τμήματα Α και Β. Ειδικότερα, ο αριθμός των απασχολούμενων εργαζομένων που απαιτούνται αναλύεται ως εξής (στο αναφερόμενο εν συνεχεία προσωπικό δεν περιλαμβάνονται οι επόπτες):

1. Δευτέρα έως Παρασκευή

143 6ωρα

3 5ωρα

1 8ωρο νύχτα

2. Σάββατο

77 6ωρα

1 8ωρο νύχτα

3. Κυριακή

69 6ωρα

1 8ωρο νύχτα

Ενόψει των εκτεθέντων στην παρούσα σκέψη πρέπει να γίνουν δεκτοί οι ισχυρισμοί της αναθέτουσας και να απορριφθούν οι ισχυρισμοί της πρώτης προσφεύγουσας. Συνεπώς ο όγδοος λόγος της πρώτης προσφυγής είναι απορριπτέος.

53. Επειδή με τον **ένατο λόγο της προσφυγής της η πρώτη** προσφεύγουσα επικαλείται ασάφεια και αμφισημία των όρων 2.2.6 και 2.2.9.2 Β.4 της διακήρυξης καθώς δεν δύναται να προκύψει πέραν πάσης αμφιβολίας εάν για τη διαπίστωση της συνδρομής των κριτηρίων τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας θα λαμβάνονται υπόψιν τα έτη 2018, 2019 και 2020, ή αντίθετα τα έτη 2016, 2017, 2018, 2019 και 2020.

54. Επειδή αναφορικά με τον **ένατο λόγο της πρώτης προσφυγής** λεκτέα είναι τα εξής: Ο όρος 2.2.6 της Διακήρυξης ορίζει *«Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται επί ποινή αποκλεισμού να έχουν εκτελέσει αποδεδειγμένα μέσω βεβαιώσεων καλής εκτέλεσης τρία (3) τουλάχιστον έργα αντίστοιχων υπηρεσιών καθαριότητας κατά τα έτη 2018, 2019 και 2020 σε νοσηλευτικά ιδρύματα με τουλάχιστον 350 νοσηλευτικές κλίνες. [...]Σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, η εν λόγω απαίτηση πρέπει να πληρούται αθροιστικά από τα μέλη της ένωσης»*. Περαιτέρω ο όρος 2.2.9.2 Β.4 της Διακήρυξης ορίζει *«Β.4. Για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας της*

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

παραγράφου 2.2.6 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν κατάλογο τριών (3) τουλάχιστον έργων αντίστοιχων υπηρεσιών καθαριότητας κατά τα έτη 2016, 2017, 2018, 2019 και 2020 σε νοσηλευτικά ιδρύματα με τουλάχιστον 350 νοσηλευτικές κλίνες με αναφορά του αντίστοιχου ποσού, της ημερομηνίας, του δημόσιου παραλήπτη, καθώς και πιστοποιητικά ορθής εκτέλεσης κάθε σύμβασης». Συνεπώς, καταλείπεται περιθώριο αμφισημίας, και δεν δύναται να προκύψει με τρόπο μονοσήμαντο εάν για τη διαπίστωση της συνδρομής των κριτηρίων τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας λαμβάνονται υπόψη τα έτη 2018, 2019 και 2020, ή αντίθετα τα έτη 2016, 2017, 2018, 2019 και 2020, κατά τους βάσιμους ισχυρισμούς της πρώτης προσφεύγουσας, ενώ παράλληλα και η αναθέτουσα στις απόψεις της συνομολογεί ότι πρόκειται για ανακολουθία οφειλόμενη σε προφανή παραδρομή. Ενόψει των ανωτέρω στην παρούσα σκέψη ο ένατος λόγος της πρώτης προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός.

55. Επειδή με το δέκατο λόγο της προσφυγής της η πρώτη προσφεύγουσα επικαλείται «Ασάφεια και αμφισημία του οικείου κριτηρίου οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας περί πιστοληπτικής ικανότητας, καθώς δεν δύναται να διαπιστωθεί εάν οι συμμετέχοντες θα πρέπει να διαθέτουν πιστοληπτική ικανότητα ίση ή μεγαλύτερη των 4.500.000 € (όρος 2.2.5 της Διακήρυξης) ή, αντίθετα, ίση με το ½ της προϋπολογισθείσας δαπάνης προ ΦΠΑ του Τμήματος της συμβάσης στο οποίο συμμετέχουν (όρος 2.2.9.2 Αποδεικτικά μέσα της Διακήρυξης).».

56. Επειδή αναφορικά με το δέκατο λόγο της πρώτης προσφυγής λεκτέα είναι τα εξής: Ο όρος 2.2.5 της Διακήρυξης ορίζει: «Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται:

- να μην έχουν εμφανίσει ζημίες κατά τα έτη 2018, 2019 και 2020 και να εφαρμοστούν δύο (2) δείκτες βιωσιμότητας (1,5 για έκαστο) ως εξής:

α) ίδια κεφάλαια με βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις και β) κυκλοφορούν ενεργητικές με βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

- να έχουν πιστωτικό όριο για εγγυητικές 3.000.000,00€ και δανειοληπτική ικανότητα 1.500.000,00€. Σύνολο 4.500.000,00€ . Μέσος ειδικός ετήσιος κύκλος : 3.000.000,00€». Περαιτέρω ο όρος 2.2.9.2 Β 3 ορίζει: «Β.3. Για την απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας της παραγράφου

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

2.2.5 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν εντός του φακέλου δικαιολογητικών συμμετοχής επί ποινή αποκλεισμού:

β) τραπεζική βεβαίωση για την πιστοληπτική ικανότητα, από όπου θα πρέπει να προκύπτει σαφώς i) ποιο ποσό διατίθεται στην διαγωνιζόμενη εταιρία για χρηματοδότηση και πιστοδοτήσεις ώστε να κριθεί αν καλύπτει τις απαιτούμενες προϋποθέσεις πιστοληπτικής ικανότητας της Διακήρυξης, ως αυτές τίθεται στην παράγραφο 2.2.5, ήτοι το 1/2 της προϋπολογισθείσας δαπάνης προ ΦΠΑ του Τμήματος της σύμβασης στο οποίο συμμετέχει και ii) ποιο ποσό χωριστά αφορά εγγυητικές επιστολές και [...]». Εν προκειμένω, όμως, ούτε το 1/2 της προϋπολογισθείσας δαπάνης του Τμήματος Α, ούτε του τμήματος Β' ανέρχεται σε 4.500.000 €. Συνεπώς, καταλείπεται περιθώριο αμφισημίας, και δεν δύναται να προκύψει με τρόπο μονοσήμαντο εάν για τη διαπίστωση της συνδρομής του επίμαχου εν προκειμένω κριτηρίου οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να διαθέτουν πιστοληπτική ικανότητα ίση ή μεγαλύτερη του ποσού των 4.500.000 € (όρος 2.2.5 της Διακήρυξης) ή, αντίθετα, ίση με το 1/2 της προϋπολογισθείσας δαπάνης προ ΦΠΑ του Τμήματος της σύμβασης στο οποίο συμμετέχουν (όρος 2.2.9.2 Αποδεικτικά μέσα της Διακήρυξης), κατά τους βάσιμους ισχυρισμούς της πρώτης προσφεύγουσας. Ενόψει των ανωτέρω στην παρούσα σκέψη ο δέκατος λόγος της πρώτης προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός.

57. Επειδή η δεύτερη προσφεύγουσα με τον πρώτο λόγο της προσφυγής της βάλλει κατά του όρου 2.2.5 «Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια» και 2.2.6 «Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα» της διακήρυξης, επικαλούμενη ότι η πρόβλεψη της απαίτησης να πληρούνται τα σε αυτόν οριζόμενα επιμέρους κριτήρια μη εμφάνισης ζημιών, ύπαρξης δεικτών βιωσιμότητας και μέσου ειδικού ετήσιου κύκλου εργασιών για τα έτη 2018, 2019 και 2020 άνευ συμπερίληψης και του έτους 2021, ως εγγύτερο έτους του χρόνου διενέργειας του διαγωνισμού, καθιστά τους προκείμενους όρους μη νόμιμους και ακυρωτέους. Περαιτέρω ειδικώς για τον όρο 2.2.5 η δεύτερη προσφεύγουσα διατείνεται πως είναι παράνομος και ως ασαφής διότι «...στο εδάφιο (ii) του άρθρου 2.2.5. τίθεται σωρευτικά των ανωτέρω η απαίτηση της μη εμφάνισης ζημιών κατά τα τρία τελευταία έτη (2018, 2019 και 2020). Ωστόσο, ουδόλως εξειδικεύεται εάν εννοεί θετικά

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

αποτελέσματα χρήσης μετά από φόρους ή προ φόρων». Τέλος, ειδικώς για δύο (2) δείκτες βιωσιμότητας (1,5 για έκαστο) του όρου 2.2.5 αναφορικά με: α) ίδια κεφάλαια με βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις και β) κυκλοφορούν ενεργητικό με βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ισχυρίζεται πως είναι το ποσοστό 1,5 είναι υπέρμετρο, δυσανάλογο και μη δικαιολογημένο εκ της ανάγκης της σύμβασης και ως εκ τούτου ακυρωτέο.

58. Επειδή **αναφορικά με τον πρώτο λόγο της δεύτερης προσφυγής** λεκτέα είναι τα εξής: Τα αφορώντα μόνο στα έτη 2020, 2019 και 2018 των όρων 2.2.5 και 2.2.6 της διακήρυξης και τα αφορώντα μόνο στα έτη 2020, 2019, 2018, 2017 και 2016 του όρου 2.2.9.2 Β.4 κριτήρια αφενός περιορίζουν αυθαίρετα χωρίς τη συνδρομή λόγου δημοσίου συμφέροντος, το σχετικό ανταγωνισμό μόνο των οικονομικών φορέων που διαθέτουν την απαιτούμενη οικονομική επάρκεια για αυτά, αφετέρου αποκλείουν ομοίως αυθαίρετα χωρίς τη συνδρομή λόγου δημοσίου συμφέροντος τη συμμετοχή στο διαγωνισμό οικονομικών φορέων που έχουν αποκτήσει τη ζητούμενη οικονομική επάρκεια και εμπειρία κατά το προηγούμενο της έκδοσης της διακήρυξης του διαγωνισμού έτος και επομένως έχουν οικονομική επάρκεια και εμπειρία σε χρόνο εγγύτερο προς το χρόνο διεξαγωγής του διαγωνισμού. (πρβλ ΟΛΕΣ 180/2022, σκ. 17). Επομένως πρέπει να γίνουν δεκτοί ως βάσιμοι οι ισχυρισμοί της δεύτερης προσφεύγουσας πως είναι μη νόμιμοι οι επίμαχοι όροι της διακήρυξης, με τους οποίους επιλέχθηκαν προηγούμενα έτη, ως έτη αναγωγής για την απόδειξη της συνδρομής των κριτηρίων της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, και αντίστοιχα της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας των διαγωνιζόμενων οικονομικών φορέων, και, συγχρόνως, εξαιρέθηκε το εγγύτερο του χρόνου διεξαγωγής του διαγωνισμού έτος, απορριπτομένων των περί αντιθέτου ισχυρισμών της αναθέτουσας. Περαιτέρω ως με τους ισχυρισμούς της δεύτερης προσφεύγουσας πως στον όρο 2.2.5 δεν διευκρινίζεται εάν οι ζημίες είναι «*μετά από φόρους ή προ φόρων*» λεκτέα είναι τα εξής: Σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του Ν. 4308/2014 περί Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων, αυτά εφαρμόζονται κατά το άρθρο 2 του ανωτέρω νόμου σε όλες τις οντότητες από ατομικές επιχειρήσεις έως ανώνυμες εταιρείες (πλην ειδικών εξαιρέσεων που προβλέπει ο νόμος). Στο Παράρτημα Α΄ του ανωτέρω νόμου περιέχονται πίνακες βάσει των οποίων καταρτίζονται οι ετήσιες χρηματοοικονομικές

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

καταστάσεις των οικονομικών οντοτήτων, στις οποίες τα αποτελέσματα της χρήσης προβλέπεται να απεικονίζονται τόσο προ φόρων όσο και μετά φόρων. Η έλλειψη ρητού προσδιορισμού στην Διακήρυξη εάν απαιτείται οι οικονομικοί φορείς να μην εμφανίζουν αρνητικά αποτελέσματα, δηλαδή ζημιά, προ φόρων ή μετά φόρων δημιουργεί ασάφεια δυσχεραίνουσα ουσιαδώς την συμμετοχή στον διαγωνισμό, καθόσον η αμφισημία του όρου καταλείπει στα αρμόδια όργανα της αναθέτουσας ανεπίτρεπτη ευχέρεια να προβούν σε διαφορετικές ερμηνείες της πληττόμενης απαίτησης κατά τον έλεγχο των προϋποθέσεων συμμετοχής στον διαγωνισμό. (797/2022 απόφαση ΕΑΔΗΣΥ). Ως εκ τούτου ο προκείμενος ισχυρισμός της δεύτερης προσφεύγουσας πρέπει να γίνει δεκτός. Τέλος, ως προς τους ισχυρισμούς της δεύτερης προσφεύγουσας ως προς τους επίμαχους δείκτες 1,5 λεκτέα ισχύουν αναλογικά όσο εκτέθηκαν στη σκέψη 35 και επομένως ο προσβαλλόμενος όρος διακήρυξης τυγχάνει ακυρωτέος, γενομένων δεκτών ως βάσιμων των ισχυρισμών της δεύτερης προσφεύγουσας. Ενόψει των εκτεθέντων στην παρούσα σκέψη ο πρώτος λόγος της δεύτερης προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός.

59. Επειδή η δεύτερη προσφεύγουσα με το δεύτερο λόγο της προσφυγής της επικαλείται πως η πρόβλεψη στον όρο 2.2.9.2 παρ. Β3 για την απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας απαιτείται οι οικονομικοί φορείς να προσκομίσουν τα εκεί προβλεπόμενα δικαιολογητικά και στοιχεία εντός του φακέλου των δικαιολογητικών συμμετοχής και μάλιστα επί ποινή αποκλεισμού είναι αντίθετος το Ν. 4412/2016, ως ισχύει και στην ενωσιακή νομοθεσία.

60. Επειδή ως προς το δεύτερο λόγο της δεύτερης προσφυγής λεκτέα είναι τα εξής: Υπό το νέο θεσμικό πλαίσιο σύναψης δημοσίων συμβάσεων, το Ε.Ε.Ε.Σ παρέχει προαπόδειξη προς τον σκοπό της επιτάχυνσης των διαγωνιστικών διαδικασιών και ελάφρυνσης των διαγωνιζομένων από την υποχρέωση προσκόμισης πολυάριθμων πιστοποιητικών και εγγράφων ως προς τα κριτήρια αποκλεισμού και ποιοτικής επιλογής και ως προς την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα (για το ζήτημα αυτό βλ. και αιτιολογική σκέψη (84) της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ). Περαιτέρω τα Πιστοποιητικά/Βεβαιώσεις, με τα οποία αποδεικνύεται η πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής και η μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού που θεσπίζονται με τη Διακήρυξη, υποβάλλονται, σύμφωνα με τις διατάξεις

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

του ν. 4412/2016, από τον προσωρινό ανάδοχο, κατόπιν προς τούτο κλήσης της αναθέτουσας αρχής, πλην της περίπτωσης ενεργοποίησης της δυνατότητας της παρ. 5 του άρθρου 79 του ως άνω νόμου, όταν δηλαδή απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας (πρβλ 1264/2019 ΑΕΠΠ). Συγκεκριμένα η παράγραφος 5 του άρθρου 79 ν. 4412/2016 ορίζει: «*Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητεί από προσφέροντες και υποψηφίους, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας*». Επομένως η αναθέτουσα αρχή έχει διακριτική ευχέρεια να καθορίσει να καθορίσει με σχετικό όρο της Διακήρυξης αντίστοιχη υποχρέωση των διαγωνιζομένων, ήτοι για κατάθεση συγκεκριμένων αποδεικτικών στοιχείων ως δικαιολογητικών συμμετοχής, επί ποινή αποκλεισμού τους, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας, στοιχείο που εν προκειμένω συντρέχει αφού η αναθέτουσα στις απόψεις της παραθέτει πως: «*...πως το ... συνιστά ένα νοσοκομείο με ιδιάζουσες απαιτήσεις πέραν των λοιπών Νοσοκομείων της ελληνικής επικράτειας. Και τούτο καθόσον οι νοσηλευόμενοι ασθενείς αποτελούν διακεκριμένη κατηγορία ασθενών, η οποία είθισται να διακρίνεται από έλλειψη συνεργασιμότητας σε θέματα καθαριότητας, δεδομένου ότι στην πλειονότητα των περιπτώσεων οι ψυχιατρικοί ασθενείς δεν είναι σε θέση να τηρήσουν βασικούς κανόνες προσωπικής και μη υγιεινής. Τούτο, συνδυαστικώς προς τη μορφολογία των εγκαταστάσεων του Νοσοκομείου και τη χωροταξική διασπορά τους, αλλά και τη διαφορετικότητα ως προς τις ανάγκες καθαρισμού τους, τον αυξημένο μηχανολογικό και λοιπό εξοπλισμό που απαιτείται για την εκτέλεση της σύμβασης, ο οποίος δημιουργεί εμπροσθοβαρείς οικονομικές υποχρεώσεις, και την αδυναμία εναλλαγής αναδόχων καθαριότητας σε μία ειδική δημόσια δομή υγείας όπως το ..., συνιστούν σημαντικές παραμέτρους οι οποίες απαιτούν να διασφαλιστεί ότι θα αποδεικνύεται ευθύς εξ αρχής και σε επίπεδο δικαιολογητικών συμμετοχής η οικονομική ευρωστία κάθε συμμετέχοντος οικονομικού φορέα σε βάθος τριετίας και η δυνατότητά του να ανταπεξέλθει στις τρέχουσες ανάγκες της υπό ανάθεση σύμβασης, επί ποινή αποκλεισμού του στην αντίθετη περίπτωση», γενομένων δεκτών των ισχυρισμών της αναθέτουσας και απορριπτομένων των ισχυρισμών της δεύτερης προσφεύγουσας. Συνεπώς, ο δεύτερος λόγος της προσφυγής είναι*

απορριπτέος.

61. Επειδή η δεύτερη προσφεύγουσα με τον τρίτο λόγο της προσφυγής της επικαλείται πως η πρόβλεψη στον όρο 2.2.6 περί τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας της απαίτησης εκτέλεσης τριών (3) τουλάχιστον έργων αντίστοιχων υπηρεσιών καθαριότητας κατά τα έτη 2018, 2019 και 2020 σε νοσηλευτικά ιδρύματα με τουλάχιστον 350 νοσηλευτικές κλίνες και μάλιστα επί ποινή αποκλεισμού είναι αντίθετος στην αρχή της αναλογικότητας, ιδίως μάλιστα κατά το σκέλος που αφορά στην καθαριότητα των δομών του Τμήματος Β (εξωνοσοκομειακές δομές), των οποίων οι αντίστοιχες ανάγκες είναι οικιακού τύπου και δεν διαθέτουν νοσηλευτικές κλίνες. Παράλληλα με τον τρίτο λόγο επικαλείται *«ασάφεια και προφανής πλημμέλεια διαπιστώνεται και στον καθορισμό στην ίδια παράγραφο Β.4 του άρθρου 2.2.9.2 των απαιτούμενων αποδεικτικών μέσων για την πλήρωση των κριτηρίων του άρθρου 2.2.6 της διακήρυξης. Συγκεκριμένα, ενώ το άρθρο 2.2.6. απαιτεί την πλήρωση της τεχνικής ικανότητας για τα έτη 2018, 2019 και 2020 στο άρθρο Β.4. απαιτείται για την απόδειξη αυτής η προσκόμιση καταλόγου τριών (3) τουλάχιστον έργων αντίστοιχων υπηρεσιών καθαριότητας κατά τα έτη 2016, 2017, 2018, 2019 και 2020 (!;) σε νοσηλευτικά ιδρύματα με τουλάχιστον 350 νοσηλευτικές κλίνες με αναφορά του αντίστοιχου ποσού, της ημερομηνίας, του δημόσιου παραλήπτη, καθώς και πιστοποιητικά ορθής εκτέλεσης κάθε σύμβασης»*.

62. Επειδή ως προς τον τρίτο λόγο της δεύτερης προσφυγής λεκτέα είναι τα εξής: Αναφορικά με το άσκέλος του τρίτου λόγου ως προς την αντίστοιχη εμπειρία των 350 κλινών στο Τμήμα Β: Ισχύουν όσα αναλογικά εκτέθηκαν στη σκέψη 48 και συνεπώς οι ισχυρισμοί της δεύτερης προσφεύγουσας είναι απορριπτέοι. Αναφορικά με το β' σκέλος του τρίτου λόγου ως προς την ασάφεια του άρθρου 2.2.9.2 παρ. Β.4 και του άρθρου 2.2.6 της διακήρυξης: Ισχύουν όσα αναλογικά εκτέθηκαν στη σκέψη 54 και οι ισχυρισμοί της δεύτερης προσφεύγουσας πρέπει να γίνουν δεκτοί. Επομένως το β' σκέλος του τρίτου λόγου της δεύτερης προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτό.

63. Επειδή η δεύτερη προσφεύγουσα με τον τέταρτο λόγο της προσφυγής της επικαλείται πως ο όρος 2.4.4 στην οικεία Διακήρυξη ότι οι συμμετέχουσες εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού (εργολάβοι), επί ποινή αποκλεισμού, υποχρεούνται να αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

άλλων, τα ακόλουθα ανά έτος και ανά Τμήμα σύμφωνα με το άρθρο 68 παρ. 1 του Ν. 3863/2010, όπως ισχύει, «B) κόστος αναλωσίμων, το οποίο δεν θα πρέπει να είναι μικρότερο σε ποσοστό 5% της συνολικής οικονομικής προσφοράς τους χωρίς ΦΠΑ», βαίνει πέραν του νομίμου και είναι ακυρωτέος.

64. Επειδή ως προς τον τέταρτο λόγο της δεύτερης προσφυγής λεκτέα είναι τα εξής: Τα προσδιοριστικά στοιχεία που επιδρούν στη διαμόρφωση του ύψους του εργολαβικού κέρδους δεν ορίζονται στο οικείο νομοθετικό πλαίσιο, καθόσον ο καθορισμός τους ανάγεται στην ευχέρεια του διαγωνιζόμενου να οργανώνει κατά τρόπο θεμιτό την άσκηση της επιχειρηματικής του δραστηριότητας, που σχετίζεται με τη δυναμικότητα της επιχείρησής του, τον επιχειρηματικό κίνδυνο που αναλαμβάνει και τις επιχειρηματικές προσδοκίες του κατά τον κρίσιμο, κατά περίπτωση, χρόνο (ΔΕφΑθ 691/2022). Περαιτέρω οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαριότητας στην προσφορά τους, κατά την ρητώς εκπεφρασμένη με τις διατάξεις του άρθρου 68 του Ν. 3863/10 βούληση του νομοθέτη, «... πρέπει να υπολογίζουν εύλογο - και κατά συνεκδοχή ελέγξιμο από τις αναθέτουσες αρχές, με βάση τα διδάγματα της κοινής πείρας και λογικής και τις παρεχόμενες από τις προσφέρουσες εταιρείες εξηγήσεις (πρβλ. ΣτΕ 198/2013, Δ. Εφ. Θεσσαλ. 344/2012), ποσοστό διοικητικού κόστους και εργολαβικού κέρδους». Επομένως ο νόμος δεν καθορίζει σε κάποια διάταξή του το εύλογο του ποσοστού του διοικητικού κόστους που θεωρείται εύλογο. Όμως από τα νομολογιακά δεδομένα –που επικαλείται και η ίδια η δεύτερη προσφεύγουσα- προκύπτει πως η διακήρυξη δεν απαγορεύεται να προβλέπει ένα ποσοστό διοικητικού κόστους, το οποίο όμως κρίνεται εάν είναι εύλογο σύμφωνα με τα οριζόμενα στο νόμο, ως εκτέθηκε ανωτέρω. Άλλωστε σύμφωνα με τα κριθέντα στην 362/2021 ΔΕφΑθ (σκ. 16) που επικαλείται και η δεύτερη προσφεύγουσα «...εξάλλου τόσο το ποσό διοικητικού κόστους όσο και το εργολαβικό κέρδος δεν προσδιορίζεται ως ελάχιστο ποσοστό επί της τιμής της προσφοράς, ούτε στη διακήρυξη ούτε στο νόμο, ούτε προσδιορίζεται ειδικά το κόστος αναλωσίμων...» εξ αντιδιαστολής συνάγεται πως στη διακήρυξη ενδέχεται να προσδιορίζεται ειδικά το κόστος αναλωσίμων. Περαιτέρω η αναθέτουσα αιτιολογεί ως εύλογο το επίμαχο ποσοστό 5% του κόστους αναλωσίμων, αφού στις απόψεις της εκθέτει συμπερασματικώς πως «Ως εκ τούτου, η πρόβλεψη ποσοστού 5% της συνολικής οικονομικής προσφοράς των διαγωνιζομένων χωρίς ΦΠΑ ως

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

κόστους αναλωσίμων συνιστά όλως αναλογική, εύλογη και έλλογη απαίτηση, εάν ληφθούν υπόψη τα είδη (υλικά καθαρισμού, ΜΑΠ κα) και ο αριθμός (ποσότητες) των αναλωσίμων, η συχνότητα καθαρισμού, η έκταση των καθαριζόμενων χώρων και ο αριθμός απαιτούμενων εργαζομένων/καθαριστών, τα οποία αναγράφονται στο Τεύχος Τεχνικών Προδιαγραφών του Διαγωνισμού, συνδυαστικώς προς την κοινή πείρα και λογική», γενομένων δεκτών των ισχυρισμών της. Ενόψει των ανωτέρω η δεύτερη προσφεύγουσα δεν απέδειξε με συγκεκριμένους και ειδικούς ισχυρισμούς και αναλυτικούς υπολογισμούς πως το ποσοστό αναλωσίμων 5% δεν είναι εύλογο και πως ο εκ των προτέρων καθορισμός του ύψους του καταστρατηγεί τον ανταγωνισμό, απορριπτομένων των οικείων ισχυρισμών της. Ενόψει των εκτεθέντων στην παρούσα σκέψη, ο τέταρτος λόγος της δεύτερης προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.

65. Επειδή η τρίτη προσφεύγουσα με τον πρώτο λόγο της προσφυγής της επικαλείται πως «ο όρος 2.2.5. εδάφια α και β της Διακήρυξης [συγκεκριμένα να εφαρμοστούν δύο (2) δείκτες βιωσιμότητας (1,5 για έκαστο) ως εξής: α) ίδια κεφάλαια με βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις και β) κυκλοφορούν ενεργητικές με βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις], έχουν τεθεί κατά παράβαση της υποχρέωσης υγιούς και ανόθευτου ανταγωνισμού. Εισάγεται αδικαιολόγητο και δυσανάλογο κριτήριο για την απόδειξη της οικονομικής επάρκειας των διαγωνιζομένων οικονομικών φορέων που περιορίζει υπέρμετρα τον ανταγωνισμό και εμποδίζει την παραδεκτή συμμετοχή μας στον διαγωνισμό».

66. Επειδή ως προς τον πρώτο λόγο της τρίτης προσφυγής λεκτέα είναι τα εξής: Αναφορικά με τους ισχυρισμούς της τρίτης προσφεύγουσας ως προς τους επίμαχους δείκτες 1,5 λεκτέα ισχύουν αναλογικά όσο εκτέθηκαν στη σκέψη 35 και επομένως ο προσβαλλόμενος όρος διακήρυξης τυγχάνει ακυρωτέος, δεκτών γενομένων ως βάσιμων των ισχυρισμών της τρίτης προσφεύγουσας. Ενόψει των εκτεθέντων στην παρούσα σκέψη ο πρώτος λόγος της τρίτης προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός.

67. Επειδή η τρίτη προσφεύγουσα με το δεύτερο λόγο της προσφυγής της επικαλείται πως «Ο προϋπολογισμός του διαγωνισμού δεν επαρκεί για την κάλυψη του συνολικού κόστους εκτέλεσης της σύμβασης, όπως αυτό συντίθεται από το ελάχιστο νόμιμο εργατικό κόστος, τις νόμιμες κρατήσεις επί

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

της αμοιβής του αναδόχου, το κόστος αναλωσίμων, την εργοδοτική εισφορά για τον Ειδικό Λογαριασμό Παιδικών Κατασκηνώσεων (ΕΛΠΚ) ανά εργαζόμενο, το διοικητικό κόστος, το κόστος εγγυητικών, εξοπλισμού και τις λοιπές συναφείς δαπάνες εκτέλεσης της σύμβασης».

68. Επειδή ως προς το δεύτερο λόγο της τρίτης προσφυγής λεκτέα είναι τα εξής: Πρώτον είναι απορριπτέοι οι ισχυρισμοί της αναθέτουσας πως η τρίτη προσφεύγουσα δεν προτάσσει ρητώς, ειδικώς και ευθέως ότι η ίδια αδυνατεί να καταρτίσει και να υποβάλλει νόμιμη προσφορά σύμφωνα με τον προϋπολογισμό της Διακήρυξης, ώστε συνεπεία τούτου να αποκλείεται από τη διαγωνιστική διαδικασία, καθώς η τρίτη προσφεύγουσα στην προσφυγή της αναφέρει πως «...από την μελέτη της Διακήρυξης προκύπτει ότι ο προϋπολογισμός του διαγωνισμού, τόσο για το συνολικό αντικείμενο όσο και για τα διακριτά Τμήματα Α και Β, δεν επαρκεί για την κάλυψη του κόστους εκτέλεσης της σύμβασης... Με αυτό τον τρόπο δεν επιτρέπεται στην Εταιρεία μας η διαμόρφωση μιας βάσιμης και ρεαλιστικής προσφοράς με βάση τα χορηγούμενα από την αναθέτουσα αρχή στοιχεία και δυσχεραίνεται ουσιαστικά η συμμετοχή της στην παρούσα διαγωνιστική διαδικασία». Δεύτερον οι ισχυρισμοί της τρίτης προσφεύγουσας πως ο προϋπολογισμός του διαγωνισμού δεν επαρκεί για την κάλυψη του συνολικού κόστους εκτέλεσης της σύμβασης πρέπει να γίνουν δεκτοί, ισχυομένων αναλογικά όσων εκτέθηκαν στη σκέψη 31. Συνεπώς ο δεύτερος λόγος της τρίτης προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός.

69. Επειδή κατόπιν των ανωτέρω η πρώτη προσφυγή πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή. Ομοίως η δεύτερη προσφυγή πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή. Η τρίτη προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή. Επειδή πρέπει να ακυρωθούν οι προσβαλλόμενοι όροι κατά το σκεπτικό. Επειδή, σε περίπτωση ακύρωσης μίας ή περισσότερων διατάξεων της διακήρυξης που ρυθμίζουν τις προϋποθέσεις παραδεκτού των προσφορών και ίδια προϋποθέσεων συμμετοχής, όπως στην υπό κρίση Διακήρυξη, πρέπει να ακυρωθεί η Διακήρυξη στο σύνολό της (βλ. ΣΤΕ 1135/2010, ΕΑ ΣΤΕ 1089/2009, ΣΤΕ 2951-52/2004, ΔΕΕ Απόφαση της 4.12.2003, Υπόθεση C-448/2001, ENV AG Wienstrom GmbH κλπ., σκέψεις 92-95).

70. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, πρέπει να επιστραφεί το παράβολο που κατέβαλε και η πρώτη προσφεύγουσα και η δεύτερη

Αριθμός Αποφάσεων: 1100, 1101 και 1102/2022

προσφεύγουσα και η τρίτη προσφεύγουσα κατά τις διατάξεις του άρθρων 363 του ν. 4412/2016 και 5 του π.δ. 39/2017.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται εν μέρει την πρώτη με ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 808/07.06.2022 προδικαστική προσφυγή.

Δέχεται εν μέρει τη δεύτερη με ΓΑΚΕΑΔΗΣΥ 801/06.06.2022 προδικαστική προσφυγή.

Δέχεται την τρίτη με ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 797/06.06.2022 προδικαστική προσφυγή.

Ακυρώνει την προσβαλλόμενη κατά το σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή του παραβόλου και της πρώτης προσφεύγουσας και της δεύτερης προσφεύγουσας και της τρίτης προσφεύγουσας.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 11 Ιουλίου 2022 και εκδόθηκε στις 25 Ιουλίου 2022 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΜΙΧΑΗΛ ΔΙΑΘΕΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΡΛΑΣ